

วิทยานิพนธ์ งานวิจัย

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

กศ 13291

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบบีดหยุ่น
เรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ไทย ขั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

นางสาวธิตาภา แสนจันทร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

พ.ศ. 2565

สงวนลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ใบอนุญาตวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นางสาวสุวิทสาภา แสนจันทร์ และ
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต^๑
สาขาวิชาสังคมศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ว่าที่ร้อยตรี ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรัญ ชัยกรະเดิอง)

ประชานกรรมการ

กรรมการ

(ຜູ້ປ່ວຍຄາສຕຣາຈາຣຍ ດຣ.ເຈົ້າພະພົມ ມິເຮສັງ)

กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ทัชชวัฒน์ เหล่าสุวรรณ)

กระบวนการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนิย์ นาคุณทร)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวรรณ ศรีวิป)

คณบดีคณะครศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพบูล วรคា)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ ..... เมื่อวัน 29 ส.ค. 2565 ปี

ชื่อเรื่อง : การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบบีดหยุ่น

เรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ผู้วิจัย : นางสาวธิดาภา แสนจันทร์

ปริญญา : ครุศาสตรมหาบัณฑิต (สังคมศึกษา)
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนีย์ นาคุณทรง

ปีที่สำเร็จการศึกษา : 2565

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบบีดหยุ่น เรื่อง ประเด็นสำคัญ ในประวัติศาสตร์ไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 2) เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรม การเรียนรู้แบบบีดหยุ่น เรียน เรื่องประวัติศาสตร์ไทย 3) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยกิจกรรม การเรียนรู้แบบบีดหยุ่น เรื่องประวัติศาสตร์ไทย 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบีดหยุ่น. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา 4 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม จำนวน 14 คน เครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 10 แผน 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 30 ข้อ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบีดหยุ่น จำนวน 15 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ สมมติฐานด้วย t-test dependent

ผลการวิจัยพบว่า 1) การวิเคราะห์การเรียนรู้โดยพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบบีดหยุ่น ผลการประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้ ได้ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.58-4.68 อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด 2) ค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.72 นักเรียนมีคะแนนเพิ่มขึ้น เท่ากับ 0.72 หรือคิดเป็นร้อยละ 72.00 3) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรม การเรียนรู้โดยใช้วิธีการแบบบีดหยุ่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$, $S.D. = 0.75$)

คำสำคัญ: การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบีดหยุ่น, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Title : The Development of Flexible Learning Activities on Important Issues in Pre-Sukhothai History, Grade 4
Author : Miss Thitapha Saenjan
Degree : Master of Education (Social Studies)
Rajabhat Maha Sarakham University
Advisors : Associate Professor Dr.Tassanee Nakunsong
Year : 2022

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to develop flexible learning activities on important issues in the history of the Sukhothai period of students of Tha Khon Yang Pittayakom School Mathayomsuksa 4 2) to study the index of effectiveness of flexible learning activities, studying important issues in the history of the Sukhothai period 3) to compare academic achievement before and after school history course of 4th grade students who study with flexible learning activities on important issues in the history of Sukhothai 4) to study the satisfaction of Mathayomsuksa 4 students towards flexible learning activities. The sample group consisted of 14 students in Mathayom Suksa 4, academic year 2021, Tha Khon Yang Pittayakhom School. Research instruments 1) A total of 10 learning management plans 2) An achievement test of 30 items 3) A satisfaction questionnaire for the flexible learning activities, 15 items were used. The statistics used in the data analysis were percentage, mean, standard deviation and the hypothesis test statistic with t-test dependent

The findings were as follows: 1) an analysis of learning by developing flexible learning activities. The results of assessing the appropriateness of memorizing learning activities. got an average of between 4.58-4.68, was at the most appropriate level. 2) the effectiveness index was 0.72. The student's score was increased by 0.72, or 72.00 percent. 3) students have learning achievement Post-study was significantly higher than before at the .05 level and 4) the students' satisfaction with learning activities using flexible methods. Overall, it was at a high level ($\bar{X} = 4.13$, $S.D. = 0.75$)

Keywords: Flexible Learning Activities, Achievement and Satisfaction

Thassanee

Major Advisor

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดี เพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่ง จากรองศาสตราจารย์ ดร.ทศนีย์ นาคุณทรง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการให้คำปรึกษา คำแนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.อรัญ ชัยกรະเดื่อง ประธานกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระพงษ์ มีเรือง และอาจารย์ ดร.ทัชชวัฒน์ เหล่าสุวรรณ กรรมการ สอปวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำชี้แนะ และแนวทางแก้ไข ปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์ มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี่

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.อรัญ ชัยกรະเดื่อง รองศาสตราจารย์ ดร.ประพสสุข ฤทธิเดช อาจารย์ ดร.ทัชชวัฒน์ เเหล่าสุวรรณ นางสาววิภาณน์ ปวงประชัง และ ดร.ลัดดาวัลย์ มหาโชค ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ ความเหมาะสมของเนื้อหา และให้คำแนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนได้เครื่องมือเก็บรวบรวม ข้อมูลที่มีคุณภาพสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม และคณาจารย์ ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ และคอยให้กำลังใจช่วยเหลือ ทั้งอำนวยให้ความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดีรวมถึงนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ทุกคน ที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลเป็นอย่างดีมาโดยตลอด

สุดท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ผู้ซึ่งให้ชีวิต และwarm ฐานการศึกษาร่วมถึงการให้ปัจจัย และกำลังใจและคอยส่งเสริมในการศึกษาต่อ และอาจารย์ ตลอดจนเพื่อน ๆ ที่ให้กำลังใจช่วยเหลือ สนับสนุนมาโดยตลอดคุณค่าและประโยชน์จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบิดามารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ให้การอบรมสั่งสอน ส่งเสริม สนับสนุนด้วยดีตลอดมา

นางสาวธิดาภา แสนจันทร์

สารบัญ

หัวเรื่อง

หน้า

บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัจจุบัน	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	3
1.3 สมมติฐานการวิจัย	3
1.4 ขอบเขตการวิจัย	4
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 การบททวนวรรณกรรม	6
2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	6
2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบีดหยุ่น	15
2.3 แผนการจัดกิจกรรมการเรียน	20
2.4 ต้นฉบับประสิทธิผล	27
2.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	28
2.6 ความพึงพอใจ	38
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	41
2.8 กรอบแนวคิดการวิจัย	46
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	47
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	47
3.2 เครื่องมือวิจัย	47
3.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย	48
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	57
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	57
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย	58
บทที่ 4 ผลการวิจัย	61
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	61
4.2 ลำดับขั้นในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	61

หัวเรื่อง	หน้า
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	62
บพที่ 5 สรุป อกิจกรรม และข้อเสนอแนะ	66
5.1 สรุป	66
5.2 อกิจกรรม	66
5.3 ข้อเสนอแนะ	68
บรรณานุกรม	
69	69
ภาคผนวก	74
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	75
ภาคผนวก ข เครื่องมือประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้	96
ภาคผนวก ค ผลการประเมินคุณภาพเครื่องมือการจัดการเรียนรู้	104
ภาคผนวก ง คะแนนจากการจัดการเรียนรู้	118
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์	123
การเผยแพร่ผลงานวิจัย	130
ประวัติผู้วิจัย	131

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญตาราง	หน้า
ตารางที่	หน้า
2.1 มาตรฐาน ส 4.1	11
2.2 มาตรฐาน ส 4.2	11
2.3 มาตรฐาน ส 4.3	12
3.1 เนื้อหาสาระที่ใช้ในการวิจัยการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบยึดหยุ่น เรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ไทยกลุ่มสาระ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ^{ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม}	48
3.2 วิเคราะห์แบบทดสอบสัมฤทธิ์ วิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ^{ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม}	53
4.1 ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้แบบยึดหยุ่น เรื่อง ประเด็นสำคัญ ในประวัติศาสตร์ไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	62
4.2 ดัชนีประสิทธิผลกิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการแบบยึดหยุ่น เรื่อง ประเด็นสำคัญ ในประวัติศาสตร์ไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	63
4.3 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบยึดหยุ่น รายวิชา ประวัติศาสตร์ เรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	63
4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบยึดหยุ่น เรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ไทย	64
ค.1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ แบบยึดหยุ่น แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1	105
ค.2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบยึดหยุ่น แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2	106
ค.3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบยึดหยุ่น แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3	107
ค.4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบยึดหยุ่น แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4	108
ค.5 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบยึดหยุ่น แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5	109
ค.6 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบยึดหยุ่น แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6	110
ค.7 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบยึดหยุ่น แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7	111
ค.8 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบยึดหยุ่น แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8	112

ตารางที่	หน้า
----------	------

ค.9 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบบีดหยุ่น แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9	113
ค.10 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบบีดหยุ่น แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10	114
ค.11 ความเหมาะสมของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	115
ค.12 ความสอดคล้องของแบบสอบถามความพึงพอใจสำหรับผู้เขี่ยวชาญ	116
ง.1 คะแนนของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและหลังเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการแบบบีดหยุ่น	119
ง.2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียน	120

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาพที่

สารบัญภาพ

หน้า

2.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	46
------------------------------	----

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การเรียนรู้ในยุคศตวรรษที่ 21 โลกได้เข้าสู่สังคมที่เรียกว่า “สังคมความรู้” ความรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้นทุกวัน สามารถรับความรู้ได้จากหลายช่องทางและได้รับอย่างรวดเร็ว คนท่องเก่ง เรียนเก่ง จำเก่ง ไม่ใช่ตัวเลือกที่ดีที่สุดอีกต่อไปแต่คนที่พร้อมจะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆคือคนที่สังคมโลกต้องการศตวรรษที่ 21 เป็นโลกของเทคโนโลยีและนวัตกรรมเครื่องจักรและหุ่นยนต์ถูกนำมาใช้งานทดแทนแรงงานคน เพราะฉะนั้นเราควรมีทักษะบางอย่างที่เครื่องจักรหรือหุ่นยนต์ทำแทนไม่ได้ เช่น ทักษะการคิดแบบผู้เชี่ยวชาญและการ สื่อสารที่ซับซ้อน ซึ่งจะมีโอกาสมากกว่าคนอื่น เพราะทักษะเหล่านี้เครื่องจักรไม่สามารถทำแทนได้ ความรู้ในวิชาหลักพื้นฐานที่เรากลังเรียนอยู่หรือเราระบุว่า “เนื้อหา” นั้น ยังคงมีความสำคัญ เพียงแต่ในศตวรรษนี้ เราคงจะต้องมีทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรมทักษะชีวิตและอาชีพและทักษะด้านเทคโนโลยีและการสื่อสารเพิ่มเติมนอกเหนือจากความรู้ในวิชาหลักเพื่อช่วยให้เราประสบความสำเร็จและมีความสุขเมื่อว่าจะเกิดการเปลี่ยนแปลงใดก็ตาม (มูลนิธิยุวพัฒน์, 2562, น. 1)

วิชาสังคมศึกษาเป็นอีกหนึ่งวิชาที่มีความจำเป็นในการสร้างพลเมืองของประเทศไทยเป็นคนดีและสามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขได้จะต้องมีการวางแผนฐานให้ทุกคนมีความรู้ความเข้าใจในการใช้ชีวิตอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและกล้ายเป็นพลเมืองที่ดีในที่สุดดังนั้นเพื่อเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้มีการเตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 การจัดการเรียนการสอน จึงต้องเน้น เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการที่อยู่ในเกณฑ์ดีและมีคุณลักษณะด้านสติปัญญา ในการแก้ไขปัญหา รวมทั้งมีองค์ความรู้ด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ที่สนับสนุนการพัฒนา และสามารถแสวงหา ความรู้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ในสังคมได้ตลอดชีวิต (แผนยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ, พ.ศ. 2563-2565, น. 40) ในรายวิชาประวัติศาสตร์ เป็นวิชาหนึ่งในหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ที่จะช่วยให้ผู้เรียน มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคล การอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม และการ จัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด รวมทั้งเข้าใจถึงการพัฒนา เปเลี่ยนแปลงตามยุคสมัยกาลเวลาตามเหตุปัจจัยต่าง ๆ และเกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น อีกทั้ง มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง และมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศไทยและสังคมโลก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 1) ซึ่งในการจัดการเรียน การสอนวิชาประวัติศาสตร์ นอกจากครูผู้สอนจะต้อง จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีองค์ความรู้ รอบด้านแล้วยังจะต้องมีการปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ให้สูงขึ้น (Marzano, 2001, p. 58)

จากรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน O-NET ในปี 2557 พบร่วมกัน คคะแนนเฉลี่ยในวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 46.42 คคะแนน ซึ่ง เมื่อเปรียบเทียบผลการประเมินในปี 2558 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 46.79 คคะแนน และในปี 2559 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 49.00 คคะแนน ซึ่งจะเห็นได้ว่าคคะแนนเฉลี่ยร้อยละในปี 2557 มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าปี 2558 และ ปี 2559 (สถาบันทดสอบการศึกษาแห่งชาติองค์การมหาชน, 2557-2559) และจากผลการวิจัยเชิงสถิติของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สว.) โดยศูนย์ประสานงานการศึกษา “การสร้างความคุ้มครองทางสังคม ในกลุ่มเด็กและเยาวชน” (CSPS) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำ (โรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม, 2560) ปัญหาในการเรียนการสอนในปัจจุบัน ได้แก่ เรื่องของเวลาในการสอน ไม่เป็นไปตามที่วางแผนไว้ ปัญหาของผู้เรียนที่มีความแตกต่างเรื่องความรู้ พื้นฐานเดิม และคุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบของผู้เรียน จากผลการสำรวจสภาพการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม ยังพบปัญหาเกี่ยวกับ การจัดกิจกรรมสำหรับผู้เรียนมากกินไป ส่งผลให้มีการดำเนินการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนไม่ทันตามกำหนดเวลาแต่ละภาคเรียน นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับที่ต่ำมาก แม้ว่าจะมีการประเมินผลการเรียนในโรงเรียนอย่างเข้มข้น แต่ระดับการแปรผันกับเกรดเฉลี่ย แสดงถึงการไม่บรรลุวัตถุประสงค์ทางด้านการเรียนการสอน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในโรงเรียนอาจไม่มีประสิทธิผล ซึ่งทักษะสำคัญสำหรับทรัพยากรมนุษย์ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งให้เห็นว่า การเป็นเด็กเก่งเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอ ดังนั้นจึงจะต้องมีการพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการพัฒนาทางสังคมต่อไป (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สว.), 2563)

แนวทางการแก้ปัญหาวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นสำคัญกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ รูปแบบนี้นักเรียน จะเรียนรู้ด้วยตนเองการเรียนรู้ของแนวคิดก่อนจะย้ายไปหัวข้ออื่น ๆ นักเรียนสามารถทำงานได้อย่างอิสระหรือในทีมกลุ่มเพื่อ논การศึกษา ติดตามความคืบหน้าของนักเรียนและส่งเสริมให้นักเรียนได้ศึกษาเพื่อจะเพิ่มศักยภาพของนักเรียนรูปแบบนี้จะให้โอกาสที่ดีที่สุดสำหรับความแตกต่างในห้องเรียนได้ให้โอกาสเรียนเนื้อหาเกินกว่าวัตถุประสงค์ ผู้เรียนจะดำเนินการได้แตกต่างกันในแต่ละระดับ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ และใช้ความหลากหลายของ เนื้อหาในเว็บไซต์นักเรียนที่ชอบหัวข้อนั้น ๆ สามารถใช้เวลาค้นหาลงในเนื้อหาที่เลือกลงไปเพื่อตอบสนองความต้องการของนักเรียน โดยให้นักเรียน เรียนรู้เนื้อหาในรายวิชาแต่ละสัปดาห์ที่ครูให้หัวข้อรูปแบบการเรียนการสอนที่หลากหลายในปัจจุบันนี้อาจตอบโจทย์ผู้เรียนได้ในระดับหนึ่ง (นันทวน ทองพิทักษ์, 2557, น. 208-217) เนื่องจาก โลกาภิวัตน์ (Globalization) ได้เปลี่ยนทุกสิ่งบนโลกให้เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว รูปแบบการเรียนการสอนแบบเดิม อาจจะไม่ประสบผลสำเร็จต่อผู้เรียนอีกต่อไป จุดเปลี่ยนของสังคมโลกแห่งการเรียนรู้ การเข้าถึงข้อมูลที่สะดวก รวดเร็ว ทุกที่ ทุกเวลา ผ่านระบบเครือข่าย (Network) การเชื่อมโยง การแพร่กระจายที่เป็นไปอย่างเร็วแรงและไร้ขีดจำกัด (Unlimited) เทคโนโลยีถูกพัฒนาขึ้นบนพื้นฐานของความสะดวก การพกพา การใช้งานร่วมกันกับสื่อ สารสนเทศที่หลากหลาย การเรียนอาจจะไม่จำกัดอยู่แต่ในเฉพาะโรงเรียน ห้องเรียน หรือห้องสมุดอีกต่อไป ผู้เรียนสามารถเลือกที่จะเรียนได้ตามเวลา สถานที่ที่ตนเองสะดวก เนื้อหาที่ตนเองอยากรู้ สิ่งที่ตนสนใจ หรือ สิ่งที่ครูต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ การเปิดสู่โลกกว้าง โลกแห่งการเรียนรู้ ยุคใหม่โลกของการเรียนรู้แบบ ดิจิตอล ในหนึ่งคำว่าที่ครูต้องการคำตอบจากผู้เรียน อาจมีวิธีการ

ที่แตกต่างและหลายช่องทางในการได้มาซึ่งคำตอบ การจัดการเรียนการสอนของครูจะต้องสอดคล้อง และเอื้อต่อผู้เรียนให้ผู้เรียนมีอิสระ สามารถบริหารเวลา วิธีการ การตัดสินใจของผู้เรียนด้วยตนเอง ให้เกิดความรับผิดชอบ ต้องคำนึงถึงความรู้ที่ได้รับมากที่สุด ผ่านสื่อออนไลน์ให้เว็บไซต์จัดการเรียนการสอน เป็นตัวสื่อสารระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนหลังจากนั้นเมื่อเข้าชั้นเรียนครูผู้สอนเป็นผู้จัดกิจกรรม ให้ผู้เรียน สรุปบทเรียน ที่ได้ศึกษาด้วยตนเอง สื่อหลักที่ใช้ในการเรียนการสอน เว็บไซต์ที่มีการจัดการการเรียน การสอนร่วมกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ได้แก่ Facebook, Line, YouTube, Google เป็นต้น เนื่องจาก เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองที่บ้านผ่านสื่อออนไลน์ต่าง ๆ ช่วยให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลที่จำเป็นได้ อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นความสะดวกแก่นักเรียนที่สามารถเรียนได้ทุกที่ทุกเวลา ซึ่งการจัดกิจกรรม การเรียนแบบยึดหยุ่นนี้จะส่งผลให้ผลลัพธ์ทั้งการเรียนสูงขึ้น (พระราชบัญญัติ ว.ศ. 2560, น. 10)

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยต้องการที่จะศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบยึดหยุ่นมาใช้ ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้แบบยึดหยุ่น ส่งผลให้ผลลัพธ์ ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนสูงขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ จากการศึกษาการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้แบบยึดหยุ่น ผู้วิจัย จึงสนใจที่ใช้การพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้แบบยึดหยุ่น ทั้งนี้เป็นการนำผลการศึกษาไปเป็นแนวทาง ในการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนในระดับสูงต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้แบบยึดหยุ่น เรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ไทย ของนักเรียนโรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

1.2.2 เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของ กิจกรรมการเรียนรู้แบบยึดหยุ่น เรื่องประเด็นสำคัญ ในประวัติศาสตร์ไทย

1.2.3 เพื่อเปรียบเทียบผลลัพธ์ทั้งการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วย กิจกรรมการเรียนรู้แบบยึดหยุ่น เรื่องประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ไทย

1.2.4 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ต่อการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ แบบยึดหยุ่น

1.3 สมมติฐานการวิจัย

ผลลัพธ์ทั้งการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วย กิจกรรมการเรียนรู้แบบยึดหยุ่น หลังเรียนสูง กว่าก่อนเรียน

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1.4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.4.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม อำเภอ กันทรลักษ์ จังหวัดมหาสารคาม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 2 ห้องเรียน คือ ม.4/1 มีจำนวน 14 คน และ ม.4/2 จำนวน 16 คน รวมทั้งหมด 30 คน

1.4.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม อำเภอ กันทรลักษ์ จังหวัดมหาสารคาม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 14 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) (อรัญ ชัยกระเตื่อง, 2557, น. 55)

1.4.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ

ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียน ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ

1.4.3 เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาเนื้อหาใน เรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการ จัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ จำนวน 10 แผน เวลา 10 ชั่วโมง

1.4.4 เวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาการศึกษา คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ซึ่งอยู่ระหว่างเดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2564-กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

กิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการสร้างความรู้ ที่ไม่มีข้อจำกัดเรื่องของเวลา สถานที่ เนื้อหา วิธีการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ รวมถึงการประเมินผล การเรียนรู้ ที่ผู้เรียนทำการแสวงหาความรู้ได้อย่างอิสระ ที่มีลักษณะมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ ตามศักยภาพ มีอิสระในการเรียนรู้ รวมไปถึงส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ และ ความรับผิดชอบ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นแรก (First-Step) ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการกำหนดเงื่อนไขในการเรียน (Conditions for Participation) การวางแผนและกำหนดหัวข้อในการเรียน (Planning Topics of the Course) การมอบหมายงาน (Assignments)

2. ขั้นก่อนการเรียนรู้ (Pre-Learning) ประกอบด้วย ผู้เรียนทำการเรียนรู้ด้วยวิธีที่หลากหลาย เช่น การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Learning) การเรียนรู้ผ่านออนไลน์ (Online-Learning) การเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-center Learning) การเรียนรู้ ผ่านอิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning) การเรียนรู้แบบเปิด (Open Learning)

3. ขั้นการเรียนรู้ในชั้นเรียน (Class-Learning) ประกอบด้วย การเตรียมความพร้อม (Prepare) การดำเนินการ (Actions) การสรุป (Conclude) และการประเมินผลการเรียน (Assessment) โดยมีวิธีการดำเนินกิจกรรม เช่น การนำเสนอผลงาน (Presentation) การใช้กิจกรรมกลุ่ม (Group Activities) การสนทนา (Discuss) หรือการบรรยาย (Describe)

4. ขั้นหลังการเรียนรู้ (Post-Learning) ประกอบด้วย ผู้เรียนทำการบทวนความรู้ด้วยตนเองด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Learning) การเรียนรู้ผ่านออนไลน์ (Online-Learning) การเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-Center Learning) การเรียนรู้ผ่านอิเลคทรอนิกส์ (E-Learning) การเรียนรู้แบบเปิด (Open Learning)

ค่าดัชนีประสิทธิผล หมายถึง ค่าที่แสดงการเรียนรู้ที่ก้าวหน้าขึ้น จากพื้นฐานความรู้เดิมที่มีอยู่แล้ว หลังจากที่ผู้เรียนได้เรียน จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง ประเด็นสำคัญ ในประวัติศาสตร์ไทย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการเรียนหรือคุณลักษณะด้านการเรียนของนักเรียน ที่เรียนรู้โดยการเรียน จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง ประเด็นสำคัญ ในประวัติศาสตร์ไทยในโรงเรียนที่ได้มาจากการเรียนรู้และประสบการณ์จากการสอนซึ่งสามารถวัดได้ จากการทำแบบทดสอบบัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ แบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ เรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ไทยที่ ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อเป็นการวัดระดับความสามารถ ของนักเรียน ทำให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมในด้านต่าง ๆ

แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แนวทางในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนที่กำหนด กิจกรรมการเรียนการสอนไว้ล่วงหน้า ภายใต้กรอบเนื้อหาสาระที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยมีการกำหนดจุดประสงค์ วิธีการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งครูสามารถนำไปใช้ เป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ที่หลากหลาย อีกทั้งยังมีวิธีวัดผล ประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้อีกด้วย

ความพึงพอใจของนักเรียน หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียน การสอน อันเกิดจากการเรียนรู้ทำให้เกิดการยอมรับ การตอบสนองในทางที่ดี โดยระดับความพึงพอใจ ของแต่ละบุคคลย่อมมีความแตกต่างกันไป ซึ่งวัดได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจต่อ กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ไทย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ได้สารสนเทศในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป ในรายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

1.6.2 ใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

1.6.3 ครูผู้สอนสามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนในรายวิชาอื่นได้

บทที่ 2

การบททวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่อง การพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้แบบบีดหยุ่น เรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบีดหยุ่น
3. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
4. ตัวนีประสิทธิผล
5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
6. ความพึงพอใจ
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
8. กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 หลักสูตรสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยสำนักประสานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ได้ดำเนินการบททวนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อพัฒนาไปสู่หลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยและข้อมูล
จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) มาใช้ในการพัฒนา
หลักสูตรให้มีความเหมาะสม ชัดเจนยิ่งขึ้น ทั้งเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และ
กระบวนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา พร้อมทั้งได้จัดทำ
สาระการเรียนรู้แกนกลางของกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม สาระในแต่ละระดับชั้น เพื่อให้เขตพื้นที่
การศึกษาน่าจะงานระดับท้องถิ่นและสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้นำไปใช้เป็นกรอบและ
ทิศทางในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนโดยในที่นี้จะกล่าวตัวตัวชี้วัด และ
สาระการเรียนรู้แกนกลางในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนา และวัฒนธรรม (สำนักวิชาการ
และมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

2.1.1 วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลัง^{*}
ของชาติให้มีความเป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกรักในความเป็น
พลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรง
เป็นประมุข ให้มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ

และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 15-16) สรุปได้ว่า วิสัยทัศน์ ของกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีจุดที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะบูรณาการความรู้ มาใช้ในการเรียนการสอนและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันโดยมีกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกการอภิปราย ฝึกคิดวิเคราะห์เพื่อนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตและพัฒนาตนเองได้ อีกทั้งยังเป็น พลเมืองที่ดีที่มีความรับผิดชอบต่อไป

2.1.2 หลักการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมีหลักการที่สำคัญดังนี้

2.1.2.1 เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและ มาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และ คุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล

2.1.2.2 เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชนที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษา อย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ

2.1.2.3 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัด การศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

2.1.2.4 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยึดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้เวลาและ การจัดการเรียนรู้

2.1.2.5 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.1.2.6 เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบอุปสรรค ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์

2.1.3 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดีมีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพเจึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐานดังนี้

2.1.3.1 มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเองมีวินัย และปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง

2.1.3.2 มีความรู้ความสามารถในการสื่อสารการคิดการแก้ปัญหาการใช้เทคโนโลยีและ มีทักษะชีวิต

2.1.3.3 มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย

2.1.3.4 มีความรักชาติ มีจิตสำนึกรักในความเป็นพลเมืองไทยและโลกโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.1.3.5 มีจิตสำนึกรักษาดูแลสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคมและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมี ความสุข

2.1.4 ความสำคัญของวิชาสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม เป็นวิชาที่ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจว่ามนุษย์ดำรงชีวิตได้อย่างไรทั้งในฐานะปัจเจกบุคคลและการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อมและการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึงการพัฒนาการเปลี่ยนแปลงตามยุค สมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่าง ๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทนอดกลั้น ยอมรับในความเปลี่ยนแปลง และมีคุณธรรมสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมไทยและสังคมโลก และส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความเจริญก้าวหน้าในแต่ละด้านดังนี้

2.1.4.1 ด้านความรู้

ในสาขาวิชาต่าง ๆ ทางสังคมศาสตร์ได้แก่ภูมิศาสตร์, ประวัติศาสตร์, รัฐศาสตร์, จริยธรรมสังคมวิทยาเศรษฐศาสตร์ กฎหมาย ประชากรศึกษาและสิ่งแวดล้อมศึกษา ตามขอบเขตที่กำหนดไว้ในแต่ละระดับชั้น โดยจัดการเรียนรู้ในลักษณะบูรณาการหรือสหวิทยาการ

2.1.4.2 ด้านทักษะและกระบวนการ

1) ทักษะการคิด เช่น การสรุปความคิด การคิดวิเคราะห์ หลักการ และการนำไปใช้ต่อจดจำการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

2) ทักษะการแก้ปัญหาตามกระบวนการทางสังคมศาสตร์ เช่น ความสามารถในการตั้งคำถามและตั้งสมมติฐานอย่างมีระบบการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผล เป็นหลักการ

3) ทักษะการเรียนรู้เช่นความสามารถในการแสวงหาข้อมูลความรู้ที่ได้จาก การอ่านฟังและสังเกต ความสามารถในการสื่อสารโดยการพูด เขียนและนำเสนอ ความสามารถในการตีความ การสร้างแผนภูมิ แผนที่ตารางเวลาและการจดบันทึกรวมทั้งการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์

4) ทักษะกระบวนการกลุ่ม เช่น ความสามารถในการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีในการทำงานกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดเป้าหมายการทำงานการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายด้วยความรับผิดชอบและความคิดสร้างสรรค์ในผลงาน

2.1.4.3 ด้านเจตคติและค่านิยมกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จะช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดเจตคติและค่านิยมเกี่ยวกับประชาธิปไตยและความเป็นมนุษย์ เช่น รู้จักตนเองเพื่อพัฒนาเอง ชื่อสัตย์สุจริต มีวินัย รู้จักคิดวิเคราะห์ การทำงานเป็นกลุ่ม รักท้องถิ่น เห็นคุณค่าอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ศรัทธาในหลักธรรมของศาสนาและการปกคล้องในระบบประชาธิปไตยที่มีพระมหาภัตtriy เป็นประมุข

2.1.4.4 ด้านการจัดการและการปฏิบัติกรรมการเรียนในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการทำงานกลุ่มสามารถนำความรู้ทักษะค่านิยม และเจตคติที่ได้รับไปใช้ในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมของผู้เรียนได้สรุปได้ว่า กลุ่มสาระสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างมาก

เนื่องจากเป็นกลุ่มสาระที่มุ่งให้ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมโลกได้อย่างมีความสุข โดยเรียนรู้ได้จากรายวิชาต่าง ๆ ในสาขาวิชาสังคมศึกษา

2.1.5 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

2.1.5.1 ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับ และส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึกและทัศนะของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเอง และสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูล ข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2.1.5.2 ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิด สังเคราะห์การคิดอย่างสร้างสรรค์การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดเป็นระบบเพื่อนำไปสู่ การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

2.1.5.3 ความสามารถในการแก้ปัญหาเป็นความสามารถในการแก้ปัญหา และอุปสรรค ต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผลคุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบ ที่เกิดขึ้นต่อตนเองสังคมและสิ่งแวดล้อม

2.1.5.4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตเป็นความสามารถในการนำกระบวนการ ต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหา และความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสมการปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลักเดี่ยงพัฒนารมไม่พึงประสงค์ที่

2.1.5.5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้การสื่อสารการทำงานการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ถูกต้องเหมาะสม และมีคุณธรรม

2.1.6 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

2.1.6.1 รักชาติศาสน์กษัตริย์

2.1.6.2 ซื่อสัตย์สุจริต

2.1.6.3 มีวินัย

2.1.6.4 ใฝ่เรียนรู้

2.1.6.5 อยู่อย่างพอเพียง

2.1.6.6 มุ่งมั่นในการทำงาน

2.1.6.7 รักความเป็นไทย

2.1.6.8 มีจิตสาธารณะ

2.1.7 สาระการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ ศาสนา และวัฒนธรรมมีดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 15-16)

สาระที่ 1 ศาสนาศีลธรรมจริยธรรม

มาตรฐาน ส 1.1 รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสนา หลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามมาตรฐาน

ส 1.2 เข้าใจตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดีและรำรงรักษาพระพุทธศาสนา ที่ตนนับถือ

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และรำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทยด้วยชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส 2.2 เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดหลักธรรม เพื่อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส 3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่ารวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

มาตรฐาน ส 3.2 เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส 4.1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

มาตรฐาน ส 4.2 เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบันในด้านความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่องตระหนักถึงความสำคัญ และสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

มาตรฐาน ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทยมีความรัก ความภูมิใจและรำงความเป็นไทย

สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส 5.1 เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่ง ซึ่งมีผลต่อกันและกันในระบบของธรรมชาติใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์สรุปและใช้ข้อมูลภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ส 5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วัฒนธรรมมีจิตสำนึกร่วมกันในการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมนั้น ควรใช้กิจกรรมการเรียนการสอนที่มีความหลากหลาย มีการบูรณาการ ฝึกการคิด

วิเคราะห์ การสืบค้นความรู้และสรุปองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง โดยกระทำผ่านกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงและมีการประเมินผลตามสภาพจริง

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ เรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ไทย

มาตรฐาน ส 4.1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ตารางที่ 2.1 มาตรฐาน ส 4.1

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.4-ม.6	1. translate ความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของมนุษยชาติ	1. เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ที่ปรากฏในหลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทย และประวัติศาสตร์สากล 2. ตัวอย่างเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ของสังคมมนุษย์ที่มีปรากฏในหลักฐานทางประวัติศาสตร์ (เชื่อมโยงกับ มธ. ส 4.3) 3. ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์
	2. สร้างองค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์อย่างเป็นระบบ	1. ขั้นตอนของวิธีการทางประวัติศาสตร์โดยนำเสนอตัวอย่างทีลับขั้นตอนอย่างชัดเจน 2. คุณค่าและประโยชน์ของวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อการศึกษาทางประวัติศาสตร์ 3. ผลการศึกษาหรือโครงการทางประวัติศาสตร์

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ เรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ไทย

มาตรฐานส 4.2 เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบันในด้านความสัมพันธ์และ การเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง translate ความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ตารางที่ 2.2 มาตรฐาน ส 4.2

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.4-ม.6	1. วิเคราะห์อิทธิพลของอารยธรรมโบราณและการติดต่อระหว่างโลกตะวันออกกับโลกตะวันตกที่มีผลต่อพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงของโลก	1. อารยธรรมของโลกรุ่นโบราณ ได้แก่ อารยธรรมลุ่มแม่น้ำไทรีส-ยูเฟรติส ไนล์ ยังโห สินธุ และอารยธรรมกรีก-โรมัน 2. การติดต่อระหว่างโลกตะวันออกกับโลกตะวันตก และอิทธิพลทางวัฒนธรรมที่มีต่อกันและกัน

(ต่อ)

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

ขั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	2. วิเคราะห์เหตุการณ์สำคัญต่างๆ ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองเข้าสู่โลกสมัยปัจจุบัน	3. เหตุการณ์สำคัญต่างๆ ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน เช่น ระบบพิวเดส์ การฟื้นฟูศิลปวิทยาการสังคมครูเสด การสำรวจทางทะเล การปฏิรูปศาสนา การปฏิวัติทาง
	3. วิเคราะห์ผลกระทบของการขยายอิทธิพลของประเทศในยุโรปไปยังทวีปอเมริกา และบริการและอาชีวะ	1. วิทยาศาสตร์ การปฏิวัติอุตสาหกรรม จักรวรรดินิยม ลัทธิชาตินิยม เป็นต้น 2. ความร่วมมือ และความขัดแย้งของมนุษยชาติในโลก 3. สถานการณ์สำคัญของโลกในคริสต์ศตวรรษที่ 21 เช่น <ul style="list-style-type: none"> - เหตุการณ์ 11 กันยายน 2001 (Nine Eleven) - การขาดแคลนทรัพยากร - การก่อการร้าย - ความขัดแย้งทางศาสนาฯลฯ
	4. วิเคราะห์สถานการณ์ของโลกในคริสต์ศตวรรษที่ 21	

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ เรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ไทยสมัยก่อนสุโขทัย มาตรฐาน ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรักความภูมิใจและรำรงความเป็นไทย

ตารางที่ 2.3 มาตรฐาน ส 4.3

ขั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.4-ม.6	1. วิเคราะห์ประเด็นสำคัญของประวัติศาสตร์ไทย 2. วิเคราะห์ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ ต่อชาติไทย 3. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริม ความสร้างสรรค์ภูมิปัญญาไทย และวัฒนธรรมไทย ซึ่งมีผลต่อสังคมไทยในยุคปัจจุบัน	1. ประเด็นสำคัญของประวัติศาสตร์ไทย เช่น แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นมาของชาติไทย อาณาจักรโบราณในดินแดนไทย และอิทธิพลที่มีต่อสังคมไทย ปัจจัยที่มีผลต่อการสถาปนาอาณาจักรไทยในช่วงเวลาต่างๆ สาเหตุ และผลของการปฏิรูปฯลฯ 2. ประเด็นสำคัญของประวัติศาสตร์ไทย เช่น แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นมาของชาติไทย อาณาจักรโบราณในดินแดนไทย และอิทธิพล

(ต่อ)

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

ขั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		ที่มีต่อสังคมไทย ปัจจัยที่มีผลต่อการสถาปนา อาณาจักรไทยในช่วงเวลาต่าง ๆ สาเหตุและ ผลของการปฏิรูปฯลฯ
	4. วิเคราะห์ผลงานของบุคคล สำคัญทั้งชาวไทยและ ต่างประเทศ ที่มีส่วน สร้างสรรค์วัฒนธรรมไทย และประวัติศาสตร์ไทย	1. บทบาทของสถาบันพระมหากษัตริย์ในการ พัฒนาชาติไทยในด้านต่าง ๆ เช่น การป้องกัน และรักษาอิทธิพลของชาติ การสร้างสรรค์ วัฒนธรรมไทย 2. อิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตก และตะวันออก ที่มีต่อสังคมไทย 3. ผลงานของบุคคลสำคัญทั้งชาวไทยและ ต่างประเทศ ที่มีส่วนสร้างสรรค์ วัฒนธรรมไทย และประวัติศาสตร์ไทย 4. ปัจจัยที่ส่งเสริมความสร้างสรรค์ภูมิปัญญาไทย และวัฒนธรรมไทย ซึ่งมีผลต่อสังคมไทยในยุค ปัจจุบัน
	5. วางแผนกำหนดแนวทาง และการมีส่วนร่วม การอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทย และวัฒนธรรมไทย	1. สภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการสร้างสรรค์ภูมิ ปัญญาและวัฒนธรรมไทย 2. วิถีชีวิตของคนไทยในสมัยต่าง ๆ 3. การสืบทอดและเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมไทย 4. แนวทางการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ 5. วิธีการมีส่วนร่วมอนุรักษ์ภูมิปัญญาและ วัฒนธรรมไทย

2.1.8 คุณภาพผู้เรียน

2.1.8.1 จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

มีความรู้เกี่ยวกับความเป็นไปของโลกโดยการศึกษาประเทศไทยเปรียบเทียบกับ
ประเทศไทยในภูมิภาคต่าง ๆ ในโลก เพื่อพัฒนาแนวคิดเรื่อง การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

มีทักษะที่จำเป็นต่อการเป็นนักคิดอย่างมีวิจารณญาณได้รับการพัฒนาแนวคิด และ
ขยายประสบการณ์ เปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยกับประเทศไทยในภูมิภาคต่าง ๆ ในโลก ได้แก่
เอเชีย ออสเตรเลีย เอเชียเนีย แอฟริกา ยุโรป อเมริกาเหนือ อเมริกาใต้ ในด้านศาสนา คุณธรรม
จริยธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมการเมืองการปกครอง
ประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์ ด้วยวิธีการทาง ประวัติศาสตร์ และสังคมศาสตร์

รู้และเข้าใจแนวคิดและวิเคราะห์เหตุการณ์ในอนาคตสามารถนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิตและวางแผนการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม

2.1.8.2 จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

มีความรู้เกี่ยวกับความเป็นไปของโลกอย่างกว้างขวางและลึกซึ้งยิ่งขึ้นเป็นพลเมืองที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ รวมทั้งมีค่านิยมอันพึงประสงค์ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมทั้งมีศักยภาพเพื่อ การศึกษาต่อ ในชั้นสูงตามความประสงค์ได้

มีความรู้เรื่องภูมิปัญญาไทย ความภูมิใจในความเป็นไทย ประวัติศาสตร์ของชาติไทย ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

มีนิสัยที่ดีในการบริโภคเลือกและตัดสินใจบริโภคได้อย่างเหมาะสมสมมีจิตสำนึก และ มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมไทย และสิ่งแวดล้อม มีความรักห้องถินและประเทศชาติ มุ่งทำประโยชน์ และสร้างสิ่งที่ดีงามให้กับสังคม มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของตนเอง ขึ้นนำตนเองได้ และสามารถแสดงหา ความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ในสังคมได้ตลอดชีวิต

2.1.9 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส.4.1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัด

1. translate ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ที่แสดงถึง การเปลี่ยนแปลงของมนุษยชาติ

2. สร้างองค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ อย่างเป็นระบบ

มาตรฐาน ส 4.2 เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบันในด้าน ความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่องtranslate ความสำคัญ และสามารถ วิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ตัวชี้วัด

1. วิเคราะห์อิทธิพลของอารยธรรมโบราณและการติดต่อระหว่างโลกตะวันออก กับโลกตะวันตกที่มีผลต่อพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงของโลก

2. วิเคราะห์เหตุการณ์สำคัญต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก

3. วิเคราะห์ผลกระทบของการขยายอิทธิพลของประเทศในยุโรปไปยังทวีป อเมริกา แอฟริกา และเอเชีย

4. วิเคราะห์สถานการณ์ของโลกในคริสต์ศตวรรษที่ 21

มาตรฐาน ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและรำงความเป็นไทย

1. วิเคราะห์ประเด็นสำคัญของประวัติศาสตร์ไทย

2. วิเคราะห์ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ต่อชาติไทย

3. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมความสร้างสรรค์ภูมิปัญญาไทย และวัฒนธรรมไทย ซึ่งมีผลต่อสังคมไทยในยุคปัจจุบัน
4. วิเคราะห์ผลงานของบุคคลสำคัญทั้งชาวไทยและต่างประเทศ ที่มีส่วนสร้างสรรค์ วัฒนธรรมไทย และประวัติศาสตร์ไทย
5. วางแผนกำหนดแนวทางและการมีส่วนร่วมการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยและ วัฒนธรรมไทย

2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบีดหยุ่น

2.2.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบบีดหยุ่น

การจัดการเรียนรู้แบบบีดหยุ่น เป็นแนวคิดที่มีชื่อเรียกค่อนข้างหลากหลาย โดยนักวิชาการ หลาย ๆ ท่าน ได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

พุกษ์ภูมิ อรุณธร (2556, น. 28) ได้ให้ความหมาย การจัดการเรียนรู้แบบบีดหยุ่น คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบีดหยุ่น เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอน ที่เอื้อให้ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนและสามารถบริหารตนเองได้ โดยสามารถตัดสินใจว่าจะเรียนอะไร เรียนอย่างไร เรียนเมื่อไหร่ และเรียนที่ไหนก็ได้ ตามศักยภาพความสนใจและความถนัดของตนเอง โดยเน้นการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถ ใน การเลือกและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ รู้จักวางแผนการใช้สารสนเทศให้เกิดประโยชน์และตรงกับ ความต้องการมากที่สุด รูปแบบของการบรรยายในห้องเรียนเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งทำให้มีข้อจำกัด หลากหลายอย่างในช่วงการเรียนรู้ เช่น เวลา ค่าใช้จ่าย สถานที่ จำนวนบุคลากรทั้งหลายนี้ ก่อให้เกิด ปัญหาและอุปสรรคต่อผู้เรียน ใน การแสดงความรู้ อย่างไรก็ตาม แนวทางการเรียนรู้ก็ได้เริ่มมี การพัฒนามากขึ้นเรื่อย ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน เช่น การนำสื่ออิเล็กทรอนิกส์ มาช่วยในการเรียนการสอนเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความรู้ทักษะให้ดีขึ้น นอกเหนือไปจากการเรียนในห้องเรียนอย่างไม่มีข้อจำกัด

พิมพ์นธ เดชะคุปต์ และพยากรณ์ ยินดีสุข (2558, น. 110) การเรียนรู้แบบบีดหยุ่น สามารถพัฒนาผู้เรียนได้ตามเป้าหมาย ซึ่งเป็นไปตามการสร้างนวัตกรรมการศึกษาในความหมาย ของที่กล่าวว่า นวัตกรรมการศึกษา เป็นสิ่งที่ได้รับการคิดค้นและจัดทำขึ้นใหม่ หรือพัฒนาดัดแปลง จากของเดิมที่มีอยู่แล้วหันสมัยและใช้ได้ผลยิ่งขึ้น ได้แก่ แนวคิด แนวทาง ระบบ รูปแบบ วิธีการ กระบวนการ Hardware การจัดการเรียนการสอน รูปแบบการเรียนการสอน สื่อและเทคนิคต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เพื่อช่วยให้การศึกษาและการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพต่อไป ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิผลสูงกว่าเดิมเกิดแรงจูงใจ และประหยัดเวลา ใน การเรียน รวมทั้งแก้ปัญหาต่าง ๆ ทางการศึกษาได้

สุนทรี ศกุลพราหมณ์ และสุรชัย ประเสริฐสรวย (2558, น. 28-35) การเรียนรู้ แบบบีดหยุ่น (Flexible Learning) เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นถึงการให้ผู้เรียนมีอิสระในการเรียน ตามศักยภาพความสนใจและความถนัดของตนเองโดยการเรียนรู้ จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย

ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถในการเลือกและการวิเคราะห์ข้อมูล สารสนเทศรู้จักวางแผนการใช้สารสนเทศให้เกิดประโยชน์และตรงกับความต้องการมากที่สุด

จากการศึกษาจึงสรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบยึดหยุ่นเป็นการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับการสร้างความรู้ ที่ไม่มีข้อจำกัดเรื่องของเวลา สถานที่ เนื้อหา วิธีการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ รวมถึงการประเมินผลการเรียนรู้ ที่ผู้เรียนทำการตรวจสอบหาความรู้ได้อย่างอิสระ ที่มีลักษณะมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ตามศักยภาพ มีอิสระในการเรียนรู้ รวมไปถึงส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ และความรับผิดชอบ

2.2.2 แนวคิดทฤษฎีในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบยึดหยุ่น

แนวคิดในการจัดการศึกษาแบบนี้เพื่อที่จะเอื้อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสได้เลือกเรียนตามความสนใจและความถนัดของตนเอง แนะนำว่าจะต้องมีแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย ผู้เรียนต้องมีความสามารถเพียรพยายามและวิเคราะห์ข้อมูลหรือสารสนเทศ รู้จักวางแผนการใช้สารสนเทศให้เกิดประโยชน์และตรงกับความต้องการมากที่สุด

Spratt, Pulverness and Williams (2005, p. 153) กล่าวว่ารูปแบบการเรียนรู้ คือ วิธีการเรียนรู้ที่เป็นธรรมชาติของผู้เรียนที่ชอบใช้ในการจัดการและจัดจำข้อมูลและทักษะต่าง ๆ รูปแบบการเรียนรู้ของเรามีผลต่อการเรียนรู้อย่างไรและวิธีที่เราเรียนรู้ได้ดีที่สุด

ผู้เรียนมีรูปแบบและวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน และจำเป็นที่จะได้รับการสอนด้วยวิธีการที่แตกต่างกันด้วยแต่ต้องไม่ลืมว่าบางครั้งรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนอาจจะไม่ใช่เป็นประเภทนั้น ๆ อย่างเดียว อาจจะใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบหนึ่งมากกว่าแบบอื่น ๆ และผู้เรียนอาจจะเปลี่ยนหรือพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ของตนเองได้ ซึ่ง อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง (2555) กล่าวไว้ว่าในบทที่เกี่ยวกับการรู้จักนักเรียนว่าอย่างครูมีข้อมูลของนักเรียนเกี่ยวกับแบบการเรียน ประเภทของชีวาน์ปัญญา และแบบการคิดมากเท่าไร ครูก็ยิ่งจะสามารถออกแบบการเรียนการสอนได้ตรงกับลักษณะและความสนใจของนักเรียนมากขึ้นเท่านั้น

Collis, Vingerhoets and Moonen (1977, p. 125) ได้ให้การจัดการเรียนแบบยึดหยุ่น โดยเน้นให้เห็นขอบข่ายของแนวทางการจัดการเรียนแบบยึดหยุ่นว่ามักจะเกี่ยวข้องกับทางเลือกต่าง ๆ ของแหล่งข้อมูลความรู้กิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายและการนำสื่อการเรียนการสอนและวิทยาการรูปแบบต่าง ๆ มาสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนรวมถึงทางเลือกอื่น ๆ อีกมาก many นอกเหนือจากการศึกษาทางไกลแนวทางการจัดการเรียนแบบยึดหยุ่นเป็นการเคลื่อนไหวจากสถานการณ์การตัดสินใจที่สำคัญที่เกิดขึ้นกับมิติการศึกษาซึ่งเดิมแต่ในอดีตกระทำโดยครูผู้สอน หรือสถาบันการศึกษาก่อนล่วงหน้าแต่ในปัจจุบันแนวทางการจัดการเรียนแบบยึดหยุ่นได้ถ่ายโอนอำนาจจากการตัดสินใจมายังผู้เรียนซึ่งผู้เรียนจะมีโอกาสเลือกมิติการเรียนรู้ของตนที่มีความยึดหยุ่นเพิ่มมากขึ้นเพื่อสนับสนุนความเชื่อในรูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างของผู้เรียนและความต้องการในการเรียนรู้ที่หลากหลาย

ทิศนา แชนมณี (2550, น. 220-223; อ้างถึงใน Keeves, 1997, pp. 386-387) การจัดการเรียนรู้แบบยึดหยุ่นที่พัฒนาแล้วแต่ละด้านมีคุณภาพมาก ได้แก่ ด้านความเป็นไปได้ของรูปแบบ ด้านความเหมาะสมของรูปแบบ ด้านการใช้ประโยชน์ และด้านความถูกต้องนั้นแสดงให้เห็นว่าสามารถนำไปใช้ได้จริง มีความเหมาะสมสมและคุณภาพมาก ที่จะทำให้ผู้สอนสามารถนำไปประยุกต์

ใช้ในการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาอื่น ๆ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ มีการวิเคราะห์เชิงตัวเลข หรือ การเข้มโยง รวมไปถึงการพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้มากขึ้น

สันติ วิจักษณ์ลักษณ์ (2556, น. 2) แนวคิดการเรียนแบบยืดหยุ่น (Flexible Learning Approach) เป็นวิธีการจัดการเรียนการรู้ ที่เน้น ลึงการให้ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนตามศักยภาพ ความสนใจและความถนัดของตนเอง โดยเน้นการเรียนรู้ จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ซึ่งจะทำให้ ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถในการเลือกและวิเคราะห์ข้อมูล สารสนเทศ รู้จักวางแผนการใช้ สารสนเทศให้เกิดประโยชน์และตรงกับความต้องการมากที่สุด ซึ่งจากการศึกษาวิจัยของ พบว่า คุณลักษณะสำคัญในการออกแบบกิจกรรมการเรียนแบบ ยืดหยุ่นนั้นจะต้องสร้างรูปแบบวิธีการ จัดกิจกรรมที่หลากหลาย ทำให้ผู้เรียนมีทางเลือกในการเรียนรู้ โดยเน้น ที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งเนื้อหา และกิจกรรมต้องตอบสนองความสนใจของผู้เรียน โดยเน้นการพัฒนาประสบการณ์การเรียนรู้ ของผู้เรียน และมีการสนับสนุนแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและมีคุณภาพ

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และพเยาว์ ยินดีสุข (2558, น. 110) รูปแบบการจัดการเรียนรู้ แบบยืดหยุ่นที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นสามารถพัฒนา ผู้เรียนได้ตามเป้าหมาย ซึ่งเป็นไปตาม การสร้างนวัตกรรมการศึกษาในความหมายที่กล่าวว่า นวัตกรรมการศึกษา เป็นสิ่งที่ได้รับการคิดค้น และจัดทำขึ้นใหม่ หรือพัฒนาดัดแปลงจากของเดิมที่มีอยู่แล้วทันสมัยและใช้ได้ผลยิ่งขึ้น ได้แก่ แนวคิด แนวทาง ระบบ รูปแบบ วิธีการ กระบวนการ Hardware การจัดการเรียนการสอน รูปแบบ การเรียนการสอน สื่อและเทคนิคต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เพื่อช่วยให้การศึกษา และการเรียน การสอนมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ผู้เรียนสามารถกิจกรรม เรียนรู้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิผลสูงกว่าเดิม เกิดแรงจูงใจและประทับใจในการเรียน รวมทั้งแก้ปัญหาต่าง ๆ ทางการศึกษาได้

จากการศึกษาจึงสรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบยืดหยุ่นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ แบบยืดหยุ่นที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นสามารถพัฒนา ผู้เรียนได้ตามเป้าหมาย ซึ่งเป็นไปตาม การสร้างนวัตกรรมการศึกษาในความหมายที่กล่าวว่า นวัตกรรมการศึกษา เป็นสิ่งที่ได้รับการคิดค้น และจัดทำขึ้นใหม่ หรือพัฒนาดัดแปลงจากของเดิมที่มีอยู่แล้วทันสมัยและใช้ได้ผลยิ่งขึ้น ได้แก่ แนวคิด แนวทาง ระบบ รูปแบบ วิธีการ กระบวนการ Hardware การจัดการเรียนการสอน รูปแบบ การเรียนการสอน สื่อและเทคนิคต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เพื่อช่วยให้การศึกษา และการเรียน การสอนมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

2.2.3 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบยืดหยุ่น

ทิศนา แคมปนี (2550, น. 45-49) ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบยืดหยุ่น ตามแนวคิดแบบยืดหยุ่นมีลักษณะและกระบวนการดังนี้

1. ขั้นแรก (First-Step) ประกอบด้วยการมีส่วนร่วมในการกำหนดเงื่อนไขในการเรียน (Conditions for participation) การวางแผนและกำหนดหัวข้อในการเรียน (Planning topics of the course) การมอบหมายงาน (Assignments)

2. ขั้นก่อนการเรียนรู้ (Pre-Learning) ประกอบด้วย ผู้เรียนทำการเรียนรู้ด้วยวิธีที่หลากหลาย เช่น การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Learning) การเรียนรู้ผ่านออนไลน์ (Online-Learning) การเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-center Learning) การเรียนรู้ผ่านอิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning) การเรียนรู้แบบเปิด (Open Learning)

3. ขั้นการเรียนรู้ในชั้นเรียน (Class-Learning) ประกอบด้วย การเตรียมความพร้อม (Prepare) การดำเนินการ (Actions) การสรุป (Conclude) และการประเมินผลการเรียน (Assessment) โดยมีวิธีการดำเนินกิจกรรม เช่น การนำเสนอผลงาน (Presentation) การใช้กิจกรรมกลุ่ม (Group activities) การสนทนา (Discuss) หรือการบรรยาย (Describe)

4. ขั้นหลังการเรียนรู้ (Post-Learning) ประกอบด้วย ผู้เรียนทำการบทวนความรู้ ด้วยตนเองด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Learning) การเรียนรู้ผ่านออนไลน์ (Online-Learning) การเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-Center Learning) การเรียนรู้ผ่านอิเลคทรอนิกส์ (E-Learning) การเรียนรู้แบบเปิด (Open Learning)

3. ผลลัพธ์ (Output) คือ ผลที่ได้จากการจัดการเรียนรู้แบบยึดหยุ่น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านพุทธพิสัย คือความรู้ (Knowledge) ด้านทักษะพิสัย คือ การวิเคราะห์เชิงตัวเลข (Numerical Analysis) และด้านจิตพิสัย คือ ความรับผิดชอบ (Responsibility) ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นตามทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่มีความยืดหยุ่น เป็นตามเวลา เนื้อหา การจัดการเรียนการสอนและการจัดทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้โดยใช้วิธีการ ด้านเวลา เนื้อหา การจัดการเรียนการสอนและการจัดทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้โดยใช้วิธีการ ที่สอดคล้องกับความสามารถ ความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน ให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกมีอิสระต่อ การเรียนรู้ มีความรู้ในเรื่องที่เรียน มีทักษะการคำนวณเชิงตัวเลข มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ ในแต่ละครั้ง กระบวนการ (Process) คือ ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นแรก ขั้นก่อน การเรียนรู้ ขั้นการเรียนรู้ในชั้นเรียน และขั้นหลังการเรียนรู้ ดังนี้

ขั้นแรก (First-Step) ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการกำหนดเงื่อนไขในการเรียน (Conditions for participation) การวางแผนและกำหนดหัวข้อในการเรียน (Planning topics of the course) การมอบหมายงาน (Assignments)

ขั้นก่อนการเรียนรู้ (Pre-Learning) ประกอบด้วย ผู้เรียนทำการเรียนรู้ด้วยวิธีที่หลากหลาย เช่น การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Learning) การเรียนรู้ผ่านออนไลน์ (Online-Learning) การเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-Center Learning) การเรียนรู้ผ่านอิเลคทรอนิกส์ (E-Learning) การเรียนรู้แบบเปิด (Open Learning)

ขั้นการเรียนรู้ในชั้นเรียน (Class-Learning) ประกอบด้วย การเตรียมความพร้อม (Prepare) การดำเนินการ (Actions) การสรุป (Conclude) และการประเมินผลการเรียน (Assessment) โดยมีวิธีการดำเนินกิจกรรม เช่น การนำเสนอผลงาน (Presentation) การใช้กิจกรรมกลุ่ม (Group Activities) การสนทนา (Discuss) หรือการบรรยาย (Describe)

ขั้นหลังการเรียนรู้ (Post-Learning) ประกอบด้วย ผู้เรียนทำการบทวนความรู้ ด้วยตนเองด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Learning) การเรียนรู้ผ่านออนไลน์ (Online-Learning) การเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-Center Learning) การเรียนรู้ผ่านอิเลคทรอนิกส์ (E-Learning) การเรียนรู้แบบเปิด (Open Learning) ซึ่งมีกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบยึดหยุ่น

จากการศึกษาจึงสรุปได้ว่า กิจกรรมการเรียนรู้แบบยึดหยุ่นเป็นกิจกรรมเกี่ยวกับ การสร้างความรู้ ที่ไม่มีข้อจำกัดเรื่องของเวลา สถานที่ เนื้อหา วิธีการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ รวมถึง การประเมินผลการเรียนรู้ ที่ผู้เรียนทำการสำรวจหาความรู้ได้อย่างอิสระที่มีลักษณะมุ่งเน้นให้ผู้เรียน

สามารถเรียนรู้ตามศักยภาพ มีอิสระในการเรียนรู้ รวมไปถึงส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ และความรับผิดชอบ ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบีดหยุ่นตามแนวคิดแบบบีดหยุ่นมีลักษณะและกระบวนการดังนี้ ทิศนา แหม่มณี (2556, น. 45-49) 1) ขั้นแรก (First-Step) ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการกำหนดเงื่อนไขในการเรียน (Conditions for Participation) การวางแผนและกำหนดหัวข้อในการเรียน (Planning Topics of the Course) การมอบหมายงาน (Assignments) 2) ขั้นก่อนการเรียนรู้ (Pre-Learning) ประกอบด้วย ผู้เรียนทำการเรียนรู้ด้วยวิธีที่หลากหลาย เช่น การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Learning) การเรียนรู้ผ่านออนไลน์ (Online-Learning) การเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-Center Learning) การเรียนรู้ผ่านอิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning) การเรียนรู้แบบเปิด (Open Learning) 3) ขั้นการเรียนรู้ในชั้นเรียน (Class-Learning) ประกอบด้วย การเตรียมความพร้อม (Prepare) การดำเนินการ (Actions) การสรุป (Conclude) และการประเมินผลการเรียน (Assessment) โดยมีวิธีการดำเนินกิจกรรม เช่น การนำเสนอผลงาน (Presentation) การใช้กิจกรรมกลุ่ม (Group Activities) การสนทนา (Discuss) หรือการบรรยาย (Describe) 4) ขั้นหลังการเรียนรู้ (Post-Learning) ประกอบด้วยผู้เรียนทำการทบทวนความรู้ด้วยตนเองด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Learning) การเรียนรู้ผ่านออนไลน์ (Online-Learning) การเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-Center Learning) การเรียนรู้ผ่านอิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning) การเรียนรู้แบบเปิด (Open Learning)

2.2.4 ข้อดีและข้อจำกัดของการเรียนแบบบีดหยุ่น

สุนทรี สกุลพราหมณ์ และสุรชัย ประเสริฐราย (2558, น. 28-35) ลักษณะการจัดการเรียนรู้แบบบีดหยุ่น ซึ่งมีข้อดีดังนี้

1. รูปแบบวิธีการจัดกิจกรรมต้องมีความหลากหลาย เพื่อเอื้อต่อวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างกันของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีทางเลือกในการเรียนรู้ ซึ่งสามารถเกิดขึ้นตลอดเวลา การนำวิธีที่บีดหยุ่น (Flexible Approach) มาใช้ในการเรียนและการสอน เพื่อให้ผู้เรียนมีวิธีการเรียนรู้ได้หลายวิธี เช่น การเรียนแบบเปิด (Open Learning) การเรียนทางไกล (Distance Learning) การเรียนโดยใช้สื่อคอมพิวเตอร์ (Computer Mediated Learning) การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self Directed Learning) ซึ่งมีข้อดี คือ

- 1.1 สามารถเรียนได้มากและรวดเร็ว
- 1.2 สามารถเข้าถึงบริการการศึกษาได้ง่าย
- 1.3 สามารถเรียนรู้ด้วยรูปแบบที่หลากหลาย
- 1.4 สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง
- 1.5 สามารถเข้ารับบริการการศึกษาได้อย่างทั่วถึงและอยู่ที่ไหนก็เรียนได้สามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา

2. เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเนื้อหาและกิจกรรมต้องตอบสนองความสนใจของผู้เรียน และผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามศักยภาพ โดยเน้นการพัฒนาประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดสภาพการเรียนรู้ควรจัดในลักษณะดังต่อไปนี้

- 2.1 ให้ผู้เรียนมีอิสระในการเลือกเวลาเรียนได้ตามความต้องการ
- 2.2 ผู้เรียนสามารถเลือกสถานที่เรียนได้ตามความสะดวก
- 2.3 ผู้เรียนสามารถเลือกเนื้อหาที่จะเรียนได้ตามความสนใจ
- 2.4 การจัดหน่วยการเรียน (Modules) หรือโปรแกรมการเรียนในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนเนื้อหาและเลือกที่จะเรียนกับครุและเพื่อนคนอื่น ๆ ได้หลากหลาย
- 2.5 กิจกรรมการเรียนและการประเมินต้องสัมพันธ์กันอาจจัดได้หลากหลาย ให้เป็นทางเลือกในการเรียนการสอน ได้แก่ การเรียนเป็นคู่ หรือการเรียนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ หรือเรียนโดยการปรึกษา กับครุ

2.6 สภาพการเรียนรู้ ต้องเกิดจากผู้เรียนลงปฏิบัติหรือลงมือกระทำด้วยตนเอง (Active Learners) ไม่ใช่การเรียนแบบเป็นผู้รับ (Passive Learners) ผู้เรียนต้องมีส่วนร่วม ในการบวนการเรียนการสอนและการประเมิน ในลักษณะต่าง ๆ

การเพิ่มความยืดหยุ่นในการเรียนการสอนทำได้โดยการปรับกระบวนการเรียนการสอน ให้มีความสัมพันธ์กับผู้เรียน กล่าวคือ

1. ด้านโครงสร้างของหลักสูตร การจัดโครงสร้างหลักสูตรต้องเป็นหลักสูตรที่เป็น ทางเลือกตามความสนใจของผู้เรียน ไม่ใช่เป็นหลักสูตรหรือวิชา ที่ถูกบังคับให้เรียน
2. ด้านเนื้อหาของหลักสูตร การจัดเนื้อหาของหลักสูตรต้องเป็นหลักสูตรแกนผนวก กับโครงงานหรือกรณีศึกษาหรือเป็นสัญญาการเรียนที่ครุกับนักเรียนร่วมกันกำหนด
3. ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน วิธีการจัดเรียนการสอนต้องเป็นการเรียนรู้ จากปัญหา หรือการเรียนรู้ด้วยตนเอง

จากการศึกษาจึงสรุปได้ว่า กิจกรรมการเรียนรู้แบบยืดหยุ่น เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอน เป็นวิธีการจัดกิจกรรมต้องมีความหลากหลาย เพื่อเอื้อต่อวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างกันของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีทางเลือกในการเรียนรู้ ซึ่งสามารถเกิดขึ้นตลอดเวลา การนำวิธีที่ยืดหยุ่นมาใช้ ในการเรียนและการสอน เพื่อให้ผู้เรียนมีวิธีการเรียนรู้ได้หลากหลายวิธี เช่น การเรียนแบบเปิด การเรียน ทางไกล การเรียนโดยใช้สื่อคอมพิวเตอร์ การเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งมีข้อดี คือ 1) สามารถเรียนได้มาก และรวดเร็ว 2) สามารถเข้าถึงบริการการศึกษาได้ง่าย 3) สามารถเรียนรู้ด้วยรูปแบบที่หลากหลาย 4) สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง 5) สามารถเข้ารับบริการการศึกษาได้อย่างทั่วถึงและอยู่ที่ไหนก็เรียนได้ สามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา

2.3 แผนการจัดกิจกรรมการเรียน

2.3.1 ความหมายของแผนการจัดการเรียน

สุวิทย์ มูลคำ (2549, น. 58) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ คือ การกำหนดกิจกรรม ไว้ล่วงหน้าในการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ มีการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร รวบรวมข้อมูล ให้บรรลุตามความคาดหมาย มีการกำหนดวัตถุประสงค์ ด้านสติปัญญา เจตคติ ทักษะ โดยจะบอก วิธีการในการจัดการเรียน การสอน การใช้สื่อ การใช้แหล่งเรียนรู้และการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ กับผู้เรียน

ชาลิต ชูกำแพง (2551, น. 93) ได้อธิบายว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนล่วงหน้าอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรของครุผู้สอน เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง โดยใช้สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่ คาดหวัง

อาจารณ์ ใจเที่ยง (2553, น. 216) ได้อธิบายไว้ว่า แผนการสอนมีความหมาย เช่นเดียวกันกับแผนการจัดการเรียนรู้ กล่าวคือ เป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้สื่อ การเรียนรู้ และการวัดผล ประเมินผลที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ และจุดประสงค์การเรียนรู้ ที่กำหนด

สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ คือแนวทางในการจัดการเรียนการสอนของครุผู้สอน ที่กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ล่วงหน้า ภายใต้กรอบเนื้อหาสาระที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยมีการกำหนดจุดประสงค์ วิธีการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งครุสามารถนำสื่อไป เป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ที่หลากหลาย อีกทั้งยังมีวิธีวัดผล ประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้อีกด้วย

2.3.2 ความสำคัญของแผนการจัดการเรียน

ชาลิต ชูกำแพง (2551, น. 95-96) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. ช่วยให้ครุมีความรู้ ความเข้าใจในจุดมุ่งหมายของเรื่องที่จะจัดกิจกรรม และเลือก กิจกรรมได้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน มีคุณภาพตรงกับเจตนา รวมทั้งหลักสูตรซึ่งส่งเสริมให้ นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามลำดับขั้นตอน และทันเวลา

2. ช่วยให้ครุมีความเชื่อมั่นในตนเองมากยิ่งขึ้น เมื่อได้เตรียมการสอนมาอย่างดีแล้ว การสอนก็จะเป็นไปอย่างเรียบร้อย

3. ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็ว เพราะเมื่อครุเตรียมการสอนดีย่อมทำให้ การจัดกิจกรรมเป็นไปตามขั้นตอน เรียนได้รับความรู้ความเข้าใจเร็วขึ้น

4. ทำให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อกลุ่มประสบการณ์ที่เรียนการที่ครุเตรียมการสอน ทำให้ครุมีความมั่นใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมได้เหมาะสมกับวัย ของนักเรียนทำให้นักเรียนเรียนด้วยความสนุกสนาน และเกิดเจตคติที่ดีต่อเรื่องที่เรียน

5. ทำให้นักเรียนเกิดความเลื่อมใสศรัทธาในตัวครุ เพราะครุมีความมั่นใจ มีการเตรียมการเรียนการสอนมาอย่างดีกระบวนการเรียนการสอนเป็นไปตามขั้นตอนอย่างมี ประสิทธิภาพนักเรียนก็เกิดความเลื่อมใสศรัทธาครุยิ่งขึ้น

6. ถ้าครุมีความจำเป็นไม่ได้สอนด้วยตนเองผู้มาสอนแทนก็จะมาสอนแทนได้บรรลุ ตามจุดประสงค์ที่กำหนด

7. ทำให้การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตามจุดประสงค์ที่กำหนดได้ ช่วยให้ครุสามารถวินิจฉัยจุดอ่อนของนักเรียนที่จะได้รับการแก้ไข และทราบจุดเด่นที่ควรได้รับ การส่งเสริมต่อไปจากนี้ยังช่วยให้ครุเห็นภาพการทำของตนเองได้เด่นชัดยิ่งขึ้น

8. ครุผู้สอนสามารถใช้เป็นข้อมูลที่ถูกต้องเที่ยงตรง เพื่อเสนอแนะแก่บุคลากร และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

9. ช่วยให้ผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบขั้นตอนกระบวนการต่าง ๆ ในการสอนของครู เพื่อการนิเทศติดตามและประเมินผลสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

10. เป็นการพัฒนาวิชาชีพครูที่แสดงว่าการสอนดังได้รับการฝึกฝนที่มีความเชี่ยวชาญ โดยเฉพาะมีเครื่องมือและเอกสารที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพ

11. เป็นผลงานทางวิชาการอย่างหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงความชำนาญพิเศษหรือความเชี่ยวชาญของผู้จัดทำแผนการสอนซึ่งสามารถนำไปพัฒนาในหน้าที่และเสนอเลื่อนขั้นให้สูงขึ้น

อาจารณ์ ใจเที่ยง (2553, น. 20) ได้อธิบายไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญหลายประการดังนี้

1. ทำให้ผู้สอนสอนด้วยความมั่นใจเมื่อเกิดความมั่นใจในการสอนย่อมจะสอนด้วยความคล่องแคล่ว เป็นไปตามลำดับขั้นตอนอย่างราบรื่น ไม่ติดขัด การสอนจะดำเนินไปสู่จุดหมายปลายทางอย่างสมบูรณ์

2. ทำให้เป็นการสอนที่มีคุณค่าคุ้มกับเวลาที่ผ่านไป เพราะผู้สอนอย่างมีแผน มีเป้าหมายและมีทิศทางในการสอน มีใช้สอนอย่างเลื่อนลอย ผู้เรียนจะได้รับความรู้ ความคิด เกิดเจตคติ เกิดทักษะเกิดประสบการณ์ใหม่ตามที่ผู้สอนวางแผนไว้ ทำให้เป็นการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณค่า

3. ทำให้เป็นการสอนที่ตรงตามหลักสูตรทั้งนี้ เพราะในกระบวนการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรทั้งด้านจุดประสงค์ เนื้อหาสารที่จะสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน และการวัดผลและประเมินผล แล้วจัดทำออกมาเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ หลักสูตร

4. ทำให้การสอนบรรลุผลอย่างมีประสิทธิ เนื่องจากผู้สอนต้องวางแผนการจัดการเรียนรู้ อย่างรอบคอบในทุกองค์ประกอบของการ รวมทั้งการจัดเวลาเวลา สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก ความสะดวกต่าง ๆ ดังนั้น เมื่อมีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่รอบคอบ และปฏิบัติตามแผน การจัดการเรียนรู้ที่วางแผนไว้ ผลของการสอนย่อมสำเร็จได้ดีกว่าการไม่ได้วางแผนการจัดการเรียนรู้

5. ทำให้ผู้สอนมีเอกสารเตือนความจำ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการสอน ต่อไป ทำให้มีเกิดความเข้าใจและเป็นแนวทางในการบททวนหรือการออกข้อสอบเพื่อวัดผลและประเมินผลผู้เรียนได้なくจากนี้ทำให้ผู้สอนมีเอกสารไว้เป็นแนวทางแก่ผู้ที่เข้าสอนในกรณีจำเป็น เมื่อผู้สอนไม่สามารถเข้าสอนเองได้ ผู้เรียนจะได้รับความรู้และประสบการณ์ที่ต่อเนื่องกัน

6. ทำให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อผู้สอนและต่อวิชาที่เรียน ทั้งนี้ เพราะผู้สอนสอนด้วยความพร้อม เป็นความพร้อมทั้งทางด้านจิตใจความมั่นใจในการสอน และความพร้อมทางด้านวัสดุ คือการที่ผู้สอนได้เตรียมเอกสาร หรือสิ่งการสอนไว้อย่างพร้อมเพรียง เมื่อผู้สอนมีความพร้อมในการสอนย่อมสอนด้วยความกระจั่งแจ้ง ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้มแข็งและเข้าใจอย่างชัดเจนในบทเรียน อันจะส่งให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อผู้สอนและต่อวิชาที่เรียน

สมนึก ภัททิยน (2546, น. 5) ได้กล่าวถึงลักษณะที่ดีของแผนต้องมีขั้นตอน ดังนี้

1. เนื้อหาต้องเขียนเป็นรายคาบหรือรายชั่วโมงตารางสอนโดยเขียนให้สอดคล้องกับชื่อเรื่องให้อยู่ในโครงสร้างและเขียนเฉพาะเนื้อหาสาระสำคัญพอสังเขป (ไม่ควรบันทึกแผนการสอนอย่างละเอียดมาก ๆ เพราะจะทำให้เกิดความเบื่อหน่าย)

2. ความคิดรวบยอด (Concept) หรือหลักการสำคัญ ต้องเขียนให้ตรงกับเนื้อหา ที่จะสอนส่วนนี้ถือว่าเป็นหัวใจของเรื่องครูต้องทำความเข้าใจในเนื้อหาที่จะสอนจนสามารถเขียนความคิดรวบยอดได้อย่างมีคุณภาพ

3. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ต้องเขียนให้สอดคล้อง กลมกลืนกับความคิดรวบยอด มิใช่เขียนตามอำเภอใจไม่ใช่เขียนสอดคล้องเฉพาะเนื้อหาที่จะสอนเท่านั้น เพราะจะได้เฉพาะ พฤติกรรมที่เกี่ยวกับความรู้ความจำสมองหรือการพัฒนาของนักเรียนจะไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร

4. กิจกรรมการเรียนการสอน โดยยึดเทคนิคการสอนต่าง ๆ ที่จะช่วยให้นักเรียน เกิดการเรียนรู้

5. สื่อที่ใช้ควรเลือกให้สอดคล้องกับเนื้อหา สื่อดังกล่าวต้องช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในหลักการได้ง่าย

6. วัดผลโดยคำนึงถึงเนื้อหาความคิดรวบยอดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและช่วงที่ทำการวัด (ก่อนเรียน ระหว่างเรียน หลังเรียน) เพื่อตรวจสอบว่าการสอนของครูบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่าความสำคัญการวางแผนการจัดการเรียนรู้มี ความสำคัญอย่างมากต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งจะทำให้ครูผู้สอนสามารถสอนได้ด้วย ความมั่นใจ ทำให้การสอนมีความคุณค่ามุ่งกับเวลาที่ผ่านไปเป็นการสอนที่ตรงตามหลักสูตรบรรลุผล อย่างมีประสิทธิภาพผู้สอนมีเอกสารเตือนความจำและทำให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อผู้สอนและต่อวิชา ที่เรียน

2.3.3 ลักษณะที่ดีของแผนการจัดการเรียน

อาจารณ์ ใจเที่ยง (2550, น. 3) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้มีลักษณะที่เด่นชัดอยู่ 3 ลักษณะ คือ

1. การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการปรับสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนซึ่ง หมายความว่าการจัดการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้นั้นทั้งผู้สอนและผู้เรียนต้องมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและเป็น ปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง เป็นไปตามลำดับขั้นตอน เพื่อทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

2. การจัดการเรียนรู้มีจุดประสงค์ให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตาม จุดประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนี้เป็นพฤติกรรมทั้ง 3 ด้าน ได้แก่

2.1 ด้านความรู้ ความคิดหรือด้านพุทธิสัย

2.2 ด้านทักษะกระบวนการ หรือด้านทักษะพิสัย

2.3 ด้านเจตคติ หรือด้านจิตพิสัย

3. การจัดการเรียนรู้จะบรรลุจุดประสงค์ได้ถ้าเป็นต้องอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์ ของผู้สอน ซึ่งหมายความว่าการจัดการเรียนรู้จะบรรลุจุดประสงค์ได้หรือไม่นั้นต้องอาศัยความรู้ ความสามารถของผู้สอนทั้งด้านวิชาการ (ศาสตร์) ทักษะ และเทคนิคการจัดการเรียนรู้ (ศิลป์) เป็นสำคัญ

สมนึก ภัททิยธนี (2558, น. 187) ได้กล่าวถึงลักษณะที่ดีของแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

รายละเอียดแผนการเรียนรู้แผนการเรียนรู้ (Lesson Plan) ประกอบด้วย 9 หัวข้อ โดยการบูรณการของหน่วยศึกษานิเทศก์

1. สาระสำคัญ (Concept) เป็นความคิดรวบยอดหรือหลักการของเรื่องนี้ที่ต้องการให้เกิดกับนักเรียน เมื่อเรียนตามแผนการสอนแล้ว

2. จุดประสงค์การเรียนรู้ (Learning Objective) เป็นการกำหนดจุดประสงค์ที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อเรียนตามแผนการสอนแล้ว

3. เนื้อหา (Content) เป็นเนื้อหาที่จัดกิจกรรมและต้องการให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้

4. กิจกรรมการเรียนการสอน (Instructional Activities) เป็นการสอนขั้นตอนหรือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งนำไปสู่จุดประสงค์ที่กำหนด

5. สื่อและอุปกรณ์ (Instructional Media) เป็นสื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน ที่กำหนดไว้ในแผนการสอน

6. การวัดผลและประเมินผล (Measurement and Evaluation) เป็นการกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการวัดและประเมินผลว่า้นักเรียนบรรลุจุดประสงค์ตามที่ระบุไว้ในกิจกรรมการเรียน การสอนแยกเป็นก่อนสอน ระหว่างสอน และหลังสอน

7. กิจกรรมเสนอแนะ เป็นกิจกรรมที่บันทึกการตรวจสอบการสอน

8. ข้อเสนอแนะของผู้บังคับบัญชาเป็นการบันทึกตรวจสอบการสอนเพื่อเสนอแนะ หลังจากได้ตรวจสอบความถูกต้อง การกำหนดรายละเอียดในหัวข้อต่าง ๆ ในแผนการสอน

9. บันทึกการสอนเป็นการบันทึกของผู้สอนหลังจากนำแผนการสอนไปใช้แล้ว เพื่อเป็นการปรับปรุงและใช้ในคราวต่อไป มี 3 หัวข้อ คือ

9.1 ผลการเรียน เป็นการบันทึกผลการเรียนด้านสุขภาพและปริมาณทั้ง 3 ด้าน คือด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ซึ่งกำหนดในขั้นกิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมิน

9.2 ปัญหาและอุปสรรค เป็นการบันทึก ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในขณะสอนก่อนสอน และหลังทำการสอน

9.3 ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข เป็นการบันทึกข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปรับปรุง การเรียนการสอน ให้เกิดการเรียนรู้ บรรลุจุดประสงค์ของบทเรียนที่หลักสูตรกำหนด

ชวิติ ชูกำแพง (2551, น. 93-94) ได้กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี ต้องประกอบ ได้ด้วยลักษณะดังนี้

1. มีผลการเรียนรู้ที่คาดหวังอย่างชัดเจน

2. กิจกรรมการสอนชัดเจน นำไปสู่ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

3. บทบาทและพฤติกรรมของครูในการอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนที่ชัดเจน

4. สื่อที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับเนื้อหา และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

5. วิธีการประเมินการเรียนรู้ที่ชัดเจนสอดคล้องและมีความหลากหลาย

สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีควรมีลักษณะที่ช่วยส่งเสริมเจตคติที่ดี ช่วยสะท้อนให้ผู้สอนเป็นนักคิดนักวางแผนเป็นเครื่องมือสื่อสารที่มีความเฉพาะเจาะจงครอบคลุม มีความยืดหยุ่น สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม สมตลอดจนมีความชัดเจนทุกคนสามารถแปลความได้ตรงกัน มีการนำไปใช้และพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง

2.3.4 องค์ประกอบของแผน

อาจารณ์ ใจเที่ยง (2546, น. 213-216) กล่าวถึงองค์ประกอบของการแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. จุดประสงค์การเรียนรู้
2. สาระการเรียนรู้
3. กระบวนการในการจัดการเรียนรู้
4. การวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนรู้
5. แหล่งเรียนรู้
6. การบันทึกการจัดการเรียนรู้

เอกสารนิทรรศสื่อทางศึกษา และคณะ (2552, น. 56-60) กล่าวถึงองค์ประกอบของการแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ 7 องค์ประกอบ ดังนี้

1. สาระสำคัญ เป็นการเขียนในลักษณะเป็นความคิดรวบยอด หรือ Concept
2. จุดประสงค์การเรียนรู้ เขียนในลักษณะจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งเมื่อผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติทุกพฤติกรรมในแต่ละแผนการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้ แล้วบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ตัวชี้วัด และมาตรฐานผล การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแต่ละหน่วย

3. สาระการเรียนรู้ เป็นการเขียนเนื้อหาสาระในลักษณะเป็นประเด็นสำคัญสั้น ๆ สอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้

4. กิจกรรมการเรียนรู้ ระบุวิธีสอน กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เทคนิคการสอนที่หลากหลาย เมื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครบถ้วนบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ เมื่อเรียนครบทุกแผนการ จัดการเรียนรู้ ผู้เรียนจะได้รับความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ครบถ้วนตามเป้าหมาย การเรียนรู้ของตัวชี้วัด และมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้โดยออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียน ต้องปฏิบัติในแต่ละรายชั่วโมงอย่างชัดเจน

5. สื่อ แหล่งการเรียนรู้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ จะกำหนดสื่อการเรียนรู้ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนไว้อย่างชัดเจน มีใบความรู้ ใบงาน แบบฝึกทักษะการเรียนรู้ เอกสารเพิ่มเติมสำหรับ ผู้สอนตามความเหมาะสมและบอกแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญที่จะช่วยให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตาม เป้าหมายที่กำหนด

6. การวัดและประเมินผล ทุกแผนการจัดการเรียนรู้ จะระบุรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่อง การวัดและประเมินผล ทุกแผนการจัดการเรียนรู้จะระบุรายละเอียดเกี่ยวกับ เรื่องการวัดและประเมินผล คือ หลักฐานการเรียนรู้ ร่องรอยการเรียนรู้ วิธีการวัดและประเมินผล เครื่องมือในการวัดและประเมินผล

จริน แก้วสนิท (2548, น. 63-77) กล่าวถึงแผนการจัดการเรียนรู้ว่าการเขียนควรมีความละเอียดต่าง ๆ ในแต่ละแผนอยู่ส่วนบนของแต่ละแผน ซึ่งมีองค์ประกอบการเขียนแผนทั่วไปดังนี้

1. มาตรฐานการเรียนรู้
2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
3. สาระการเรียนรู้

4. กิจกรรมการเรียนรู้
5. การวัดผลประเมินผล
6. บันทึกหลังการสอน

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่าองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วยสาระสำคัญของการจัดการเรียนรู้จุดประสงค์การเรียนรู้สาระการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้สื่อและแหล่งการเรียนรู้การวัดการประเมินผล และการบันทึกผลหลังการสอน ซึ่งการบันทึกผลเป็นการบันทึกการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละ แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมายการจัดการเรียนรู้ ตามแผนนั้น ๆ

2.3.5 ประโยชน์ของแผนการจัดการเรียน

กฤษดา บุญหมื่น (2555, น. 205) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. เป็นคู่มือในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่กำหนด
2. เป็นคู่มือจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
3. เป็นคู่มืออธิบายรายละเอียดแนวคิดและขั้นตอนการวัดผลประเมินผลการจัดการเรียนรู้
4. เป็นเครื่องชี้วัดประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ และข้อบกพร่องในการจัดการเรียนรู้
5. เป็นหลักฐานในการปฏิบัติการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ

มีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

พันทิพา อุทัยสุข (2552, น. 17) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. สนองความต้องการของนักเรียนซึ่งนักเรียนแต่ละห้องมีความแตกต่างกันผู้สอนสามารถปรับปรุงเพื่อความเหมาะสมได้

2. เพื่อปรับกิจกรรมการเรียนการสอน เนื่องจากปัญหาจากการวิเคราะห์ข้อบกพร่องจากที่ผ่านมาได้
3. สร้างความมั่นใจให้ผู้สอนได้ เตรียมกิจกรรมให้เหมาะสม ตามเนื้อหา
4. งานในภาคเรียนต่อไปมีน้อยลง ซึ่งอาจจะปรับเปลี่ยนจากเดิมเล็กน้อย
5. มีการเตรียมห้องเรียน จัดห้องเรียน เตรียมสื่อ ให้มีบรรยากาศที่ดี และส่งเสริมการสอนให้ได้ผลยิ่งขึ้น

ณัฐรุณ กิจรุ่งเรือง (2545, น. 53-54) ได้กล่าวว่า การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ มีประโยชน์ในการช่วยจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของผู้เรียน ตามความถนัด ความรู้ ความสามารถ และความต้องการของผู้เรียน ซึ่งในการเตรียมวัสดุเพื่อใช้ในการสอนจริง จะทำให้ครูผู้สอนมีความมั่นใจเมื่อทำการสอนจริง พร้อมทั้งหากมีเหตุจำเป็นเมื่อครูผู้สอนท่านอื่น ๆ เข้าสอน แทนก็จะสามารถสอนได้ตามวัตถุประสงค์และเป็นหลักฐานในการตรวจสอบคุณภาพการสอนด้วย

สรุปว่าได้ประโยชน์ของแผนการจัดการเรียนรู้จะเป็นตัวช่วยในการจัดการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ เพิ่มความมั่นใจให้กับครูผู้สอน ช่วยในการเตรียมสื่อ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีบรรยากาศที่ดี และช่วยให้กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปอย่างเหมาะสมมากจากนี้ ยังเป็นตัวช่วยในยามมีเหตุจำเป็นเมื่อครูผู้สอนท่านอื่นเข้าสอนแทน

2.4 ดัชนีประสิทธิผล

เผชิญ กิจการ (2556, น. 1-6) ได้เสนอแนวทางในการหาดัชนีประสิทธิผลของแผนการเรียนรู้ หรือสื่อที่สร้างขึ้นโดยให้พิจารณาจากพัฒนาการของนักเรียนจากก่อนเรียนและหลังเรียน ว่ามีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้นอย่างเชื่อถือได้หรือไม่หรือเพิ่มขึ้นเท่าใดซึ่งอาจพิจารณาได้จาก การคำนวณค่า t-test แบบ Dependent Samples หรือหาค่าดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index: E.I.) มีรายละเอียด ดังนี้

1. การหาค่าพัฒนาการที่เพิ่มขึ้นของผู้เรียนโดยอาศัยการหาค่า t-test (แบบ Dependent Samples) เป็นการพิจารณาดูว่านักเรียนมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นอย่างเชื่อถือได้หรือไม่โดยทำการทดสอบนักเรียนทุกคนก่อน (Pretest) และหลังเรียน (Posttest) แล้วนำมาหาค่า t-test แบบ Dependent Samples หากมีนัยสำคัญทางสถิติ ก็ถือได้ว่า นักเรียนกลุ่มนี้มีพัฒนาการเพิ่มขึ้นอย่างเชื่อถือได้
2. การหาพัฒนาการที่เพิ่มขึ้นของนักเรียนโดยอาศัยการหาค่าดัชนีประสิทธิผลมีสูตรดังนี้

$$\text{ดัชนีประสิทธิผล} = \frac{\text{ผลรวมของคะแนนหลังเรียนทุกคน} - \text{ผลรวมของคะแนนก่อนเรียนทุกคน}}{(\text{จำนวนนักเรียน} \times \text{คะแนนเต็ม})} - \text{ผลรวมของคะแนนก่อนเรียนทุกคน}$$

การหาค่า E.I. เป็นการพิจารณาพัฒนาการในลักษณะที่ว่าเพิ่มขึ้นเท่าไร ไม่ได้ทดสอบว่า เพิ่มขึ้นอย่างเชื่อถือได้หรือไม่ วิธีการอาจแปลงคะแนนให้อยู่ในรูปของร้อยละก็ได้ ดังนี้

$$\text{ดัชนีประสิทธิผล} = \frac{\text{ร้อยละของผลรวมของคะแนนหลังเรียน} - \text{ร้อยละของผลรวมของคะแนนก่อนเรียน}}{100} - \text{ร้อยละของผลรวมของคะแนนก่อนเรียนทุกคน}$$

ข้อสังเกตบางประการที่เกี่ยวกับค่า E.I.

1. E.I. เป็นเรื่องของอัตราส่วนของผลต่าง จะมีค่าสูงสุดเป็น 1.00 ส่วนค่าต่ำสุด ไม่สามารถกำหนดได้ เพราะค่าต่ำกว่า -1.00 และถ้าเป็นค่าลบแสดงว่า ผลกระทบสอบก่อนเรียนมากกว่าหลังเรียน ซึ่งหมายความว่าระบบการเรียนการสอนหรือสื่อที่สร้างขึ้นไม่มีคุณภาพ

2. การแปลงค่า E.I. ในตาราง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในบทที่ 4 ของงานวิจัย มักจะใช้ ข้อความไม่เหมาะสม ทำให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายของ E.I. ผิดจากความเป็นจริง เช่น ค่า E.I. เท่ากับ 0.6240 ก็มักจะกล่าวว่า “ค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.6340 ซึ่งแสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้nrอยละ 62.40 ซึ่งในความเป็นจริงค่า E.I. เท่ากับ 0.6240 เพราะคิดเทียบจาก E.I. สูงสุดเป็น 1.00 ดังนั้น ถ้าคิดเทียบเป็นร้อยละก็คือ คิดเทียบจากค่าสูงสุดเป็น 100 E.I. จะมีค่าเป็น 62.40 จึงควรใช้ข้อความว่า “ค่าดัชนีประสิทธิผล เท่ากับ 0.6240 แสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น 0.6240 หรือคิดเป็นร้อยละ 62.40”

บุญชม ศรีสะอาด (2556, น. 117) ค่าดัชนีประสิทธิผล (The Effectiveness Index) ของสื่อการสอนหรือนวัตกรรม ทางการศึกษาเป็นค่าที่แสดงอัตราการเรียนรู้ที่ก้าวหน้าขึ้นจากพื้นฐานความรู้เดิม ที่มีอยู่แล้ว หลังจากที่ผู้เรียนได้เรียนจากสื่อหรือนวัตกรรมหรือแผนการจัดการเรียนรู้นั้น ๆ

ซึ่งคำนวณได้ หลายสูตรแต่ที่นิยมใช้เป็นวิธีการหาค่า *E.I.* ด้วยวิธีการของกูดแมน (Goodman) เฟรเซอร์ (Fletcher) และชไนเดอร์ (Schneider) ดังนี้

$$\begin{aligned} E.I. &= \frac{\text{ผลรวมคะแนนทดสอบหลังเรียน} - \text{ผลรวมคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}{(\text{คะแนนเต็ม} \times \text{จำนวนนักเรียน}) - \text{ผลรวมคะแนนทดสอบก่อนเรียน}} \end{aligned}$$

นอกจากผู้ศึกษาจะคำนวณหาประสิทธิภาพของสื่อการสอนหรือวัตกรรมทาง การศึกษาแล้ว ควรหาค่าดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index: *E.I.*) ของสื่อหรือวัตกรรมทางการศึกษาด้วย ซึ่งค่าดัชนีประสิทธิผล (*E.I.*) ระหว่างกลุ่มไม่ได้แปลว่ากลุ่มที่มีค่า *E.I.* สูงกว่าจะมีคุณภาพ การเรียนการสอนสูงกว่า กลุ่มใดมีค่า *E.I.* ต่ำ แสดงว่าคะแนนหลังเรียนเพิ่มจากก่อนเรียนน้อย ซึ่งไม่ได้แปลว่าไม่ดี หรือมีพัฒนาการน้อย ต้องแปลว่าโดยเฉลี่ยก่อนเรียน นักเรียนมีความรู้มากอยู่แล้ว หลังเรียนจึงได้คะแนนเพิ่มขึ้นเล็กน้อย หรือเกื้อหนาจะได้คะแนนเต็ม มักจะเป็นลักษณะของนักเรียน กลุ่มเก่ง ส่วนค่า *E.I.* สูง ๆ แสดงว่าคะแนน ก่อนเรียนมีน้อย *E.I.* (มีความรู้น้อย) หลังเรียนมีคะแนน เพิ่มขึ้นมาก (ความรู้มากขึ้น) จึงเป็นสิ่งที่ดี แต่ไม่ควรแปลว่าดีกว่ากลุ่มที่ได้ค่า *E.I.* น้อย ๆ

ไซยิก เรืองสุวรรณ (2557, น. 170) ได้กล่าวถึงดัชนีประสิทธิผลไว้ว่า ค่าที่คำนวณจะได้เป็น ทศนิยม ซึ่งค่าทศนิยมที่ได้ถ้ามีค่าใกล้ 1 มากเพียงใดยิ่งแสดงว่าสื่อนั้นมีประสิทธิภาพมาก ข้อมูลที่นำมาใช้ในการคำนวณ มาจากการคำนวณผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้งการทดสอบก่อนเรียน และการทดสอบหลังเรียนค่าดัชนีประสิทธิผล (The Effectiveness Index: *E.I.*) มีสูตรดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ดัชนีประสิทธิผล} &= \frac{\text{ผลรวมของคะแนนหลังเรียนทุกคน} - \text{ผลรวมของคะแนนก่อนเรียนทุกคน}}{(\text{จำนวนนักเรียน} \times \text{คะแนนเต็ม}) - \text{ผลรวมของคะแนนก่อนเรียนทุกคน}} \end{aligned}$$

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่าดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness: *E.I.*) หมายถึง ค่าที่แสดง การเรียนรู้ที่ก้าวหน้าขึ้น จากพื้นฐานความรู้เดิมที่มีอยู่แล้ว หลังจากที่ผู้เรียนได้เรียนจากการจัด กิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ ร่วม ประเมินสำคัญในประวัติศาสตร์ไทย

2.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.5.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ต่าง ๆ กันดังนี้

พิมพ์ประภา อรัญมิตร (2552, น. 18) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่าต่าง ๆ กันดังนี้ หมายถึง คุณลักษณะและความรู้ความสามารถที่แสดงถึงความสามารถที่ได้จากการเรียนการสอนในวิชา ต่าง ๆ ซึ่งสามารถวัดเป็นคะแนนได้จากแบบทดสอบทางภาคทฤษฎีหรือภาคปฏิบัติหรือทั้งสองอย่าง

วุฒิชัย ดาวะ (2553, น. 32; อ้างถึงใน รัฐพรรัตน์ งามวงศ์, 2553, น. 9) ได้กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ระดับความรู้ ความสามารถและทักษะที่ได้รับและพัฒนามาจาก การเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ โดยอาศัยเครื่องมือในการวัดผลหลังจากการเรียนหรือจากการฝึกอบรม

ไฟโรมน์ คงเชนทร์ (2556, น. 108) ให้ความหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า คือ คุณลักษณะ รวมถึงความรู้ ความสามารถของบุคคลอันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน หรือ มวลประสบการณ์ทั้งปวงที่บุคคลได้รับจากการเรียนการสอน ทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ของสมรรถภาพทางสมอง ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นการตรวจสอบระดับ ความสามารถของบุคคลว่าเรียนแล้วรู้อะไรบ้างและมีความสามารถด้านใดมากน้อยเท่าไร ตลอดจนผลที่เกิดขึ้นจากการเรียนการฝึกฝนหรือประสบการณ์ต่าง ๆ ทั้งในโรงเรียน ที่บ้าน และ สิ่งแวดล้อมอื่น ๆ รวมทั้งความรู้สึก ค่านิยม จริยธรรมต่าง ๆ ก็เป็นผลมาจากการฝึกฝนด้วย

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการเรียนหรือ คุณลักษณะด้านการเรียนของนักเรียนที่เรียนรู้โดยการเรียน จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบบูรณาการ เรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ไทย ในโรงเรียนที่ได้มาจากการเรียนรู้และ ประสบการณ์จากการสอนซึ่งสามารถวัดได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้แบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ เรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ไทย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อเป็นการวัดระดับความสามารถของนักเรียน ทำให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมในด้านต่าง ๆ

2.5.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

มีผู้กล่าวถึงแบบทดสอบไว้ ดังนี้

สิทธิญา รัสสัยการ (2551, น. 25) กล่าวว่า แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นการวัดความรู้จากการทำแบบทดสอบที่ครูในแต่ละวิชาสร้างขึ้นและแบบทดสอบมาตรฐาน สร้างขึ้นโดยผู้เขียนชากุล ซึ่งผลสัมฤทธิ์ในการทำแบบทดสอบนี้จะเป็นการวัดผลการเรียนรู้เพียงด้านเดียว คือด้าน ความรู้และความเข้าใจ

เยาวดี วิบูลย์ศรี (2556, น. 23) กล่าวว่า แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ หมายถึง แบบทดสอบ วัดความรู้เชิงวิชาการ มักใช้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เน้นการวัดความรู้ ความสามารถจาก การเรียนรู้ในอดีต หรือในสภาพปัจจุบันของแต่ละบุคคล

พิชิต ฤทธิ์จรรยา (2553, น. 95) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ เป็นแบบทดสอบที่ใช้ วัดความรู้ ทักษะและความสามารถทางวิชาการที่ผู้เรียนได้เรียนรู้มาแล้วว่าบรรลุผลสำเร็จ ตามจุดประสงค์ที่ กำหนดไว้เพียงได

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ แบบทดสอบที่ใช้ การวัดระดับความรู้ความสามารถทางทักษะและวิชาการที่ผู้เรียนได้เรียนรู้มาแล้วว่า บรรลุผลสำเร็จตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด ซึ่งได้มาจากความสามารถในการเรียนรู้ ในอดีต และในปัจจุบันของแต่ละบุคคลเป็นการวัดความรู้จากการทำแบบทดสอบที่ครูในแต่ละวิชา สร้างขึ้นและแบบทดสอบมาตรฐานสร้างขึ้นโดย ผู้เขียนชากุล ซึ่งผลสัมฤทธิ์ในการทำแบบทดสอบนี้ จะเป็นการวัดผลการเรียนรู้เพียงด้านเดียว คือด้านความรู้และความเข้าใจ

2.5.3 รูปแบบของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

อพันตรี พูลพุทธา (2558, น. 67-90) ได้กล่าวว่า แบบทดสอบที่แพร่หลายในวงการศึกษา สามารถนำไปใช้ในการวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในชั้นเรียนได้ ซึ่งรูปแบบของแบบทดสอบมีอยู่ 5 รูปแบบ ดังนี้

1. แบบทดสอบอัตนัยเป็นแบบทดสอบที่ผู้สอบเขียนเองแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ เรื่องราว ลักษณะคำถมจะเป็นโจทย์ ที่กำหนดเป็นสถานการณ์ หรือปัญหาอย่างกว้าง ๆ
2. แบบทดสอบถูก-ผิด เป็นแบบทดสอบที่จำกัดการตอบของผู้ตอบเพื่อการตัดสินใจ เลือกตอบอย่างใดอย่างหนึ่งใน 2 ตัวเลือกนี้ ซึ่งอาจอยู่ในรูปของ ถูก-ผิด, ใช่-ไม่ใช่, จริงเท็จ คำถม อาจอยู่ในรูปประโยคบอกเล่า หรือปฏิเสธ
3. แบบทดสอบติติมคำเป็นแบบทดสอบประเภทตอบสั้น ๆ มีขอบเขตให้หาคำตอบ เอง แล้วเติมคำในช่องที่กำหนดไว้ ให้เกิดความสมบูรณ์
4. แบบทดสอบแบบจับคู่ เป็นแบบเลือกคำตอบชนิดพิเศษ จะมีชุดคำถมที่มี ตัวเลือก หนึ่งร่วมกัน และให้ผู้สอบจับคู่ที่มีความสัมพันธ์กันอย่างใดอย่างหนึ่ง
5. แบบทดสอบแบบเลือกตอบ เป็นแบบทดสอบที่ผู้สอบเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด หมายความที่สุด

ไฟโตรเจน คงชนะทร์ (2556, น. 209) ได้จัดรูปแบบของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ คือแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง (Teacher Made Tests) และ แบบทดสอบมาตรฐาน (Standardized Tests) ซึ่งทั้ง 2 รูปแบบ จะสามารถเนื้อหาเหมือนกัน คือ ถ้าสิ่งที่ผู้เรียนได้รับจากการเรียนการ สอน ซึ่งจัดกลุ่มพฤติกรรมได้ 6 ประเภท คือ ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมิน

1. แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเป็นแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเองเพื่อใช้ในการทดสอบ ผู้เรียนในชั้นเรียน แบ่งเป็น 2 รูปแบบ คือ

1.1 แบบทดสอบปรนัย (Objective Tests) ได้แก่ แบบถูก-ผิด (True-False) แบบจับคู่ (Matching) แบบเติมคำให้สมบูรณ์ (Completion) หรือแบบค าตอบสั้น (Short Answer) และแบบ เลือกตอบ (Multiple Choice)

- 1.2 แบบอัตนัย (Essay Tests) ได้แก่ แบบจำกัดคำตอบ (Restricted Response Items) และแบบไม่จำกัดความตอบ หรือ ตอบอย่างเสรี (Extended Response Items)

2. แบบทดสอบมาตรฐาน (Standardized Tests) เป็นแบบทดสอบที่สร้าง โดยผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ในเนื้อหา และมีทักษะการสร้างแบบทดสอบ มีการวิเคราะห์หาคุณภาพ ของแบบทดสอบ มีคำชี้แจงเกี่ยวกับการดำเนินการสอบ การให้คะแนนและการแปลผล มีความเป็นปรนัย (Objective) มีความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) แบบทดสอบมาตรฐาน ได้แก่ California Achievement Test, Iowa Test of Basic Skills, Standford Achievement Test และ the Metropolitan Achievement tests เป็นต้น

สมนึก ภัททิยธนี (2546, น. 73-82) ได้กล่าวถึงรูปแบบของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ซึ่งแบ่ง ได้เป็น 2 ประเภท คือ แบบทดสอบที่ครูสร้าง กับแบบทดสอบมาตรฐาน แต่เนื่องจากครูต้อง ทำหน้าที่วัดผล นักเรียน คือ เขียนข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ตนได้สอนซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับ แบบทดสอบที่ครูสร้าง และมีหลายแบบแต่ที่นิยมใช้มี 6 แบบดังนี้

1. ข้อสอบแบบอัตนัยหรือความเรียง (Subjective or Essay test) ลักษณะทั่วไป เป็นข้อสอบที่มีเฉพาะคำถม แล้วให้นักเรียนเขียนตอบอย่างเสรี เขียนบรรยายตามความรู้และ ข้อคิดเห็นของแต่ละคน

2. ข้อสอบแบบการถูก-ผิด (True-False Test) ลักษณะทั่วไป คือได้ว่าข้อสอบแบบการถูก-ผิด คือข้อสอบแบบเลือกตอบที่มี 2 ตัวเลือกแต่ตัวเลือกดังกล่าวเป็นแบบคงที่และมีความหมายตรงกันข้าม เช่น ถูก-ผิด, ใช่-ไม่ใช่, จริง-ไม่จริง, เหมือนกัน-ต่างกันเป็นต้น

3. ข้อสอบแบบเติมคำ (Completion Test) ลักษณะทั่วไปเป็นข้อสอบที่ประกอบด้วย ประโยชน์หรือข้อความที่ยังไม่สมบูรณ์ให้ผู้ตอบเติมคำหรือประโยชน์ หรือข้อความลงในช่องว่างที่เว้นไว้นั้นเพื่อให้มีใจความสมบูรณ์และถูกต้อง

4. ข้อสอบแบบตอบสั้น ๆ (Short Answer Test) ลักษณะทั่วไป ข้อสอบประเภทนี้คล้ายข้อสอบแบบเติมคำ แต่แตกต่างกันที่ข้อสอบแบบตอบสั้น ๆ เขียนเป็นประโยชน์คำามสมบูรณ์ (ข้อสอบเติมคำ เป็นประโยชน์ที่ยังไม่สมบูรณ์) แล้วให้ผู้ตอบเป็นคนเขียนตอบ คำตอบที่ต้องการจะสั้น และกะทัดรัดได้ใจความ สมบูรณ์ไม่ใช่เป็นการบรรยายแบบข้อสอบอัตนัย หรือความเรียง

5. ข้อสอบแบบจับคู่ (Matching Test) ลักษณะทั่วไป เป็นข้อสอบเลือกตอบชนิดหนึ่ง โดยมีคำหรือข้อความแยกจากกัน เป็น 2 ชุด แล้วให้ผู้ตอบเลือกจับคู่ว่า แต่ละข้อความในชุดหนึ่ง (ตัวอีน) จะคู่กับคำ หรือข้อความใดในอีกชุดหนึ่ง (ตัวเลือก) ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างไร โดยอย่างหนึ่งตามที่ผู้ออกข้อสอบ กำหนดไว้

6. ข้อสอบแบบเลือกตอบ (Multiple Choice Test) ลักษณะทั่วไปข้อสอบแบบเลือกตอบนี้จะประกอบด้วย 2 ตอน คือ ตอนนำหรือคำาณ (Stem) กับ ตอนเลือก (Choice) ในตอนเลือกนี้ จะประกอบด้วยตัวเลือกที่เป็นคำตอบถูก และตัวเลือกที่เป็นตัวลง ปกติจะมีคำาณที่ให้นักเรียนพิจารณาแล้ว หาตัวเลือกที่ถูกต้องมากที่สุดเพียงตัวเลือกเดียวจากตัวเลือกอื่น ๆ และคำาณแบบเลือกตอบที่ดีนิยมใช้ ตัวเลือกที่ใกล้เคียงกันดูเผิน ๆ จะเห็นว่าทุกตัวเลือกถูกหมวด แต่ความจริงมีน้ำหนักถูกมากน้อยต่างกัน

สรุปว่ารูปแบบของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ครุผู้สอนสร้างขึ้นนั้นมี หลากหลายรูปแบบแต่ที่ครุผู้สอนนิยมใช้มีอยู่ 4 รูปแบบคือแบบทดสอบแบบความเรียงหรืออัตนัยแบบทดสอบแบบการถูก-ผิด แบบทดสอบแบบเติมคำ แบบทดสอบแบบตอบสั้น ๆ แบบทดสอบแบบจับคู่ และแบบทดสอบแบบเลือกตอบ ซึ่งในงานทำวิจัยนี้ใช้แบบทดสอบ แบบเลือกตอบ

2.5.4 ลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี

ชาล แพรตต์กุล (2552, น. 123-136) กล่าวถึง ลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีไว้ว่าดังนี้

1. ต้องเที่ยงตรง (Validity) หมายถึงคุณสมบัติที่ทำให้ผู้ใช้บรรลุถึงวัตถุประสงค์แบบทดสอบที่มีความเที่ยงตรงสูงคือแบบทดสอบที่สามารถทำหน้าที่ดังสิ่งที่เราจะวัดได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมตามความมุ่งหมาย

2. ต้องยุติธรรม (Fair) คือโจทย์คำานทั้งหลายไม่มีช่องทางแน่ให้เด็กเดาคำตอบได้ไม่เปิดโอกาสให้เด็กเกียจคร้านที่จะดูตราแต่ตอบได้ดี

3. ต้องถูก (Searching) วัดความถูกซึ่งของวิทยาการตามแนวตั้งมากกว่า การวัดตามแนวกว้างว่า รู้มากน้อยเพียงใด

4. ต้องยั่วยุเป็นเยี่ยงอย่าง (Exemplary) คำานมีลักษณะท้าทายซักชวนให้คิด เด็กสอบแล้วมีความอยากรู้มากน้อยเพียงใด

5. ต้องจำเพาะเจาะจง (Definite) เด็กอ่านคำถ้าแล้วต้องเข้าใจแจ่มชัดว่าครุภัณฑ์อะไร หรือให้คิดอะไร ไม่ถูกคลุมเครือ
6. ต้องเป็นปรนัย (Objectivity) หมายถึง คุณสมบัติ 3 ประการ คือ
  - 6.1 แจ่มชัดในความหมายของคำตอบ
  - 6.2 แจ่มชัดในวิธีตรวจหรือมาตรฐานการให้คะแนน
  - 6.3 แจ่มชัดในการแปลความหมายของข้อความ
7. ต้องมีประสิทธิภาพ (Efficiency) สามารถให้คะแนนที่เที่ยงตรง และเชื่อถือได้มากที่สุดภายในเวลาแรงงานและเงินน้อยที่สุดด้วย
8. ต้องยากพอเหมาะสม (Difficulty)
9. ต้องมีอำนาจจำแนก (Discrimination) สามารถแยกเด็กออกเป็นประเภทได้ทุกรดับตั้งแต่อ่อนสุดถึงเก่งสุด
10. ต้องเชื่อมั่นได้ (Reliability) ข้อสอบนั้นสามารถให้คะแนนได้คงที่แน่นอนไม่แปรผัน

สุธิรัตน พิศักดิ์สกุล (2557, น. 108) กล่าวว่าแบบทดสอบที่ดีมีคุณภาพย่อมทำให้ผลการวัดที่ได้มีความถูกต้อง แต่ถ้าแบบทดสอบมีคุณภาพไม่ดีย่อมทำให้ผลการวัดมีความผิดพลาด ดังนั้นในการวัดผลการศึกษาคุณภาพของเครื่องมือ ย่อมเป็นสิ่งที่ต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษ ลักษณะของเครื่องมือวัดผลที่ดีมีรายละเอียดดังนี้

  1. ความเที่ยงตรง (Validity) หมายถึง การวัดในสิ่งที่ต้องการจะวัดได้อย่างถูกต้อง
  2. ความเชื่อมั่น (Reliability) หมายถึง การวัดที่ให้ผลແນื่องนอน สม่ำเสมอ คงเส้นคงวา (Consistency) เป็นที่มั่นใจหรือเชื่อถือในผลที่วัดได้จริง ถึงแม้จะมีการวัดซ้ำอีกผลที่ได้ก็ย่อมແນื่องนอนไม่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม
  3. ความเป็นปรนัย (Objectivity) หมายถึง ความแจ่มชัดของคำถ้าที่ทำให้ผู้ตอบเข้าใจความหมายได้ถูกต้อง trigonometric ข้อคำถ้าที่มีความเป็นปรนัยต้องมีคุณสมบัติ 3 ประการ คือ
    - 3.1 ข้อคำถ้ามีความชัดเจนว่าต้องการถามอะไร
    - 3.2. การตรวจให้คะแนนได้ตรงกันไม่ว่าจะให้ครอตراجก์ตาม
    - 3.3 คะแนนที่ได้สามารถแปลความหมายได้ตรงกัน
  - 3.4 อำนาจจำแนก (Discrimination) เป็นความสามารถในการแยกหรือจำแนกบุคคลที่มีคุณลักษณะหรือความสามารถแตกต่างกันออกจากกันได้
  5. ความยากพอเหมาะสม (Difficulty) เป็นคุณลักษณะของข้อสอบที่ไม่ยากเกินไป หรือง่ายเกินไป
  6. วัดอย่างลึกซึ้ง (Searching) หมายความว่า ลักษณะของคำถ้าวัดได้ครอบคลุมพฤติกรรมที่ต้องการวัด และไม่เป็นคำถ้าที่วัดแต่เพียงความรู้ความจำอย่างเดียว
  7. ยุติธรรม (Fair) เป็นลักษณะของคำถ้าที่ไม่ถูกเพื่อเปิดโอกาสให้คนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งได้เปรียบในการตอบมากกว่าคนในกลุ่มหนึ่งหรือบุคคลหนึ่ง
  8. มีความจำเพาะเจาะจง (Definite) ไม่ถูกหลây胥 ในข้อเดียวกัน ควรถามคำถ้าเดียวในแต่ละข้อ
  9. มีประสิทธิภาพ (Efficiency) ในเรื่องของการนำไปใช้ ประหยัดเวลาและงบประมาณ

10. มีการจูงใจให้ตอบ (Exemplary) อาจทำได้โดยเรียงข้อสอบข้อจ่าย ๆ ไว้ต่อนแรก ๆ แล้วค่อย ๆ ยกขึ้นตามลำดับ หรืออาจใช้รูปภาพประกอบคำตามเพื่อชี้ดูความสนใจให้ผู้ตอบอย่างตอบ นอกจากนี้รูปแบบการจัดพิมพ์ข้อสอบควรให้ดูสวยงาม น่าตอบ

สมนึก วันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2551, น. 67-71) กล่าวว่าแบบทดสอบสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉพาะแบบทดสอบที่ครุสร้างขึ้นนับเป็นเครื่องมือวัดผลที่มีคุณค่าและสำคัญที่สุดแต่ทั้งนี้แบบทดสอบที่จะนำไปใช้ต้องมีคุณภาพ นั้นคือแบบทดสอบต้องมีลักษณะที่สำคัญ ดังนี้

1. ความเที่ยงตรง (Validity) หมายถึง คุณภาพของแบบทดสอบที่สามารถวัดได้ตรงกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการหรือวัดในสิ่งที่ต้องการวัดได้อย่างถูกต้องแม่นยำ

2. ความเชื่อมั่น (Reliability) หมายถึง ลักษณะของแบบทดสอบทั้งฉบับที่สามารถวัดได้คงที่คงไว้ไม่เปลี่ยนแปลงไม่ว่าจะทำการสอบใหม่กี่ครั้งก็ตาม

3. ความยุติธรรม (Fair) หมายถึง ลักษณะของแบบทดสอบที่ไม่เปิดโอกาสให้มีการได้เปรียบเสียเปรียบในกลุ่มผู้เข้าสอบด้วยกัน ไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนทำข้อสอบโดยการเดาไม่ให้นักเรียนที่ซึ้งเฉลียวหรือไม่สนใจในการเรียนทำข้อสอบได้ดี ผู้ที่ทำข้อสอบได้ควรจะเป็นนักเรียนที่เรียนเก่งและขยันเท่านั้น

4. ความลึกของคำถาม (Searching) หมายถึง ข้อสอบแต่ละข้อนั้นจะไม่ถามอย่างผิวนอก หรือถามประเภทความรู้ความจำ แต่ต้องณาให้นักเรียนนำความรู้ความเข้าใจไปคิดดีแล้วแก้ปัญหาแล้วจึง ตอบได้

5. ความยั่วยุ (Exemplary) หมายถึง แบบทดสอบที่นักเรียนทำด้วยความสนุกเพลิดเพลิน ไม่ควรใช้คำถามซ้ำๆ กัน ซึ่งน่าเบื่อหน่ายวิธีการที่จะทำให้แบบทดสอบมีความยั่วยุ อย่างตอบก็โดยเรียงจากข้อจ่ายไปหาข้อยากใช้ข้อสอบรูปภาพบ้างตามข้อละเอียดๆ บ้างรูปแบบของข้อสอบน่าสนใจถ้าเป็นข้อสอบแบบอัดแน่นก็ให้บรรยายมีความยาวพอเหมาะสมและไม่ถามหลายประเด็นในข้อเดียวกัน

6. ความจำเพาะเจาะจง (Definition) หมายถึง ข้อสอบที่มีแนวทางหรือทิศทางการถาม การตอบชัดเจนไม่คลุมเครือ ไม่แฟงกลเม็ดให้นักเรียนงง

7. ความเป็นปณิธาน (Objective) หมายถึง ข้อสอบที่มีลักษณะ 3 ประการ คือ

7.1 ตั้งคำถามให้ชัดเจนทำให้ผู้เข้าสอบทุกคนเข้าใจความหมายตรงกัน

7.2 ตรวจให้คะแนนได้ตรงกันแม้ว่าจะตรวจหลายครั้งหรือหลายคนก็ตาม

7.3 แปลความหมายของคะแนนได้เหมือนกัน

8. ประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง แบบทดสอบที่มีจำนวนข้อมากพอประมาณใช้เวลาสอบพอเหมาะสม ประหยัดค่าใช้จ่าย จัดทำแบบทดสอบด้วยความประณีต ตรวจให้คะแนนได้รวดเร็ว รวมถึงสถานการณ์ในการสอบที่ดี ได้แก่ สภาพห้องสอบเรียบร้อยไม่มีสิ่งรบกวนผู้เข้าสอบกรรมการคุณสรับรักดุณ เป็นต้น

9. อำนาจจำแนก (Discrimination) หมายถึง ความสามารถของข้อสอบในการจำแนกผู้เข้าสอบที่มีคุณลักษณะหรือความสามารถแตกต่างกันออกจากกันได้ข้อสอบที่ดีต้องมีอำนาจจำแนกสูงตามทฤษฎีการวัดผลแบบอิงกลุ่ม

อำนาจจำแนกของข้อสอบ หมายถึง ความสามารถของข้อสอบที่สามารถจำแนกผู้เข้าสอบออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเก่งกับกลุ่มอ่อนถ้าข้อสอบมีอำนาจจำแนกสูงแสดงว่ากลุ่มเก่งทำข้อสอบข้อนั้นถูกแต่กลุ่มอ่อนทำไม่ถูกส่วนทฤษฎีการวัดผลแบบอิงเกณฑ์ หมายถึงความสามารถของข้อสอบนั้นในการ จำแนกผู้สอบออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มรอบรู้กับกลุ่มไม่รอบรู้ ถ้าข้อสอบมีอำนาจจำแนกสูง แสดงว่าคนกลุ่ม รอบรู้ทำข้อสอบนั้นถูกแต่คนกลุ่มไม่รอบรู้ทำไม่ถูก

ความยาก (Difficulty) หมายถึง จำนวนคนตอบข้อสอบได้ถูกมากน้อยเพียงใดหรืออัตราส่วนของจำนวนคนตอบถูกกับจำนวนคนทั้งหมดที่เข้าสอบตามทฤษฎีการวัดผลแบบอิงกลุ่ม ข้อสอบที่ดี คือข้อสอบที่ไม่ยากหรือง่ายเกินไปเรียกว่ามีความยากพอดีเหมาะสมสามารถจำแนกผู้เข้าสอบได้ва้ไครเก่ง ไครอ่อน ส่วน

ทฤษฎีการวัดผลแบบอิงเกณฑ์ถือว่าข้อสอบที่ดีคือสามารถวัดว่าผู้เรียนได้บรรลุจุดประสงค์หรือไม่ การที่ทุกคนทำข้อสอบได้ถูกแสดงว่าเข้าบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

สรุปได้ว่า ในลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีนั้น ต้องผ่านการตรวจสอบความตรงความเที่ยงความยากง่าย อำนาจจำแนกแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะต้อง เชื่อมั่นได้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้นจะมีคุณภาพ

2.5.5 การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สมนึก ภัททิยธนี (2551, น. 97) ได้กล่าวถึง การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า

1. ครูผู้สอนควรทำความเข้าใจข้อสอบแต่ละชนิดและทุกครั้งที่จะออกข้อสอบชนิดใดควร คำนึงถึงหลักการออกแบบข้อสอบนิดนั้น ๆ ด้วย

2. ข้อสอบชนิดใดก็ตามหากมีคุณสมบัติเป็นไปตามคุณลักษณะของแบบทดสอบที่ดี หลายประการก็เป็นข้อสอบที่ดีมากเท่านั้น

3. ปัจจุบันนักเรียนมีจำนวนมากการพิมพ์และการตรวจข้อสอบสามารถใช้เครื่องจักรกลแทนการตรวจด้วยคนจึงควรใช้ข้อสอบแบบเลือกตอบ

4. โดยทั่วไปในการสอบแต่ละครั้งน่าจะใช้ข้อสอบเพียง 2 ชนิดก็มีประสิทธิภาพเพียงพอ แล้วได้แก่ข้อสอบอัดนัยหรือความเรียงกับข้อสอบแบบเลือกตอบส่วนข้อสอบชนิดอื่น ๆ น่าจะใช้เป็นเพียงแบบฝึกหัดหรืออาจใช้งานทดสอบย่อยเพื่อย้ำยุ่งใจให้นักเรียนสนใจในวิชาที่กำลังสอนและสามารถพัฒนา ให้เป็นข้อสอบ 2 ชนิดนี้ก็ล่ว่าคือ

4.1 ถ้าเป็นข้อสอบแบบภาษาถูก-กาพิดควรพัฒนาให้เป็นข้อสอบแบบเลือกตอบ

4.2 ถ้าเป็นข้อสอบแบบจับคู่ควรพัฒนาให้เป็นข้อสอบแบบเลือกตอบชนิด

ตัวเลือก คงที่

4.3 ถ้าเป็นข้อสอบเติมคำหรือตอบสั้นๆควรพัฒนาให้เป็นข้อสอบแบบเลือกตอบ (ถ้าให้ตอบสั้น ๆ) หรือแบบอัดนัย (ถ้าให้ตอบยาว ๆ)

พิชิต ฤทธิ์จรัญ (2553, น. 97-99) ได้กล่าวถึง ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์หลักสูตรและสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาสาระ และพุติกรรมที่ต้องการจะวัด ตารางวิเคราะห์หลักสูตรจะใช้เป็นกรอบในการออกแบบข้อสอบ โดยระบุจำนวน ข้อสอบในแต่ละเรื่องและพุติกรรมที่ต้องการจะวัดไว้

2. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้เป็นพุติกรรมที่เป็นผลการเรียนรู้ที่ผู้สอนมุ่งหวัง ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ซึ่งผู้สอนจะกำหนดไว้ล่วงหน้าสำหรับแนวทางในการจัดการเรียนการสอน และ การสร้าง ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์

3. กำหนดชนิดของข้อสอบและวิธีการสร้างโดยการศึกษาตารางวิเคราะห์หลักสูตร และจุดประสงค์การเรียนรู้ผู้ออกแบบข้อสอบต้องพิจารณาและตัดสินใจเลือกใช้ข้อสอบที่จะใช้วัดโดยต้อง เลือกให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเหมาะสมสมกับวัยของผู้เรียนแล้วศึกษาวิธีเขียนข้อสอบ ชนิดนั้นให้มี ความรู้ความเข้าใจหลัก และวิธีการเขียนข้อสอบ

4. เขียนข้อสอบ ผู้ออกแบบข้อสอบต้องเขียนข้อสอบตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ให้ ตารางวิเคราะห์หลักสูตร และให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้โดยอาศัยหลักและวิธีการเขียน ข้อสอบ

5. ตรวจทานข้อสอบ เพื่อให้การเขียนข้อสอบมีความถูกต้องตามหลักวิชาการ มีความสมบูรณ์ครบถ้วนตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในตารางวิเคราะห์หลักสูตร ผู้ออกแบบข้อสอบ ต้องพิจารณาบทหวาน ตรวจทานข้อสอบอีกครั้งก่อนที่จะจัดพิมพ์และนำไปใช้ต่อไป

6. จัดพิมพ์แบบทดสอบฉบับทดลอง เมื่อตรวจทานข้อสอบเสร็จแล้วให้พิมพ์ข้อสอบ ทั้งหมดการจัดทำแบบทดสอบฉบับทดลองโดยมีคำชี้แจงหรือคำอธิบายตอบแบบทดสอบ และจัดวาง รูปแบบการพิมพ์ให้เหมาะสม

7. ทดลองสอบและวิเคราะห์ข้อสอบ เป็นวิธีการตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบ ก่อนนำไปใช้จริง โดยนำแบบทดสอบไปทดลองกับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันกับกลุ่มที่ต้องการ ทดสอบจริงแล้วนำผลมาวิเคราะห์และปรับปรุงข้อสอบให้มีคุณภาพ

8. จัดทำแบบทดสอบหากพบว่าข้อสอบได้มีคุณภาพหรือมีคุณภาพไม่ดีอาจจะ ต้องตัดทิ้งหรือปรับปรุงแก้ไขข้อสอบให้มีคุณภาพดีขึ้น แล้วจัดทำแบบทดสอบฉบับจริงที่จะนำไป ทดลองกับ กลุ่มเป้าหมายต่อไป

ประสาน เนื่องเฉลิม (2560, น. 187-188) "ได้กล่าวถึงลำดับขั้นตอนในการสร้าง แบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ดังนี้"

1. กำหนดจุดมุ่งหมายของการสอบ แต่ละครั้งให้ชัดว่าจะสอบเพื่ออะไร สอบกับใคร และระดับชั้นไหน

2. กำหนดลักษณะของสิ่งที่ต้องการจะวัด การสร้างแบบทดสอบจะต้องรู้ว่าต้องวัด สิ่งใด จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนคืออะไร เนื้อหาจะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุพุติกรรมด้านใด พุติกรรมเหล่านั้น เป็นอย่างไร

3. กำหนดชนิดของเครื่องมือที่ใช้ในการวัดการกำหนดชนิดของเครื่องมือที่ใช้วัด พิจารณาได้จากคุณลักษณะของสิ่งที่ต้องการศึกษา โดยดูจากตารางวิเคราะห์หลักสูตร แบบทดสอบ ต้องการวัด พุติกรรมใด กับใคร ที่ไหน เมื่อไหร่และอย่างไร

4. เขียนข้อสอบ การเขียนข้อสอบควรคำนึงถึงความชัดเจนของข้อคำถาม และความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับพฤติกรรมที่ต้องการวัดตามหลักวิชาการวัดผลทางการศึกษา

5. ผู้เขียนวิชาภูมิการณาตรวจสอบแก้ไข ผู้เขียนวิชาภูมิควรประกอบด้วยบุคคล
อย่างน้อย 2 ด้าน คือด้านเนื้อหาสาระวิชา และด้านการวัดผลทางการศึกษา โดยพิจารณาคำน้ำด้วย
คำตอบว่าถูกต้องตาม หลักวิชาหรือไม่ ภาษาที่ใช้ในการเขียนข้อสอบเหมาะสม และวัดได้ตรงตาม
จุดประสงค์หรือไม่

6. การทดลองใช้แบบทดสอบ เมื่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบแล้วแก้ไขแล้วก็นำแบบทดสอบไปทดลอง เพื่อใช้เคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือ และสามารถพัฒนาแบบทดสอบโดยการนำไปทดลองหลายครั้ง จนได้คุณภาพที่น่าพอใจจึงนำไปใช้จริงต่อไป

7. สร้างเกณฑ์ในการแปลความหมายคะแนน การสร้างเกณฑ์ในการแปลความหมาย คะแนนเพื่อต้องการให้ทราบว่าถ้าบุคคลใดสอบได้คะแนนเท่าไหร่ จะเป็นผู้ที่มีความสามารถหรือมีลักษณะ พฤติกรรมอย่างไร

8. การเขียนรายงานและคุณมือการใช้ การเขียนรายงานและคุณมือการใช้จะทำให้นำไปใช้ได้ โดยรู้ถึงขั้นตอนในการสร้างแบบทดสอบและรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินการสอบ การแปลความหมายนั้นจะช่วยให้เลือกใช้แบบทดสอบได้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายในการสอบ

สรุปได้ว่า การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นเครื่องมือวัดผลทางการศึกษาที่สำคัญ เพราะเป็นสิ่งที่ให้ข้อเท็จจริงแก่ครูผู้สอน ผู้เรียนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาว่าการสอนบรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษามากน้อยเพียงใด และสะท้อนให้เห็นถึงการจัดการเรียนการสอนว่ามีคุณภาพมากน้อยเพียงใด จะต้องปรับปรุงแก้ไขหรือไม่ เพราะฉะนั้นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ใช้จะต้องมีคุณภาพในทุกด้าน จึงจะสามารถใช้ผลการสอบเพื่อตัดสินใจได้อย่างถูกต้องและแม่นยำ

2.5.6 การวัดและการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ไพบูล วงศ์พานิช (2546, น. 15) กล่าวว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสามารถวัดผลได้ 2 แบบ ตามความมุ่งหมายและลักษณะวิชาที่สอน ดังนี้

1. การวัดผลด้านการปฏิบัติเป็นการตรวจสอบระดับความสามารถในการปฏิบัติ หรือทักษะของผู้เรียนโดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถดังกล่าวในรูปแบบของการกระทำจริง เป็นผลงาน เช่น วิชาศิลปศึกษา พลศึกษา และการช่าง เป็นต้น การวัดผลแบบนี้จึงต้องใช้ข้อสอบภาคปฏิบัติ

2. การวัดผลด้านเนื้อหา เป็นการตรวจสอบความสามารถที่เกี่ยวกับเนื้อหา อันเป็นประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงพฤติกรรมความสามารถในด้านต่าง ๆ สามารถวัดผลได้โดยใช้ ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน Bloom (1956, p. 201) ได้กล่าวถึงลำดับขั้นของความรู้ที่ใช้ในการเรียนวัดคุณประสิทธิ์เชิง พฤติกรรมด้านความรู้ความคิดไว้ 6 ขั้น ดังนี้

2.1 ด้านความรู้ความจำ หมายถึง การระลึกหรือท่องจำความรู้ต่าง ๆ ที่ได้เรียนมาแล้วโดยตรง ในขั้นนี้รวมถึงการระลึกถึงข้อมูล ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ไปจนถึงกฎเกณฑ์ ทฤษฎีจากตำราดังนั้น ขั้นความรู้ความจำจึงจัดว่าเป็นขั้นต่ำสุด

2.2 ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถที่จะจับใจความสำคัญของเนื้อหาที่ได้เรียน หรืออาจแปลความจากตัวเลข การสรุป การย่อความต่าง ๆ การเรียนรู้ในขั้นนี้ถือว่าเป็นขั้นที่สูงกว่า การท่องจำ

2.3 การนำไปใช้ หมายถึง ความสามารถที่จะนำความรู้ที่ได้เรียนมาแล้วนำไปใช้ ในสถานการณ์ใหม่ ๆ ดังนั้น ในขั้นนี้จึงรวมถึงความสามารถในการเอกสารกูมโน้ตศัพท์หลักสำคัญ วิธีการนำไปใช้การเรียนรู้ในขั้นนี้ถือว่า นักเรียนจะต้องมีความเข้าใจในเนื้อหาเป็นอย่างดีเสียก่อนจึงจะนำความรู้ไปใช้ได้ ดังนั้นจึงจัดอันดับให้สูงกว่าความเข้าใจ

2.4 การวิเคราะห์หมายถึงความสามารถที่จะแยกแยะเนื้อหาวิชาไปเป็นองค์ประกอบย่อย ๆ เพื่อจะได้มองเห็นหรือเข้าใจความเกี่ยวโยงต่าง ๆ ในขั้นนี้จึงรวมถึงการแยกแยะ หาส่วนประกอบย่อย ๆ หาความสัมพันธ์ระหว่างส่วนย่อย ๆ เหล่านั้น ตลอดจนหลักสำคัญต่าง ๆ ที่เข้ามาเกี่ยวข้องการเรียนรู้ในขั้นนี้ถือว่าสูงกว่าการนำเอาไปใช้ และต้องเข้าใจทั้งเนื้อหาและโครงสร้างของบทเรียน

2.5 การสังเคราะห์ หมายถึง ความสามารถที่จะนำเอาส่วนย่อย ๆ มาประกอบกันเป็นสิ่งใหม่ การสังเคราะห์จึงเกี่ยวกับการวางแผน การออกแบบการทดลอง การตั้งสมมติฐาน การแก้ปัญหาที่ยาก ๆ การเรียนรู้ในระดับนี้เป็นการเน้นพัฒนาคุณลักษณะที่สร้างสรรค์ในอันที่จะสร้างแนวคิด หรือ แบบแผนใหม่ ๆ ขึ้นมา ดังนั้นการสังเคราะห์เป็นสิ่งที่สูงกว่าการวิเคราะห์อีกขั้นหนึ่ง

2.6 การประเมินค่า หมายถึง ความสามารถที่จะตัดสินใจเกี่ยวกับคุณค่าต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นคำพูด นวนิยาย บทกวีหรือรายงานวิจัย การตัดสินใจดังกล่าวจะต้องวางแผนอยู่บนเกณฑ์ที่แน่นอน เกณฑ์ดังกล่าวอาจจะเป็นสิ่งที่นักเรียนคิดขึ้นมาเอง หรือนำมาจากที่อื่นก็ได้ การเรียนรู้ในขั้นนี้ถือว่าเป็นการเรียนรู้ขั้นสูงสุดของความรู้ความจำ

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2546, n. 19) กล่าวว่า ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สามารถวัดได้ 2 แบบ ตามจุดมุ่งหมายและลักษณะวิชาที่สอน ดังนี้

1. การวัดด้านปฏิบัติ เป็นการตรวจสอบระดับความสามารถในการปฏิบัติหรือทักษะของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนได้แสดงความสามารถดังกล่าวในรูปการกระทำจริงให้ออกเป็นผลงาน เช่น วิชาศิลปศึกษาพลศึกษา การซ่อม เป็นต้น การวัดแบบนี้จึงต้องใช้ข้อสอบภาคปฏิบัติ (Performance Test)

2. การวัดด้านเนื้อหา เป็นการตรวจสอบความสามารถเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา ซึ่งเป็นประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนรวมถึงพัฒนาความสามารถในด้านต่าง ๆ สามารถวัดได้โดยใช้ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ (Achievement Test)

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสามารถประเมินได้ 3 แบบ คือการวัดด้านเนื้อหา ด้านการปฏิบัติและด้านความรู้สึกซึ้งทั้งหมดนี้เป็นพัฒนาการหรือความสามารถที่เกิดจากการเรียนการสอนของบุคคล เป็นการตรวจสอบพัฒนาการ ด้านพุทธิพิสัย ซึ่งประกอบด้วย พัฒนาการ 6 ด้าน คือ ความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

2.6 ความพึงพอใจ

2.6.1 ความหมายของความพึงพอใจ

การจัดการเรียนรู้ให้ประสบความสำเร็จนั้นคือต้องคำนึงถึงความพึงพอใจของผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ เพราะหากผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แล้วย่อมส่งผลถึงประสิทธิภาพในการเรียนและความสุขในการเรียนด้วย ซึ่งจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับความพึงพอใจนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ดังนี้

ส่ง ภู่รงค์ (2551, น. 128) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อได้รับความสำเร็จตามความมุ่งหมาย หรือเป็นความรู้สึกขั้นสุดท้ายที่ได้รับผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

วิมลวรรณ ดาวดาษ (2552, น. 67-105) สรุปความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจ คือความรู้สึกชอบ ประทับใจ ที่เกิดขึ้นภายใต้บุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ ที่ได้สัมผัสและรับรู้จากประสบการณ์ 3 ด้าน คือองค์ประกอบด้านความรู้หรือความเข้าใจ องค์ประกอบด้านความรู้สึก และองค์ประกอบทางด้านพฤติกรรม

กันน พศานันท์ (2553, น. 67) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันเกิดจากพื้นฐานของการรับรู้ ค่านิยม ประสบการณ์ที่แต่ละบุคคลได้รับ และจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อสิ่งนั้น สามารถตอบสนองความต้องการให้แก่บุคคลนั้นได้ ซึ่งระดับความพึงพอใจของแต่ละบุคคลย่อมมีความแตกต่างกันไป

จากการศึกษาความพึงพอใจ ข้างต้น หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน อันเกิดจากการเรียนรู้ทำให้เกิดการยอมรับ การตอบสนองในทางที่ดีโดยระดับความพึงพอใจของแต่ละบุคคลย่อมมีความแตกต่างกันไป ซึ่งวัดได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจต่อ กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบบีดหยุ่น กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ขั้นมัธymศึกษาปีที่ 4 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2.6.2 ทฤษฎีความพึงพอใจ

ประภัสสร ศิริสวัสดิ์ (2551, น. 102) ได้กล่าวถึง ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow Hierarchy of Needs) อับราฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow) ได้ตั้งทฤษฎีนี้ โดยมีแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ (Hierarchy of Needs) ลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์มี 5 ระดับ คือ

1. ความต้องการทางด้านกายภาพ (Physiological Needs) เป็นความต้องการเบื้องต้น เพื่อการอยู่รอด เช่น ความต้องการในเรื่องของอาหาร ที่อยู่อาศัย และความต้องการทางเพศ ความต้องการทางด้านร่างกายจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของคน ที่ต่อเมื่อความต้องการทั้งหมดของตนยังไม่ได้รับการตอบสนองเลย

2. ความต้องการทางด้านความปลอดภัย (Safety Needs) เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการป้องกันจากอันตรายต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นกับร่างกาย ความเจ็บป่วย และความสูญเสียทางด้านเศรษฐกิจ รวมถึงการรับประกันต่อความมั่นคงในหน้าที่การงาน และการส่งเสริมเพื่อให้เกิดความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ

3. ความต้องการความรัก และความต้องการทางสังคม (Love and Belonging Needs) เป็นความต้องการที่เกี่ยวกับการอยู่ร่วมกัน และการได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น โดยมีความรู้สึกว่าตนเองนั้นเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มทางสังคมอยู่เสมอ เมื่อความต้องการทางด้านภาษาพูดและความปลดภัยได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการทางด้านสังคม ก็จะเริ่มเป็นสิ่งจูงใจที่สำคัญต่อพฤติกรรมของคน ทั้งนี้เพราะคนมีนิสัยชอบอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม

4. ความต้องการที่จะได้รับการยกย่อง (Esteem Needs) เป็นความต้องการระดับสูง ที่เกี่ยวกับความมั่นใจตนเองในเรื่องความรู้ความสามารถ เป็นความต้องการที่จะให้ผู้อื่นยกย่องสรรเสริญเมื่อทำงานสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้สำเร็จ และความพึงพอใจในการที่มีฐานะเด่นทางสังคม

5. ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จในชีวิต (Self Actualization Needs) เป็นความต้องการที่พิจารณาถึงสมรรถนะที่เป็นไปได้ของตนและการบรรลุเป้าหมายที่ตนต้องการ เมื่อบุคคลมีการพิจารณาถึงบทบาทของในชีวิตว่าจะเป็นอย่างไรบุคคลนั้นจะผลักดันชีวิตของตนเองให้เป็นไปในทางที่ดีที่สุดตามที่คาดหมายไว้อย่างไรก็ตาม ย่อมขึ้นอยู่กับขีดความสามารถของเขาว่า

วิชัย เหลืองธรรมชาติ (2550, น. 102-125) ให้ความหมายของแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจหมายถึง ความพึงพอใจมีส่วนเกี่ยวข้องกับความต้องการของมนุษย์คือพึงพอใจจะเกิดขึ้นได้เมื่อความต้องการของมนุษย์ได้รับการตอบสนองซึ่งมนุษย์ไม่รู้ว่าอยู่ในที่ใดย่อมมีความต้องการขึ้นพื้นฐานไม่ต่างกัน

สุเทพ พานิชพันธุ์ (2552, น. 98) ได้ให้ความหมายของแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจหมายถึง สิ่งจูงใจที่ใช้เป็นเครื่องมือกระตุ้นให้บุคคลเกิดความความพึงพอใจได้ ดังนี้

1. สิ่งจูงใจที่เป็นวัตถุได้แก่เงินสิ่งของเป็นต้น
2. สภาพทางกายที่ปราณາคือสิ่งแวดล้อมในการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ

ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งอันก่อให้เกิดความสุขทางกาย

3. ผลประโยชน์ทางอุดมคติ หมายถึงสิ่งต่าง ๆ ที่สนองความต้องการของบุคคล
4. ผลประโยชน์ทางสังคม คือความสัมพันธ์ชนิดที่มิตรกับผู้ร่วมกิจกรรมอันจะทำให้เกิดความผูกพัน ความพึงพอใจและสภาพการอยู่ร่วมกันอันเป็นความพึงพอใจของบุคคลในด้านสังคม หรือความมั่นคงในสังคมซึ่งจะทำให้รู้สึกมีหลักประกันและมีความมั่นคงในการประกอบกิจกรรม

ทศนี แรมมณี (2559, น. 129) ได้กล่าวถึงความพึงพอใจว่า มนุษย์มีความต้องการเป็นธรรมชาติ มีการรู้จักตนเอง พัฒนาตนเอง เป็นประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เรียกว่า Peak Experience เป็นประสบการณ์จากการรู้จักตนเองตามสภาพความจริงของบุคคลนั้น ๆ มนุษย์มีความต้องการเสมอ เมื่อเกิดความต้องการตามคาดแล้ว ความต้องการด้านอื่น ๆ ก็จะเกิดขึ้นตามลำดับ ซึ่งความต้องการเดิมอาจยังไม่เกิด เมื่อความต้องการพื้นฐานของมนุษย์นั้นมีการตอบสนองเพียงพอ จะทำให้เกิดแรงจูงใจที่ต้องการให้สังคมยอมรับ และพัฒนาตนสูงขึ้น และนำแนวคิดมาจัดการเรียนการสอนได้ดังนี้

1. การเข้าใจความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ ช่วยให้เข้าใจในพฤติกรรมของบุคคลได้เนื่องจากพฤติกรรมเป็นการแสดงออกจากความต้องการของบุคคล
2. การจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีซึ่งจำเป็นกับการตอบสนองความต้องการพื้นฐานที่ต้องการเสียก่อน

3. ในกระบวนการเรียนการสอน หากผู้สอนสามารถทำได้ว่าผู้เรียนแต่ละบุคคลนั้นมีความต้องการอยู่ร่องดับใดขึ้นใด ผู้สอนสามารถนำความต้องการของผู้เรียนมาเป็นแรงจูงใจ จะช่วยให้ผู้เรียนรู้สิ่งนั้นได้ดี

4. ช่วยให้ผู้เรียนได้รับการตอบสนองตามความต้องการพื้นฐานของตนเองเพียงพอให้มีอิสระภาพและเสรีภาพกับผู้เรียนในการเรียนรู้การมีบรรยายกาศເວຼ້ອຕ່າງຮຽນຮູ້ຈະສາມາດຂໍ້ຍສ່ວນໃຫ້ຜູ້ເຮັດວຽກໄດ້ປະສົບການຝຶກຕະຫຼາດຕາມສາພາດຄວາມເປັນຈິງ

สรุปได้ว่าความพึงพอใจเป็นความคิดเห็นหรือความรู้สึกในด้านบวกหรือด้านลบที่ทำให้ได้รับการตอบสนองความต้องการอย่างโดยย่างหนักได้รับความพึงพอใจในด้านบวกมากย่อมทำให้ผู้เรียนมีความสุขหรือถ้าหากไม่ได้รับความต้องการตรงตามความพึงพอใจ ย่อมเป็นผลลบ และอาจทำให้ส่งผลกระทบผู้เรียนได้เช่นกัน เช่น การต่อต้าน หรือการปฏิเสธ เป็นต้น ดังนั้นหากครูผู้สอนต้องการทำให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนการสอน ครูผู้สอนจะต้องการเข้าใจความต้องการของผู้เรียน เพื่อนำความต้องการของผู้เรียนมาเป็นแรงจูงใจและจะช่วยให้ผู้เรียนรู้สิ่งนั้นได้ดี

2.6.3 การวัดความพึงพอใจ

Richard (1993; อ้างถึงใน ภูษิต สายกิมชัวน, 2550, น. 15) ได้กล่าวถึง การวัดความพึงพอใจ ว่าทำไมเราถึงต้องวัดความพึงพอใจ

1. เพื่อที่จะเรียนรู้ถึงความรู้สึก ความเข้าใจ
2. เพื่อที่จะแจกแจงได้ว่าอะไรคือความจำเป็นความประณาน ความต้องการและความคาดหวัง
3. เพื่อที่จะลดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน
4. เพื่อตรวจสอบสิ่งที่คุณคาดหวังเพื่อปรับปรุงคุณภาพ บริการและความพึงพอใจ
5. เพราะต้องการนำไปสู่ผลงานที่ดีขึ้น
6. เพื่อให้รู้ว่าในปัจจุบันสิ่งที่คุณดำเนินการนั้นเป็นอย่างไรบ้างและจากจุดนี้คุณจะมุ่งหน้าไปสู่จุดใดต่อไป

บริญญา จรรัชต์ และคณะ (2551, น. 67-75) ได้กล่าวว่า การวัดความพึงพอใจ สามารถกระทำได้หลายวิธี ได้แก่

1. การใช้แบบสอบถามโดยผู้สอบถามจะออกแบบแบบสอบถามเพื่อต้องการทราบความคิดเห็นซึ่งสามารถทำได้ในลักษณะที่กำหนดค่าตอบให้เลือกหรือตอบคำถามอิสระคำถามดังกล่าวอาจถามความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ เช่น การบริการการบริหารและเงื่อนไขต่าง ๆ เป็นต้น

2. การสัมภาษณ์เป็นวิธีวัดความพึงพอใจทางตรงทางหนึ่งซึ่งต้องอาศัยเทคนิค และวิธีการที่ดีที่จะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงได้

3. การสังเกตเป็นวิธีการวัดความพึงพอใจโดยสังเกตพฤติกรรมของบุคคลเป้าหมาย ไม่ว่าจะแสดงออกจากการพอดกิริยาท่าทางวิธีนี้จะต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจังและการสังเกตอย่างมีระเบียบแบบแผน

พชริยา แก่นสา (2555, น. 46-48) กล่าวถึงการวัดความพึงพอใจ โดยสรุปได้ว่า ในการวัดความรู้สึกในทางที่ดีไม่หรือไม่พอใจ ซึ่งวิธีการวัดนั้นมีอยู่หลายวิธี เช่น วิธีการสังเกต วิธีการสัมภาษณ์ วิธีการใช้แบบสอบถาม เป็นต้น ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. วิธีการสัมภาษณ์ เป็นวิธีการใช้ตรวจสอบบุคคลอื่นโดยการเฝ้ามอง และจดบันทึกอย่างมีแบบแผน วิธีเป็นวิธีการศึกษาที่เก่าแก่และยังเป็นที่นิยมใช้อย่างแพร่หลายจนถึงปัจจุบัน แต่ก็เหมาะสมกับการศึกษาภัยข้อมูลจำนวนน้อยเท่านั้น

2. วิธีการสัมภาษณ์ เป็นวิธีการที่ผู้วิจัยจะต้องออกไปสอบถามโดยการพูดกับบุคคลนั้น ๆ โดยมีการเตรียมแผนงานล่วงหน้า

3. วิธีการใช้แบบสอบถาม วิธีการนี้จะเป็นการใช้แบบสอบถามที่มีข้อคำอธิบายไว้อย่างชัดเจนเพื่อให้ผู้ตอบทุกคนมีความเข้าใจตรงกัน มักใช้ในกรณีที่ต้องการข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวนมาก ๆ วิธีนี้นับเป็นวิธีนิยมใช้ในปัจจุบันวิธีหนึ่งคือ มาตราส่วนประมาณค่าแบบลิคิร์ท (Likert Scales) ประกอบด้วยข้อความที่แสดงถึงทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าอย่างโดยย่างหนึ่งแล้วมีคำตอบที่แสดงถึงระดับความรู้สึก 5 คำตอบ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด

สรุปได้ว่า การวัดความพึงพอใจนั้น ทำได้โดยการการใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ หรือการสังเกต โดยสามารถแยกการวัดระดับความพึงพอใจตามวัตถุประสงค์หรือลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการวิจัยตามความเหมาะสม หรือนิยมใช้ในปัจจุบัน คือ มาตราส่วนประมาณค่าแบบลิคิร์ท (Likert scales) ประกอบด้วยข้อความที่แสดงถึงทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าอย่างโดยย่างหนึ่งแล้วมีคำตอบที่แสดงถึงระดับความรู้สึก 5 คำตอบ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด ซึ่งในงานวิจัยนี้ใช้แบบสอบถามวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบีดหยุ่น

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

2.7.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องภายในประเทศไทย

رجนา ป้อมแดง (2556, น. 90) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังมโนทัศน์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเรื่อง หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้ผังมโนทัศน์ของนักเรียน หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังมโนทัศน์ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

พิมประภา พาลพ่าย และณัฐพล รำไพ (2557, น. 32) ได้ศึกษาการใช้สื่อสังคม ตามแนวคิดแบบบีดหยุ่นเรื่อง ภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาสื่อสังคมตามแนวคิดแบบบีดหยุ่น ในการส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้มีคุณภาพในระดับดี 2) เปรียบเทียบ คะแนนก่อนเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนตามแนวคิดแบบบีดหยุ่นผ่านสื่อสังคม และ 3) ศึกษาความพึงพอใจจากการเรียนตามแนวคิด บีดหยุ่น เพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านสื่อสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนจุฬาทิพย์กำลังศึกษาอยู่ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 สุ่มอย่างง่ายได้จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สื่อสังคม

ตามแนวคิดแบบบีดหยุ่น เพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินคุณภาพการการเรียนรู้ สำหรับ ผู้เขียนภาษา แบบทดสอบการฟังภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียน และแบบสอบถาม ความพึงพอใจสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 7 ที่มีต่อการเรียนรู้บนสื่อสังคมตามแนวคิดบีดหยุ่น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์t-test โดยใช้ข้อมูลจากการออกแบบการวิจัยในลักษณะจับคู่ (Matched Paired Design) พบว่า 1) สื่อสังคมตามแนวคิดแบบบีดหยุ่น เพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก 2) นักเรียนที่เรียนผ่านสื่อสังคมตามแนวคิดแบบบีดหยุ่น มีคะแนน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนตามแนวคิดแบบบีดหยุ่น เพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผ่านสื่อสังคมอยู่ในระดับมากที่สุด

ธัญญาดล อุบัติทกุล (2559, น. 4) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-books) เรื่อง หลักภาษาและการใช้ภาษา รายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน (ท31102) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 การศึกษาระนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-books) เรื่องหลักภาษาและการใช้ภาษา รายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน (ท31102) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-books) เรื่องหลักภาษาและการใช้ภาษา รายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน (ท31102) กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 3) เพื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและ คะแนนหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-books) เรื่องหลักภาษาและการใช้ภาษารายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน (ท31102) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-books) เรื่องหลักภาษาและการใช้ภาษา รายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน (ท31102) กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนโคกโพธิ์ใช้ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาชั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ที่ก าลังเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 31 คน ได้มาโดยการ สุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ใน การศึกษา ได้แก่ 1) หนังสือ อิเล็กทรอนิกส์ (E-books) เรื่องหลักภาษาและการใช้ภาษา รายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน (ท31102) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน เรื่องหลักภาษาและการใช้ภาษา รายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน (ท31102) กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40ข้อ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการเรียน โดยใช้ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-books) จำนวน 13 ข้อ และ 4) แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องหลักภาษาและการใช้ภาษา รายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน (ท31102) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 17 แผน ผลการศึกษา พบร่วม 1) ประสิทธิภาพของหนังสือ อิเล็กทรอนิกส์ (E-books) เรื่องหลักภาษาและการใช้ภาษา รายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน (ท31102) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 85.56/85.16

ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 2) ค่าดัชนีประสิทธิผลของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-books) เรื่องหลักภาษาและการใช้ภาษารายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน (ท31102) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีค่าเท่ากับ 0.7860 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ก่อนและหลังที่เรียนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-books) เรื่องหลักภาษาและการใช้ภาษา รายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน (ท31102) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4 นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยหลังเรียน สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 4. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการเรียน โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-books) เรื่องหลักภาษาและการใช้ภาษา รายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน (ท31102) กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ในภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

รุ่งนภา ศรีลักษักดี และมณฑา ชุมสุคนธ (2560, น. 760-769) ได้ศึกษาความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในรายวิชา หน้าที่พลเมือง โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสมองเป็นฐาน ซึ่งผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสารอิต มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงทดลองแบบกลุ่มเดียว เก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยโดยใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสมองเป็นฐาน แบบวัดความสามารถในการคิดแก้ปัญหาแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสมองเป็นฐาน พบร่วม 1) ผลการวัดความสามารถในการคิดแก้ปัญหา พบร่วม มีนักเรียนผ่านเกณฑ์ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 80.95 ของนักเรียนทั้งหมด โดยมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 76.20 ของคะแนนเต็ม ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ พบร่วมมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 76.19 ของนักเรียนทั้งหมด โดยมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 72.70 ของคะแนนเต็ม ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 3) ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียน พบร่วมนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสมองเป็นฐาน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 และความพึงพอใจของนักเรียนที่ได้เรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบบีดหยุ่นร่วมกับเทคนิคผังกราฟิกในภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด

ชัยติลก อัสสพันธ์ (2564, n. 187) ได้ทำการศึกษา การพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้แบบเปิด เรื่อง ระบบการเมืองการปกครอง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนา กิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการแบบเปิด เรื่อง ระบบการเมืองการปกครอง ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหา ก่อนและหลังเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการแบบเปิด เรื่อง ระบบการเมืองการปกครอง 3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหา ก่อนและหลังเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการแบบเปิด กับ วิธีปกติ เรื่อง ระบบการเมืองการปกครอง 4) เพื่อศึกษาความสามารถพึงพอใจของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการแบบเปิด เรื่อง ระบบการเมืองการปกครอง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนน้ำพองศึกษา จำนวน 70 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 10 แผน 2) แบบวัดความสามารถในการแก้ปัญหา มีลักษณะเป็นแบบอัตนัย 5 สถานการณ์ปัญหา 20 ข้อ 3) แบบสอบถาม ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเปิด จำนวน 20 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test dependent และ t-test independent ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการแบบเปิด เรื่อง ระบบการเมืองการปกครอง นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 85.62/80.15 2) คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเปิด หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการแก้ปัญหาหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการแบบเปิดสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และ 4) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการแบบเปิด เรื่อง ระบบการเมืองการปกครองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบบีดหยุ่น เป็นแนวทางการพัฒนาผลลัพธ์ที่ทางการเรียนรู้ รายวิชาสังคมศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ และเป็นสารสนเทศ สำหรับครู ผู้บริหาร ในการวางแผนจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้แบบจริง และ เป็นการช่วยนักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันให้ก้าวหน้าในการเรียนรู้ ตามความสามารถของตน ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2.7.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ

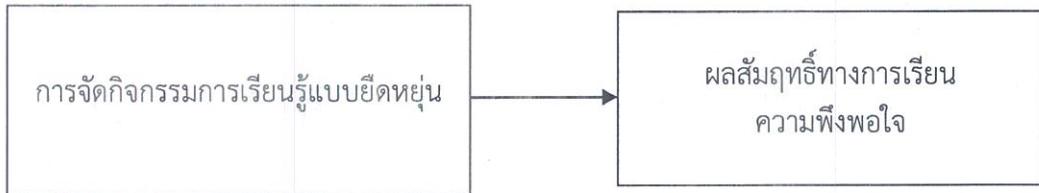
Littler (2004, pp. 619-627) ได้ทำการศึกษามุมมองการเรียนรู้และสารสนเทศ ในสภาพแวดล้อมการเรียนแบบบีดหยุ่น ผลการวิจัยพบว่า 1) การเรียนรู้โดยใช้แหล่งข้อมูล เป็นศูนย์กลาง เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้แบบบีดหยุ่น 2) มีกระบวนการทลายขั้นตอน ในการเรียนรู้แบบบีดหยุ่น 3) การรวมแหล่งข้อมูลและกลไกด้านการสื่อสาร มีความสำคัญอย่างยิ่ง ในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้แบบออนไลน์ 4) การออกแบบสื่อสาร มีผลต่อ วิธีการเรียนแบบบีดหยุ่น

Casey and Wilson (2005, p. 6) ได้ทำการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบยึดหยุ่น ประกอบด้วย 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) กระบวนการของรูปแบบ 4) เงื่อนไขการใช้รูปแบบ 5) แนวทางในการใช้รูปแบบ โดยรูปแบบ มีองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลลัพธ์ ซึ่งโดยภาพรวมรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบยึดหยุ่นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยพบว่า รูปแบบที่สร้างขึ้นแสดงให้เห็นถึงขั้นตอนหรือโครงสร้างในการกระบวนการจัดกิจกรรมการสอน โดยมุ่งให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิสัย ด้านทักษะพิสัย และด้านจิตพิสัย อีกทั้งรูปแบบได้แสดงให้เห็นว่าผู้สอนและผู้เรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ และไม่มีข้อจำกัดด้านเวลา สถานที่ เนื้อหา การประเมินผลการเรียนรู้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างอิสระ โดยมีมิติความยึดหยุ่นเป็น 3 มิติ คือ ความยึดหยุ่น ด้านเวลา ความยึดหยุ่นด้านเนื้อหา ความยึดหยุ่นด้านการจัดการเรียนการสอนและการจัดการทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับมหาวิทยาลัยสกิน ประเทศออสเตรเลีย (Deakin University 2009) ซึ่งมหาวิทยาลัยแห่งนี้ได้มีการจัดการการสอนแบบยึดหยุ่น โดยมีลักษณะของสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีความยึดหยุ่น จะต้องประกอบด้วย เวลา ความก้าวหน้า สถานที่ เนื้อหา รูปแบบการเรียนรู้ การประเมินผล การร่วมมือ/การมีส่วนร่วมผู้ดำเนินการ/ทีมงาน อีกทั้งรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบยึดหยุ่นที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ยังเป็นไปตามแนวคิดของ (Casey and Wilson, 2005, p. 6) ได้สรุปมิติความยึดหยุ่นไว้ 5 มิติ ได้แก่ มิติด้านเวลา มิติด้านเนื้อหาของหลักสูตร มิติด้านรายการความต้องการ มิติด้านวิธีการเรียนการสอนและทรัพยากร และมิติด้านกระบวนการถ่ายทอดความรู้

Collis, Vingerhoets and Moonen (1977, pp. 65-72) การจัดการเรียนแบบยึดหยุ่นโดยเน้นให้เห็นขอบข่าย ของแนวทางการจัดการเรียนแบบยึดหยุ่นว่ามักจะเกี่ยวข้องกับทางเลือกต่าง ๆ ของแหล่งข้อมูลความรู้กิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายและการนำเสนอการเรียนการสอนและวิทยาการรูปแบบต่าง ๆ มาสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนถึงทางเลือกอื่น ๆ อีกมากมาย นอกจากนี้จากการศึกษาทางไกลแนวทางการจัดการเรียนแบบยึดหยุ่นเป็นการเคลื่อนไหวจากสถานการณ์การตัดสินใจที่สำคัญที่เกิดขึ้นกับมิติการศึกษาซึ่งเดิมแต่ในอดีตกระทำโดยครูผู้สอน หรือสถาบันการศึกษา ก่อนล่วงหน้าแต่ในปัจจุบันแนวทางการจัดการเรียนแบบยึดหยุ่นได้ถ่ายโอนอำนาจการตัดสินใจนี้มาสู่ผู้เรียนซึ่งผู้เรียนจะมีโอกาสเลือกมิติการเรียนรู้ของตนที่มีความยึดหยุ่นเพิ่มมากขึ้นเพื่อสนับสนุนความเชื่อในรูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างของผู้เรียนและความต้องการในการเรียนรู้ที่หลากหลาย

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบยึดหยุ่นเป็นแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้รายวิชาสังคมศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ และเป็นสารสนเทศสำหรับครู ผู้บริหาร ในการวางแผนจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้แบบจริง และเป็นการช่วยนักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันให้ก้าวหน้าในการเรียนรู้ตามความสามารถของตน ให้มีประสิทธิภาพต่อไปทำให้นักเรียนสนุกสนานกับสภาพการจัดการเรียนรู้ ได้ประโยชน์จากการฟัง การบรรยาย การใช้เทคโนโลยี ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้แบบจริงเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากขึ้น และเน้นกิจกรรมการเรียนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากขึ้น

2.8 กรอบแนวคิดการทำวิจัย

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดงานวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้แบบบีดหยุ่นเรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียน โรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 4 ห้องเรียน รวมทั้งหมด 92 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้องเรียน ทั้งหมด 14 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม จำนวนนักเรียน ทั้งหมด 4 ห้อง

ขั้นที่ 2 สุ่มนักเรียนมา 1 ห้อง โดยวิธีการจับสลาก ได้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 จำนวน 14 คน และกำหนดให้นักเรียนทุกคนในห้องเรียน เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.2 เครื่องมือวิจัย

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.2.1 แผนการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้แบบบีดหยุ่น เรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 10 แผน เวลา 10 ชั่วโมง

3.2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ข้อสอบแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3.2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อ กิจกรรมการเรียนรู้แบบบีดหยุ่น จำนวน 15 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

3.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

การสร้างเครื่องมือ โดยการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการแบบบูรณาการ เรื่องประเด็น สำคัญในประวัติศาสตร์ไทย ขั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งได้สร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

3.3.1 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ

3.3.1.1 ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

3.3.1.2 ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง ประเด็นสำคัญ ในประวัติศาสตร์ไทย ขั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

3.3.1.3 สร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตรโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง ประเด็นสำคัญ ในประวัติศาสตร์ไทย ขั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ตารางที่ 3.1 เนื้อหาสาระที่ใช้ในการวิจัยการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง ประเด็นสำคัญ ในประวัติศาสตร์ไทย กลุ่มสาระ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม

แผน	ชื่อแผน	สาระสำคัญ	จุดประสงค์	ข้ามโน้ต
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ไทย				
1	ประวัติศาสตร์ไทย ก่อนการปฏิรูปการปกครองในสมัยรัชกาลที่ 5	การปรับปรุงประเทศไทยโดยเฉพาะในด้านการเมือง การปกครองในสมัยรัชกาลที่ 5 ทำให้สยามมีฐานะเป็นรัฐชาติ และรอดพ้นจากการคุกคามของจักรวรรดินิยมตะวันตก	1. สรุปแนวคิดเกี่ยวกับความเป็นมาของชนชาติไทยได้ 2. อธิบายอิทธิพลของอาณาจักรโบราณในดินแดนประเทศไทยที่มีต่อสังคมไทยได้ 3. บอกปัจจัยที่มีผลต่อการสถาปนาอาณาจักรไทยในช่วงเวลาต่าง ๆ ได้	1
2	ประวัติศาสตร์ไทย ก่อนการปฏิรูปการปกครองในสมัยรัชกาลที่ 5 (ต่อ)	การปรับปรุงประเทศไทยโดยเฉพาะในด้านการเมือง การปกครองในสมัยรัชกาลที่ 5 ทำให้สยามมีฐานะเป็นรัฐชาติ และรอดพ้นจากการคุกคามของจักรวรรดินิยมตะวันตก	1. สรุปแนวคิดเกี่ยวกับความเป็นมาของชนชาติไทยได้ 2. อธิบายอิทธิพลของอาณาจักรโบราณในดินแดนประเทศไทยที่มีต่อสังคมไทยได้	1 (ต่อ)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

แผน	ชื่อแผน	สาระสำคัญ	จุดประสงค์	ชั่วโมง
			3. บอกปัจจัยที่มีผลต่อ การสถาปนา อาณาจักรไทยใน ช่วงเวลาต่าง ๆ ได้	
3	ประวัติศาสตร์ไทย ก่อนการปฏิรูป การปกครอง ในสมัยรัชกาลที่ 5 (ต่อ)	การปรับปรุงประเทศ โดยเฉพาะในด้านการเมือง การปกครองในสมัย รัชกาลที่ 5 ทำให้สยาม มีฐานะเป็นรัฐชาติ และ รอดพ้นจากการคุกคาม ของจักรวรรดินิยมตะวันตก	1. สรุปแนวคิดเกี่ยวกับ ความเป็นมาของชน ชาติไทยได้ 2. อธิบายอิทธิพลของ อาณาจักรโบราณ ในดินแดนประเทศไทย ที่มีต่อสังคมไทยได้ 3. บอกปัจจัยที่มีผลต่อ การสถาปนา อาณาจักรไทย ในช่วงเวลาต่าง ๆ ได้	1
4	การปฏิรูป การปกครอง ในสมัยรัชกาลที่ 5	การปรับปรุงประเทศ โดยเฉพาะในด้านการเมือง การปกครองในสมัย รัชกาลที่ 5 ทำให้สยาม มีฐานะเป็นรัฐชาติ และ รอดพ้นจากการคุกคาม ของจักรวรรดินิยมตะวันตก	1. ระบุสาเหตุของการ ปฏิรูปการปกครองใน สมัยรัชกาลที่ 5 ได้ 2. วิเคราะห์การปฏิรูป การปกครองในสมัย รัชกาลที่ 5 ได้	1
5	การปฏิรูปการ ปกครองในสมัย รัชกาลที่ 5 (ต่อ)	การปรับปรุงประเทศ โดยเฉพาะในด้านการเมือง การปกครองในสมัย รัชกาลที่ 5 ทำให้สยาม มีฐานะเป็นรัฐชาติ และ รอดพ้นจากการคุกคาม ของจักรวรรดินิยมตะวันตก	1. ระบุสาเหตุของการ ปฏิรูปการปกครองใน สมัยรัชกาลที่ 5 ได้ 2. วิเคราะห์การปฏิรูป การปกครองในสมัย รัชกาลที่ 5 ได้	1

(ต่อ)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

แผน	ชื่อแผน	สาระสำคัญ	จุดประสงค์	ช่วงเวลา
6	การปฏิรูป การปกครอง ในสมัยรัชกาลที่ 5 (ต่อ)	การปรับปรุงประเทศ โดยเฉพาะในด้านการเมือง การปกครองในสมัย รัชกาลที่ 5 ทำให้สยาม มีฐานะเป็นรัฐชาติ และ รอด พ้นจากการคุกคาม ของจักรวรรดินิยมตะวันตก	1. ระบุสาเหตุของ การปฏิรูป การปกครอง ในสมัยรัชกาลที่ 5 ได้ 2. วิเคราะห์การปฏิรูป การปกครองในสมัย รัชกาลที่ 5 ได้	1
7	การเปลี่ยนแปลงการ ปกครอง พ.ศ. 2475	ในวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 มีเหตุการณ์ ทางการเมืองที่สำคัญนำไปสู่ การเปลี่ยนแปลง การปกครองจากระบอบ สมบูรณ์สิทธิราชย์มาเป็น ระบอบประชาธิปไตย ซึ่งมีสาเหตุและเกิดผล ที่ตามมาอย่างมากมาย	1. ระบุสาเหตุของ การเปลี่ยนแปลง การปกครอง ใน พ.ศ. 2475 ได้ 2. วิเคราะห์ผลของ การเปลี่ยนแปลง การปกครอง ใน พ.ศ. 2475 ได้	1
8	การเปลี่ยนแปลงการ ปกครอง พ.ศ. 2475 (ต่อ)	ในวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 มีเหตุการณ์ ทางการเมืองที่สำคัญ นำไปสู่การเปลี่ยนแปลง การปกครองจากระบอบ สมบูรณ์สิทธิราชย์มาเป็น ระบอบประชาธิปไตย ซึ่งมีสาเหตุและเกิดผล ที่ตามมาอย่างมากมาย	1. ระบุสาเหตุของ การเปลี่ยนแปลง การปกครอง ใน พ.ศ. 2475 ได้ 2. วิเคราะห์ผลของ การเปลี่ยนแปลง การปกครอง ใน พ.ศ. 2475 ได้	1
9	สังคมไทยหลังการ เปลี่ยนแปลงการ ปกครอง พ.ศ. 2475	หน้าที่ของคนไทยทุกคน ไม่ว่าจะเป็นสถาบัน พระมหากษัตริย์ สตรีไทย ล้วนมีบทบาทสำคัญในการ สร้างความเจริญก้าวหน้า ให้กับชาติบ้านเมือง รวมทั้ง การรับอิทธิพลมาจากอารย ธรรมตะวันออกและตะวันตก มาใช้ในสังคมไทย	1. วิเคราะห์บทบาทสตรี ไทยในสังคมไทย 2. วิเคราะห์ความสำคัญ ของสถาบัน พระมหากษัตริย์ต่อ ชาติไทย 3. สรุปอิทธิพลของ วัฒนธรรมตะวันตก และตะวันออกที่มีต่อ สังคมไทย	1

(ต่อ)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

แผน	ชื่อแผน	สาระสำคัญ	จุดประสงค์	ชั่วโมง
10	สังคมไทยหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 (ต่อ)	หน้าที่ของคนไทยทุกคนไม่ว่าจะเป็นสถาบันพระมหากษัตริย์ สตรีไทย ล้วนมีบทบาทสำคัญในการสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับชาติ บ้านเมือง รวมทั้งการรับอิทธิพลมาจากอารยธรรมตะวันออกและตะวันตก มาใช้ในสังคมไทย	1. วิเคราะห์บทบาทสตรีไทยในสังคมไทย 2. วิเคราะห์ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ต่อชาติไทย 3. สรุปอิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกและตะวันออกที่มีต่อสังคมไทย	1
รวม				10

3.3.1.4 เขียนแผนตามข้อ 3.3.1.3 จำนวน 10 แผน ซึ่งเป็นแผนการจัดการเรียนรู้แบบยึดหยุ่น อย่างละ 10 แผน แต่ละแผนประกอบด้วย มาตรฐานตัวชี้วัด ชื่อหน่วยการเรียนรู้ สาระสำคัญ สารการเรียนรู้แกนกลาง สาระการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ หน่วยที่ 3 เรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ไทย การจัดการเรียนรู้แบบยึดหยุ่นโดยมี ขั้นตอนการดำเนินการปฏิบัติ กิจกรรม 4 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นแรก ขั้นตอนการเรียนรู้ ขั้นการเรียนรู้ในชั้นเรียน และขั้นหลังการเรียนรู้
ดังนี้

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขั้นแรก (First-Step) ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการกำหนดเงื่อนไขในการเรียน (Conditions for Participation) การวางแผนและกำหนดหัวข้อในการเรียน (Planning Topics of the Course) การมอบหมายงาน (Assignments)

ขั้นก่อนการเรียนรู้ (Pre-Learning) ประกอบด้วย ผู้เรียนทำการเรียนรู้ด้วยวิธีที่หลากหลาย เช่น การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Learning) การเรียนรู้ผ่านออนไลน์ (Online-Learning) การเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-Center Learning) การเรียนรู้ผ่านอิเลคทรอนิกส์ (E-Learning) การเรียนรู้แบบเปิด (Open Learning)

ขั้นการเรียนรู้ในชั้นเรียน (Class-Learning) ประกอบด้วยการเตรียมความพร้อม (Prepare) การดำเนินการ (Actions) การสรุป (Conclude) และการประเมินผลการเรียน (Assessment) โดยมีวิธีการดำเนินกิจกรรม เช่น การนำเสนอผลงาน (Presentation) การใช้กิจกรรมกลุ่ม (Group Activities) การสนทนา (Discuss) หรือการบรรยาย (Describe)

ขั้นหลังการเรียนรู้ (Post-Learning) ประกอบด้วย ผู้เรียนทำการบทวนความรู้ด้วยตนเองด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Learning) การเรียนรู้ผ่านออนไลน์ (Online-Learning) การเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-Center Learning) การเรียนรู้ผ่านอิเลคทรอนิกส์ (E-Learning) การเรียนรู้แบบเปิด (Open Learning)

3.3.1.5 นำแผนการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบบีดหยุ่น เสนออาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.3.1.6 นำแผนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย

1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ ร.ต.ดร.อรัญ ชัยยะเดื่อง วุฒิการศึกษา กศ.ด (วิจัยและประเมินผลการศึกษา) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา

2) อาจารย์ ดร.ทัชชวัฒน์ เหล่าสุวรรณ วุฒิการศึกษา ปร.ด (สังคมวิทยา) ตำแหน่งอาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

3) รองศาสตราจารย์ ดร.ประพงษ์ พุทธิเดช วุฒิการศึกษา ปร.ด. ปัจจุบันศูนย์บัณฑิตสาขาวิชาไทยศึกษา อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและการจัดการเรียนรู้

4) นางสาวลัดดาวัลย์ มหาโชค วุฒิการศึกษา ปร.ด. (วัฒนธรรมศาสตร์) ตำแหน่งครูเชี่ยวชาญ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและการจัดการเรียนรู้

5) นางสาววิภาณน์ ปวงประชัง วุฒิการศึกษา ค.บ. (สังคมศึกษา) ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ หัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและการจัดการเรียนรู้

โดยใช้เกณฑ์การประเมินระดับความเหมาะสม แบบมาตราส่วนค่า 5 ระดับ ระดับความเหมาะสมมากที่สุด ให้ 5 คะแนน

ระดับความเหมาะสมมาก ให้ 4 คะแนน

ระดับความเหมาะสมปานกลาง ให้ 3 คะแนน

ระดับความเหมาะสมน้อย ให้ 2 คะแนน

ระดับความเหมาะสมน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนตามแบบประเมินของ Likert ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เชี่ยวชาญประเมินแล้วมาหาค่าเฉลี่ย (อรัญ ชัยยะเดื่อง, 2556, น. 68) โดยกำหนดเกณฑ์ดังนี้

4.51-5.00 หมายความว่า มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด

3.51-4.50 หมายความว่า มีระดับความเหมาะสมมาก

2.51-3.50 หมายความว่า มีระดับความเหมาะสมปานกลาง

1.51-2.50 หมายความว่า มีระดับความเหมาะสมน้อย

1.00-1.50 หมายความว่า มีระดับความเหมาะสมน้อยที่สุด

3.3.1.7 นำผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญมหาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยความเหมาะสม ของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยยึดเกณฑ์ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป (ระดับดี) ซึ่งผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ มีคะแนนเฉลี่ยทุกแผนในช่วง 4.40-4.80 ผลการประเมินมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด สามารถนำไปใช้สอนได้

3.3.1.8 นำผลการตรวจสอบและพิจารณาแผนการจัดการเรียนรู้มาปรับปรุงแก้ไขตามคำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ได้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี และนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

3.3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบบีเดียหุ่น เรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีขั้นตอนดังนี้

3.3.2.1 ศึกษาหลักสูตรคู่มือครุและหนังสือเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม

3.3.2.2 ศึกษาวิธีสร้างแบบทดสอบวิธีการหาอำนาจจำแนกความยากความเข้มข้นและความเที่ยงตรงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.3.2.3 สร้างตารางวิเคราะห์เนื้อหาสาระตัวชี้วัดโดยให้ครอบคลุมมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหน่วยการเรียนรู้ในแต่ละแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้ทดสอบ

ตารางที่ 3.2 วิเคราะห์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ วิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม

เนื้อหา	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวน ข้อสอบ ที่ออก	จำนวน ข้อสอบ ที่ต้องการจิง
1. ประวัติศาสตร์ไทย ก่อนการปฏิรูป การปกครอง ในสมัยรัชกาลที่ 5	1. สรุปแนวคิดเกี่ยวกับความเป็นมา ของชนชาติไทยได้ 2. อธิบายอิทธิพลของอาณาจักร โบราณในดินแดนประเทศไทย ที่มีต่อสังคมไทยได้ 3. บอกปัจจัยที่มีผลต่อการสถาปนา อาณาจักรไทยในช่วงเวลาต่าง ๆ ได้	5	3
2. ประวัติศาสตร์ไทย ก่อนการปฏิรูป การปกครอง ในสมัยรัชกาลที่ 5	1. สรุปแนวคิดเกี่ยวกับความเป็นมา ของชนชาติไทยได้ 2. อธิบายอิทธิพลของอาณาจักร โบราณในดินแดนประเทศไทย ที่มีต่อสังคมไทยได้ 3. บอกปัจจัยที่มีผลต่อการสถาปนา อาณาจักรไทยในช่วงเวลาต่าง ๆ ได้	5	3

(ต่อ)

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

เนื้อหา	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวน ข้อสอบ ที่ออก	จำนวน ข้อสอบ ที่ต้องการจริง
3. ประวัติศาสตร์ไทย ก่อนการปฏิรูป การปกครอง ในสมัยรัชกาลที่ 5	1. สรุปแนวคิดเกี่ยวกับความเป็นมา ของชนชาติไทยได้ 2. อธิบายอิทธิพลของอาณาจักร โบราณในดินแดนประเทศไทยที่มีต่อ สังคมไทยได้ 3. บอกปัจจัยที่มีผลต่อการสถาปนา อาณาจักรไทยในช่วงเวลาต่าง ๆ ได้	5	3
4. การปฏิรูป การปกครอง ในสมัยรัชกาลที่ 5	1. ระบุสาเหตุของการปฏิรูปการ ปกครองในสมัยรัชกาลที่ 5 ได้ 2. วิเคราะห์การปฏิรูปการปกครอง ในสมัยรัชกาลที่ 5 ได้	5	3
5. การปฏิรูป การปกครอง ในสมัยรัชกาลที่ 5 (ต่อ)	1. ระบุสาเหตุของการปฏิรูปการ ปกครองในสมัยรัชกาลที่ 5 ได้ 2. วิเคราะห์การปฏิรูปการปกครอง ในสมัยรัชกาลที่ 5 ได้	5	3
6. การปฏิรูป การปกครอง ในสมัยรัชกาลที่ 5 (ต่อ)	1. ระบุสาเหตุของการปฏิรูปการ ปกครองในสมัยรัชกาลที่ 5 ได้ 2. วิเคราะห์การปฏิรูปการปกครอง ในสมัยรัชกาลที่ 5 ได้	5	3
7. การเปลี่ยนแปลง การปกครอง พ.ศ. 2475	1. ระบุสาเหตุของการเปลี่ยนแปลง การปกครองใน พ.ศ. 2475 ได้ 2. วิเคราะห์ผลของการเปลี่ยนแปลง การปกครองใน พ.ศ. 2475 ได้	5	3
8. การเปลี่ยนแปลง การปกครอง พ.ศ. 2475 (ต่อ)	1. ระบุสาเหตุของการเปลี่ยนแปลง การปกครองใน พ.ศ. 2475 ได้ 2. วิเคราะห์ผลของการเปลี่ยนแปลง การปกครองใน พ.ศ. 2475 ได้	5	3
9. สังคมไทย หลังการเปลี่ยนแปลง การปกครอง พ.ศ. 2475	1. วิเคราะห์บทบาทสตรีไทย ในสังคมไทย 2. วิเคราะห์ความสำคัญของสถาบัน พระมหากษัตริย์ต่อชาติไทย	5	3

(ต่อ)

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

เนื้อหา	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวน ข้อสอบ ที่ออก	จำนวน ข้อสอบ ที่ต้องการ
	3. สรุปอิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตก และตะวันออกที่มีต่อสังคมไทย		
10. สังคมไทย หลังการ เปลี่ยนแปลง การปกครอง พ.ศ. 2475 (ต่อ)	1. วิเคราะห์บทบาทสตรีไทยใน สังคมไทย 2. วิเคราะห์ความสำคัญของสถาบัน พระมหากษัตริย์ต่อชาติไทย 3. สรุปอิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตก และตะวันออกที่มีต่อสังคมไทย	5	3
รวม		50	30

3.3.2.4 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของเนื้อหา ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ เพื่อคัดเลือกไว้ใช้จริง 30 ข้อ ตามสัดส่วน จำนวนข้อสอบที่กำหนด

3.3.2.5 นำแบบทดสอบที่สร้างทั้งหมด 50 ข้อ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และความเหมาะสม แล้วทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.3.2.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อ ผู้เชี่ยวชาญชุด 5 ท่าน (ชุดเดิม) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้วิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (Item-Objective Congruence Index) และแปลงระดับความสอดคล้องเป็นคะแนนดังนี้ (ไพบูลย์ วรคำ, 2556, น. 269) “ได้กำหนดเกณฑ์ดังนี้”

- +1 เมื่อแนวใจว่าข้อสอบสอดคล้องกับจุดประสงค์
- 0 เมื่อไม่แนวใจว่าข้อสอบสอดคล้องกับจุดประสงค์
- 1 เมื่อแนวใจว่าข้อสอบไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์

คำนวณค่า IOC (Index of Item-Objective Congruence) ของข้อสอบรายข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.60 ซึ่งผลการประเมินค่า IOC ของข้อสอบรายข้อ มีค่าระหว่าง 0.80-1.00

3.3.2.7 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหา นำไปทดลองใช้ (Try-Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวนนักเรียน 14 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและเคยเรียนเนื้อหา เรื่อง ประเพณีสำคัญในประวัติศาสตร์ไทยมาแล้ว

3.3.2.8 นำผลการทดสอบมาตรวัดให้คะแนน และวิเคราะห์หาคุณภาพแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิเคราะห์ค่าความยากรายข้อ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ตามวิธีของแบรนแนน (Brennan) แล้วเลือกข้อสอบ โดยยึดเกณฑ์ ค่าความยาก ตั้งแต่ 0.20-0.80 และค่าอำนาจ

จำแนกตั้งแต่ 0.20-1.00 จำนวน 30 ข้อ แล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีของโลเวท (Lovett) (อรัญ ชัยกรระเด่อง, 2557, น. 48)

3.3.2.9 นำแบบทดสอบมาตรวัดให้คะแนนและวิเคราะห์คุณภาพแบบทดสอบ ซึ่งผลการประเมินความยากและค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น ผลการประเมินวิเคราะห์แล้วได้ค่าความยาก (p) มีค่าระหว่าง 0.29-0.71 (B) มีค่าระหว่าง 0.29-0.86 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.85

3.3.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน

3.3.3.1 ศึกษาหลักเกณฑ์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจวิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ

3.3.3.2 กำหนดประเด็นคำถามของแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.3.3.3 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ แบบมาตราล่วงประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิกิเตอร์ (Likert Scale) จำนวน 15 ข้อ โดยมีเกณฑ์ให้ตรวจสอบดังนี้ (บุญชุม ศรีสะอาด, 2545, น. 21)

มากที่สุด	ให้คะแนน	5 คะแนน
มาก	ให้คะแนน	4 คะแนน
ปานกลาง	ให้คะแนน	3 คะแนน
น้อย	ให้คะแนน	2 คะแนน
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1 คะแนน

นำคะแนนที่ประเมิน มาพิจารณาแปลความพึงพอใจ โดยกำหนดเกณฑ์ดังนี้
4.51-5.00 หมายความว่า มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด

3.51-4.50 หมายความว่า มีระดับความพึงพอใจมาก

2.51-3.50 หมายความว่า มีระดับความพึงพอใจปานกลาง

1.51-2.50 หมายความว่า มีระดับความพึงพอใจน้อย

1.00-1.50 หมายความว่า มีระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

3.3.3.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนกลุ่มสารการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และความเหมาะสม แล้วทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.3.3.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อพิจารณา ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา พิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยาม ความพึงพอใจ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อแนวโน้มที่จะให้คะแนนสอดคล้องกับนิยาม

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แนวโน้มที่จะให้คะแนนสอดคล้องกับนิยาม

ให้คะแนน -1 เมื่อแนวโน้มที่จะให้คะแนนไม่สอดคล้องกับนิยาม

3.3.3.6 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น 15 ข้อ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณา ให้ข้อเสนอแนะ นำไปปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อประเมินความสอดคล้อง โดยกำหนดเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

- +1 เมื่อแนวใจว่าแบบสอบถามสอดคล้องกับนิยามความพึงพอใจ
- 0 เมื่อไม่แนวใจว่าแบบสอบถามสอดคล้องกับนิยามความพึงพอใจ
- 1 เมื่อแนวใจว่าแบบสอบถามไม่สอดคล้องกับนิยามความพึงพอใจ

คำนวณค่า IOC (Index of Congruency) ของรายการสอบถามรายข้อแล้วคัดเลือกรายการสอบถามที่มีค่า IOC ได้ข้อที่มีค่า IOC เท่ากับ 0.60 จึงคัดไว้ทั้งหมด จำนวน 15 ข้อ เพื่อนำไปใช้ต่อไป

3.3.3.7 พิมพ์แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบีดหยุ่น เป็นฉบับจริงเพื่อนำไปเก็บข้อมูล

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.1 แบบแผนการทดลอง

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัย ได้ใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนเรียน (One-group Pretest-Posttest Design) (อรัญ ชัยกระเตื่อง, 2557, น. 34)

O_{pre}	X	O_{post}
เมื่อ	X	เป็นตัวแปรสาเหตุที่จัดกระทำ (Treatment)
O_{pre}		เป็นผลการทดลองก่อนทดลอง
O_{post}		เป็นผลการทดลองหลังทดลอง

- เมื่อ X เป็นตัวแปรสาเหตุที่จัดกระทำ (Treatment)
 O_{pre} เป็นผลการทดลองก่อนทดลอง
 O_{post} เป็นผลการทดลองหลังทดลอง

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

3.4.2 ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.2.1 ขอหนังสือจากคณบดุคณครุศาสตร์ไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวมรวมข้อมูล

3.4.2.2 ชี้แจงกิจกรรมการเรียนการสอนกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

3.4.2.3 จัดกิจกรรมตามแผนที่กำหนดไว้จำนวนแผน 10 แผน จำนวน 10 ชั่วโมง

3.4.2.4 การทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

3.5.1 วิเคราะห์ความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้แบบบีดหยุ่น เรื่อง ประเด็นสำคัญ ในประวัติศาสตร์ไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$)

3.5.2 วิเคราะห์หาดัชนีประสิทธิ์ในการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้แบบบีดหยุ่น เรื่อง ประเต็น สำคัญในประวัติศาสตร์ไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้สูตร (*E.I.*)

3.5.3 วิเคราะห์การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบบีดหยุ่น เรื่อง ประเต็นสำคัญในประวัติศาสตร์ไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้สถิติ *t-test* (Dependent Sample)

3.5.4 วิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบีดหยุ่น โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (บุญชุม ศรีสะอาด, 2545, น. 121)

4.51-5.00 หมายความว่า มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด

3.51-4.50 หมายความว่า มีระดับความพึงพอใจมาก

2.51-3.50 หมายความว่า มีระดับความพึงพอใจปานกลาง

1.51-2.50 หมายความว่า มีระดับความพึงพอใจน้อย

1.00-1.50 หมายความว่า มีระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.6.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

3.6.1.1 ความเที่ยงตรงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบทดสอบความพึงพอใจโดยใช้สูตร

$$\text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

(3-1)

เมื่อ	IOC	แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับ จุดประสงค์การเรียนรู้/ข้อคำถามกับนิยาม
	$\sum R$	แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3.6.1.2 ค่าความยากของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตร

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ	P	แทน ค่าความยาก
	R	แทน จำนวนคนที่ตอบถูก
	N	แทน จำนวนคนสอบทั้งหมด

3.6.1.3 ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ใช้สูตร

$$B = \frac{U}{N_1} - \frac{L}{N_2} \quad (3-3)$$

เมื่อ	B	แทน ค่าอำนาจจำแนก
	U	แทน จำนวนคนในกลุ่มผ่านตอบถูก
	L	แทน จำนวนคนในกลุ่มมาผ่านตอบถูก
	N_1	แทน จำนวนคนในกลุ่มผ่าน
	N_2	แทน จำนวนคนในกลุ่มไม่ผ่าน

3.6.1.4 ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ใช้สูตรของโลเวท์ ดังนี้

$$r_{cc} = 1 - \frac{k \sum X_i - \sum X_i^2}{(k-1) \sum (X_i - C)^2} \quad (3-4)$$

เมื่อ	r_{cc}	แทน ค่าความเชื่อมั่น
	k	แทน จำนวนข้อสอบ
	X_i	แทน คะแนนสอบของแต่ละคน
	$\sum X_i$	แทน ผลรวมของคะแนนทุกคน
	C	แทน คะแนนผ่าน

3.6.2 สติติพื้นฐาน

3.6.2.1 ค่าร้อยละ ใช้สูตร ดังนี้ (อรัญ ชัยกรະเดิอง, 2557, น. 69)

$$p = \frac{f}{n} \times 100 \quad (3-5)$$

เมื่อ	p	แทน ร้อยละ
	f	แทน จำนวนได ๆ ที่ต้องการหาร้อยละ
	n	แทน จำนวนทั้งหมด

3.6.2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร ดังนี้ (อรัญ ชัยกรະเดิอง, 2557, น. 70)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N} \quad (3-6)$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าแนวเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของค่าแนวทั้งหมด
 N แทน จำนวนนักเรียน

3.6.2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร ดังนี้ (อรัญ ชัยกรเดื่อง, 2557, น. 73)

$$S.D. = \sqrt{\frac{(\sum X^2) - (\sum X)^2}{(N-1)}} \quad (3-7)$$

เมื่อ $S.D.$ แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 X แทน ค่าค่าแนว
 N แทน จำนวนของข้อมูลในกลุ่ม
 $\sum X$ แทน ผลรวมของค่าแนวทั้งหมด

3.6.2.4 การหาค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนจัดการเรียนรู้ (*E.I.*: The Effectiveness Index) โดยวิเคราะห์จากคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน เมื่อเทียบกับคะแนนเต็มตามวิธีของ Goodman Fletcher and Schmider (เผชิญ กิจกรรม, 2546, น. 31-36)

$$E.I. = \frac{\text{ผลรวมคะแนนทดสอบหลังเรียน} - \text{ผลรวมของคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}{(\text{คะแนนเต็ม} \times \text{จำนวนนักเรียน}) - \text{ผลรวมของคะแนนทดสอบก่อนเรียน}} \quad (3-8)$$

3.6.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถิติแบบ t-test (ปราสาท เนื่องเฉลิม, 2557, น. 230)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}} \quad (3-9)$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบค่าวิภาคเพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
 D แทน ค่าผลต่างระหว่างค่าคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน
 $\sum D$ แทน ผลรวมของความแตกต่างระหว่างคะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนแต่ละคน
 $\sum D^2$ แทน ผลรวมของกำลังสองของความแตกต่างระหว่างคะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียนแต่ละคน
 N แทน จำนวนนักเรียน

บทที่ 4 ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้แบบบีดหยุ่น เรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ ดังนี้

N	หมายถึง จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	หมายถึง คะแนนเฉลี่ย
$\sum X$	หมายถึง คะแนนรวม
$S.D.$	หมายถึง ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
P	หมายถึง ร้อยละ
t	หมายถึง ค่าวิภาคตัด濟
Sig	หมายถึง ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
*	หมายถึง ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

4.2 ลำดับขั้นในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ตามขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้แบบบีดหยุ่น เรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้แบบบีดหยุ่นเรียนเรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบบีดหยุ่นเรื่อง ประเด็นสำคัญ ในประวัติศาสตร์ไทย

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบีดหยุ่น

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบบีดหยุ่น เรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบีดหยุ่น จำนวน 10 แผน แต่ละแผน ประกอบด้วย สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบบีดหยุ่น สื่อการเรียน/แหล่งเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล ซึ่งผลจากแบบประเมิน ความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด ปรากฏดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้แบบบีดหยุ่นเรื่อง ประเด็นสำคัญ ในประวัติศาสตร์ไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

แผนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
แผนกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1	4.58	.14	มากที่สุด
แผนกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2	4.64	.15	มากที่สุด
แผนกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3	4.62	.14	มากที่สุด
แผนกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 4	4.68	.10	มากที่สุด
แผนกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 5	4.64	.12	มากที่สุด
แผนกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 6	4.66	.13	มากที่สุด
แผนกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 7	4.66	.16	มากที่สุด
แผนกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 8	4.66	.13	มากที่สุด
แผนกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 9	4.62	.17	มากที่สุด
แผนกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 10	4.62	.14	มากที่สุด
รวม	4.64	0.03	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.1 พบร่วมกันว่าการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบีดหยุ่นมีความเหมาะสม ของแผนการจัดการเรียนรู้ในระดับมากที่สุดทุกแผน โดยมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.58-4.68 ซึ่งสามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้

ผู้วิจัยได้นำผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบีดหยุ่น จากผู้เชี่ยวชาญที่ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ในด้านจุดประสงค์การเรียนรู้พัฒนาผู้เรียนด้านความรู้ (K) ทักษะกระบวนการ (P) และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A) ด้านสาระการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเวลา ที่สอน ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้แต่ละขั้นตอนให้สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจและ ความสามารถตามวัยของผู้เรียน ด้านสื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้ให้มีความน่าสนใจ มีความหลากหลาย เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และด้านการวัดและ ประเมินผล มีการปรับปรุงแก้ไขวิธีการวัด เครื่องมือและเกณฑ์การประเมินผลให้มีความสอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ของแต่ละแผน พิริยพัฒนาทั้งได้ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้

ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากขึ้นเพื่อให้สอดคล้องตามเป้าหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่องประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

การหาค่าดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่องประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยได้นำคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนก่อนเรียนและหลังเรียนมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ดัชนีประสิทธิผลกิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการแบบบูรณาการ เรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	คะแนนรวม ก่อนเรียน	คะแนนรวม หลังเรียน	ดัชนีประสิทธิผล
14	30	205	359	0.7160

จากตารางที่ 4.2 การวิเคราะห์ดัชนีประสิทธิผลจากกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการแบบบูรณาการ เรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบร้า ค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.7160 หมายความว่า โดยภาพรวม นักเรียนมีคะแนนเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.72 หรือคิดเป็นร้อยละ 71.60

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่องประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ไทย

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ไทย ก่อนการเปรียบเทียบผู้วิจัยได้ตรวจสอบการแจกแจงของข้อมูลพบว่า ข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติ (ผลต่างคะแนนหลังเรียนและก่อนเรียน (d) K.S. = 0.211, Sig = 0.210) จึงทำการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติทดสอบที่ (t-test dependent) ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบบูรณาการ เรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

จำนวนนักเรียน	คะแนน เต็ม	ก่อนเรียน		หลังเรียน		df	t	Sig
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.			
14	30	14.64	2.56	25.64	1.78	13	13.19	.000

* Sig < .05 (n=14)

จากตารางที่ 4.3 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบีดหยุ่น หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบีดหยุ่น

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบีดหยุ่น โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความพึงพอใจ ปรากฏผลดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบบีดหยุ่น เรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ไทย

ข้อ	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
1	นักเรียนรู้สึกชอบเนื้อหาวิชาที่เรียน	4.50	.51	มาก
2	นักเรียนรู้สึกชอบเนื้อหาวิชาที่เรียน เพราะมีความน่าสนใจ ทันสมัย	4.36	.49	มาก
3	นักเรียนรู้สึกชอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และ มีความเหมาะสมสมกับเนื้อหาวิชา	4.43	.64	มาก
4	นักเรียนรู้สึกชอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ให้นักเรียน ได้แลกเปลี่ยนความรู้และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.21	.89	มาก
5	นักเรียนรู้สึกชอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริม ให้ผู้เรียนเกิดการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีเหตุผล และ ^{จังหวัดมหาสารคาม HASARAKHAM UNIVERSITY} ฝึกคิดแก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นตอน	4.07	.91	มาก
6	นักเรียนรู้สึกชอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริม ให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันทั้งที่บ้าน และที่โรงเรียน	3.86	1.23	มาก
7	นักเรียนรู้สึกชอบที่ได้ฝึกทักษะต่าง ๆ จนมีความมั่นใจและ กล้าแสดงออก	3.79	1.25	มาก
8	นักเรียนรู้สึกชอบกับการจัดลำดับกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนที่ทำให้สามารถเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น	3.93	1.07	มาก
9	นักเรียนรู้สึกชอบที่ได้เรียนรู้เนื้อหา โดยผ่านกลุ่ม LINE และเว็บไซต์ Online สื่อ PowerPoint ที่ครูสร้างขึ้น	3.93	1.32	มาก
10	นักเรียนรู้สึกพอใจที่ใบกิจกรรม มีความเหมาะสม ชัดเจน เข้าใจง่าย ไม่ยากเกินไป	4.14	1.23	มาก
11	นักเรียนรู้สึกชอบชุดใบความรู้ วิดีโอ สื่อต่าง ๆ มีความเหมาะสม ชัดเจน เข้าใจง่าย	3.86	1.16	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
12	นักเรียนรู้สึกพอใจที่ครูประเมินผลการเรียนรู้อย่างยุติธรรม	4.07	.82	มาก
13	นักเรียนรู้สึกยินดีที่ได้มีส่วนร่วมในการประเมินผล การเรียนรู้	4.29	.61	มาก
14	นักเรียนรู้สึกชอบการจัดกิจกรรมการสอนของครู ที่สนุก และน่าสนใจ	4.37	.92	มาก
15	นักเรียนรู้สึกพอใจที่สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ ในชีวิตประจำวัน	4.21	.80	มาก
	รวม	4.13	.75	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า นักเรียนมีรยมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจต่อ กิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการแบบเปิดกับวิธีเดา ที่ เรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ไทยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$, $S.D. = 0.75$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ย จำกมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ นักเรียนรู้สึกชอบเนื้อหาวิชาที่เรียน ($\bar{X} = 4.50$, $S.D. = 0.51$) นักเรียนรู้สึกชอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และมีความเหมาะสมสมกับเนื้อหาวิชา ($\bar{X} = 4.43$, $S.D. = 0.64$) นักเรียนรู้สึกชอบการจัดกิจกรรมการสอนของครู ที่สนุกและน่าสนใจ ($\bar{X} = 4.37$, $S.D. = 0.92$)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 5

สรุป อภิรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้แบบแบบบีดหยุ่นเรื่อง ประเด็นสำคัญ ในประวัติศาสตร์ไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยได้สรุปผล อภิรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุป
2. อภิรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

5.1.1 การพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้แบบบีดหยุ่น เรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ ไทยของนักเรียนโรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 10 แผน แต่ละแผน ประกอบด้วย สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน สื่อการเรียน การวัดผลและการประเมินผล จากแบบประเมินผลการประเมินความเหมาะสม ของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมเรียนรู้ พบว่า มีค่าเฉลี่ยทุกแผนอยู่ในช่วง 4.58-4.68 ผลการประเมินมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

5.1.2 ดัชนีประสิทธิผลจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการแบบบีดหยุ่นเรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบร่วมกับค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.71 หมายความว่า โดยภาพรวมนักเรียนมีคะแนนเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.72 หรือคิดเป็นร้อยละ 71.60

5.1.3 นักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนการเรียนรู้ แบบบีดหยุ่นเรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ไทย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

5.1.4 นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจต่อ กิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีบีดหยุ่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$, $S.D. = 0.75$)

5.2 อภิรายผล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการอภิรายผลการวิจัยได้ดังนี้

5.2.1 จากผลการวิจัยการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้แบบบีดหยุ่นเรื่อง ประเด็นสำคัญ ในประวัติศาสตร์ไทย ของนักเรียนโรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 10 แผน พบร่วมกับค่าเฉลี่ยทุกแผนอยู่ในช่วง 4.58-4.68 ผลการประเมินมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

เนื่องจากในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบบีดหยุ่น เรื่องประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ไทย ของนักเรียนโรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ห้อง 10 แผนผู้จัดทำได้ทำการศึกษาจากแหล่งข้อมูลที่สามารถเข้าถึงได้ และขอคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มั่นใจว่า กิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีความถูกต้องและเหมาะสมต่อการนำไปใช้งานจริง ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ พิมประภา พาลพ่าย และณัฐพล รำไพ (2557, น. 32) การใช้สื่อสังคมตามแนวคิด แบบบีดหยุ่นเรื่อง ภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สื่อสังคมตามแนวคิดแบบบีดหยุ่น เพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก

5.2.2 จากการวิจัยศึกษาดัชนีประสิทธิผลจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการแบบบีดหยุ่นเรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า ค่าดัชนีประสิทธิผล เท่ากับ 0.716 หมายความว่า โดยภาพรวม นักเรียนมีคะแนนเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.72 หรือคิดเป็นร้อยละ 71.60 จัดได้ว่าผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนอยู่ในระดับสูง เนื่องจากการที่ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาข้ามกว่าการที่อ่านจากตำรา เพียงอย่างเดียว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุปัชิตกุล (2559) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งแสดงว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้เพิ่มขึ้น สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีค่าเท่ากับ 0.7860 เป็นเช่นนี้ได้ เพราะกลุ่มทดลองยังไม่เคยเรียนเนื้อหานี้มาก่อน เมื่อได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบีดหยุ่นจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ได้รับความรู้มีความสามารถ และทักษะในด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัยทั้ง 3 ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พยeyer ชัยรัตน์ (2560, น. 155) ได้ทำการศึกษาการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีคุณลักษณะและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้รูปแบบในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

5.2.3 จากการวิจัยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา ประวัติศาสตร์ ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบีดหยุ่น หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ ระดับ .05 เนื่องจากในการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบีดหยุ่นในประเด็นสำคัญ ในประวัติศาสตร์ไทยของนักเรียนโรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้เรียนได้ให้ความสนใจและมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมเป็นอย่างมาก จึงทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ที่ได้จากการจัด กิจกรรมต่างเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนา ป้อมแดง (2556, น. 90) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังโน๊ทศ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเรื่อง หลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้ผังโน๊ทศ์ของนักเรียน หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังโน๊ทศ์ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 และสอดคล้อง กับงานวิจัยของ พิมประภา พาลพ่าย และณัฐพล รำไพ (2557, น. 32) การใช้สื่อสังคม ตามแนวคิด แนวคิดแบบบีดหยุ่นมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

5.2.4 จากการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการแบบยึดหยุ่น เรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ไทยของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธียึดหยุ่นในประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ไทยของนักเรียนโรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้จัดทำได้คำนึงถึงการสร้างความสนุกใจในการจัดกิจกรรม และการมีส่วนร่วมระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ทำให้ในระหว่างการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ผู้เรียนไม่รู้สึกเบื่อหน่าย และมีความเต็มใจที่จะเรียน ทำให้เกิดความพึงพอใจในกิจกรรมที่จัดขึ้นเป็นชิ้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมประภา พาลพ่าย และณัฐพล รำไพ (2557, น. 32) การใช้สื่อสังคม ตามแนวคิดแบบยึดหยุ่นเรื่อง ภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนตามแนวคิดแบบยึดหยุ่น เพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านสื่อสังคมอยู่ในระดับมากที่สุด

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

5.3.1.1 ครูผู้สอนควรสร้างบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนแสดงความสามารถ ของตนเองออกมาอย่างอิสระทั้งในด้านความรู้ความคิดและการลงมือปฏิบัติเพื่อให้ผู้เรียน เกิดความสามารถด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยที่ผู้สอนควรทำหน้าที่เพียงแค่แนะนำเพื่อให้ผู้เรียน เกิดกระบวนการทางความคิดด้วยตนเองให้มากที่สุด

5.3.1.2 ครูผู้สอนควรมีความรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการสอน แบบยึดหยุ่นเป็นอย่างดี เพื่อความเข้าใจในกระบวนการและควรปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้กระบวนการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรมีการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบแบบยึดหยุ่น ในรายวิชาอื่น หรือเนื้อหาอื่น และระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อจะได้ดูการพัฒนาต่อไป

5.3.2.2 ควรมีการศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการแบบยึดหยุ่นที่มีทักษะอื่น ๆ เช่น ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ความคิดอย่างมีวิจารณญาณ และความสามารถในการให้เหตุผล เป็นต้น

5.3.2.3 ควรทำการศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบแบบยึดหยุ่น เรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์สมัยก่อนสุโขทัยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการเปรียบเทียบระหว่าง นักเรียนได้รับ การเรียนการสอนปกติ กับนักเรียนที่ได้รับการเรียนการสอนแบบยึดหยุ่น

5.3.2.4 ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลาย ๆ ปัจจัย เพื่อให้ทราบแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่ดีที่สุดในการนำมาใช้งานจริง

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

กชกร เป้าสุวรรณ และคณะ. (2550). รายงานการวิจัยเรื่อง ความคาดหวังและความพึงพอใจต่อ การมาศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์พิษณุโลก. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัย และพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.

กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.

ชาตรี สำราญ. (2548). การจัดกระบวนการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การสอนแบบเทคนิค การสอนให้คิดโดยสู่ชีวิตจริง โดยอาศัยสิ่งแวดล้อมเป็นสื่อ. กรุงเทพฯ: มูลนิธิดศศิ-สาษ์ดีวงศ์.

ชนะป พรกุล. (2554). การสอนกระบวนการคิด ทฤษฎีและการนำไปใช้ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชวัลิต ชูกาแพง. (2551). การประเมินการเรียนรู้: Learning Assessment (พิมพ์ครั้งที่ 2).
มหาสารคาม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ชูศรี วงศ์รัตนะ และของอาจ นัยพัฒน์. (2551). แบบแผนการวิจัยเชิงทดลองและสถิติวิเคราะห์ แนวคิด พื้นฐานและวิธีการ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณัฐรยาน garu. (2554). การศึกษาผลลัพธ์ที่ทางการเรียนหลักภาษาไทยและความสนใจในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยบทเรียนสำเร็จรูปกับ การสอนตามคู่มือครุ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท(พัฒนาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ทิศนา แ xenmn. (2550). ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิศนา แ xenmn. (2554). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้ เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี ประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รัฐมนตรี อนุชิตกุล. (2559). การพัฒนาผลลัพธ์ที่ทางการเรียนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-books) เรื่อง หลักภาษาและการใช้ภาษา รายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน (ท31102) กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. เอกสารวิทยฐานะครุขำนาญ การโรงเรียนโโคโนโพร์ไซค์ศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25, กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ.

นันทวน ทองพิทักษ์. (2557). การเรียนรู้แบบบีบหุ่นทางเลือกสำหรับการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21. วารสารครุศาสตร์อุดสาครร. มจพ, 5(2), 208-217.

บุญชุม ศรีสะอด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวิริยาสาสน์.

- พัชรีพรรณ ม.รัตนพล. (2551). การเรียนรู้แบบหลายทางเลือกในโลกแห่งดิจิตอล (*Flexible Learning in a Digital Word*). สืบค้นจาก file:///C:/Users/User/Downloads/nuchjaree_arm,+Journal+manager,+RHU-1001003-+27-35.pdf.
- พระเพ็ญธรรม เรืองศร. (2560). การพัฒนา กิจกรรมการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน ผ่านสื่อออนไลน์ที่ส่งผลต่อการนำตนเอง ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาการงานอาชีวและเทคโนโลยี. วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ, 10(3), (กันยายน-ธันวาคม 2560).
- พิมพ์ประภา พาลพ่าย. (2557). การใช้สื่อลังคอมตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน เรื่อง ภาษา เพื่อการสื่อสารเพื่อส่งเสริมผลลัพธ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 . กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พิมพันธ์ เเดชคุปต์ และพยากรณ์ ยินดีสุข. (2558). การจัดการเรียนรู้ในศูนย์ฯ ที่ 21. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิจิตรา คงพาณิช. (2560) วิชาการออกแบบและการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน (พิมพ์ครั้งที่ 3).
นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.
- พิชิต ฤทธิ์จรัญ. (2545). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้: ปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ครุศาสตร์มหा�วิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ไฟกรุย์ สิน Larattan. (2555). การเรียนรู้ในศูนย์ฯ ที่ 21 และการพัฒนาการเรียนการสอน.
เอกสารประกอบการบรรยาย สวพ., (14 ธ.ค. 2555). กรุงเทพฯ: เมืองทองธานี.
- ยุภารักษ์ จุ้ยเดช. (2556). การเบรียบเทียบความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์และการเขียนสื่อความของนักเรียนชั้นป्रถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค เค-ดับเบิลยู-แอล บวก กับการสอนปกติ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- มนตรี วงศ์สะพาน. (2556). การยกระดับการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์.
สารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยทักษิณ, 13(2), 125-138.
- มนตรี วงศ์สะพาน. (2557). ทฤษฎีของมาร์ชาโน. วารสารการบริหารและพัฒนามหาวิทยาลัย มหาสารคาม, 6(2). 12-23.
- มนต์สิทธิ์ รัตนสิทธิ์โศล และมิงหวัณ ภาคสัญไชย. (2558). รูปแบบการเรียนการสอนแบบสมมพسان ที่มีต่อเจตคติ ในวิชาพิสิกส์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี. Veridian E-Journal, Silpakorn University, 8(3), 880-888, (กันยายน-ธันวาคม 2558).
- ม.ร.ว. อคิน รพีพัฒน์. (2521). สังคมไทยในสมัยต้นรัตนโกสินทร์ตอนต้น 2325-2416. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์.
- รจนา ป้อมแดง. (2556). การศึกษาผลลัพธ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังมโนทัศน์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556. รายงานการวิจัย ในชั้นเรียน โรงเรียนอนุบาลน่องหญิง จังหวัดอุบลราชธานี.
- วัชรา เล่าเรียนดี. (2548). เทคนิคและยุทธวิธีพัฒนาทักษะการคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- วัชรา เล่าเรียนดี. (2553). รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด. นครปฐม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วัลลภา รุ่งศิริแสงรัตน์. (2545). บรรพบุรุษไทย: สมัยก่อนสู่ให้ทัยและไทย. โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิชัย วงศ์ใหญ่ และมารุต พัฒนา. (2558). หลักสูตรแกนกลางสู่หลักสูตรสถานศึกษา: กระบวนการทัศน์ใหม่ การพัฒนา (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: จัดสนับสนุนศึกษาพิมพ์.
- วีณา ประชาภูล และประสาท เนื่องเฉลิม. (2554). รูปแบบการเรียนการสอน (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาสารคาม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สันติ วิจักษณ์. (2547). e-Learning รูปแบบการเรียนรู้คุปจุบัน. วารสารศึกษาศาสตร์ มข., 27(4), 24-28.
- สันติ วิจักษณ์. (2548). นวัตกรรมการเรียนการสอนโดยการเรียนรู้แบบยึดหยุ่น. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 28(3), (มีนาคม-พฤษภาคม 2548).
- สุนทรี สกุลพราหมณ์ และสรุษัย ประเสริฐสรวย. (2558). การพัฒนาฐานรูปแบบการเรียนแบบยึดหยุ่น. วารสารวิจัยและพัฒนา วิทยาลัยองค์ในพระบรมราชูปถัมภ์, 10(1), 28-35.
- สุนัย คงยุทธ. (2533). ความคิดและอธิพลของปรัชญาปฏิฐานนิยมทางตรรกะ. ใน อัจฉริยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 13(1).
- สุลักษณ์ ศิริรักษ์. (2523). สมเด็จฯ กรมพระยาดำรงฯ กับสกุลประวัติศาสตร์ดำรงราชานุภาพ. ใน รวมบทความประวัติศาสตร์ เล่มที่ 1, (กรกฎาคม 2523), 23-51.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2556). กลยุทธ์การสอนคิดวิเคราะห์ (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์เสียงยิ่ม โทรัตน์.
- เสียงยิ่ม โทรัตน์. (2546). การสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์. ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 1(1), 26-30.
- โสภิดา มะลิช้อน. (2562). การพัฒนาความสามารถการคิดวิเคราะห์โดยแนวคิดของมาร์ซาน (Marzano) วิชาประวัติศาสตร์ไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สพฐ. (2560). การขับเคลื่อนการคิดวิเคราะห์ 4.0 เพื่อการมีงานทำแห่งศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- อาจารย์ ใจเที่ยง. (2553). หลักการสอน (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: โอดี้ียนสโตร.
- อาณันท์ กาญจนพันธ์. (2530). ความคิดและความเคลื่อนไหวทางสังคม: แนวการศึกษาทางประวัติศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เอกринทร์ สิ่มหาศาล และคณะ. (2552). กระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาแนวคิดสู่ปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์.
- อรัญ ชัยยะเดื่อง. (2557). เอกสารประกอบการสอนวิชาการวิจัยทางการศึกษา. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- Brande, L. V. D. (1993). *Flexible and distance learning*. Chichester: John Wiley and Sons.

- Casey, J., & Wilson, P. (2005). *A practical guide to providing flexible learning in further and higher education*. Glasgow: Quality Assurance Agency for Higher Education Scotland.
- Collis, B., Vingerhoets, J. and Moonen, J. (1977). *Flexible Learning and Design of Instruction*. London: Kogan Page Limited.
- Course. First Published in the United Kingdom, Cambridge: University Press.Stanford, B. (1999). *Flexible Delivery*. South Australia: Unisa University.
- Deakin University. (2009). *Deakin University Functional Area Plan-Teaching and Learning*. Geelong: Deakin University.
- Drennan,J, Kennedy,J.,andPisarksi, A. (2005). Factors affecting student attitudes toward flexible online learning in management education. *The Journal of Educational Research*, 98(6), 331-340.
- Leung, H. K. N. (2003). *Evaluating the Effectiveness of e-Learning*. *Computer Science Education*, 13 (2), 123-136.
- Littler, C.G. (2004). *Perspectives on Learning and Information In Flexible Learning*.
- Neill, S. and Etheridge, R. (2008). Flexible Learning Spaces: The Integration of Pedagogy, Physical Design, and Instructional Technology. Retrieved May 12, 2014, from http://digitalcommons.calpoly.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1022&context=mkt_fac.
- Spratt, M., Pulverniss, A. and Williams, M. (2005). *The TKT Teaching Knowledge Test*.

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ภาคเรียนที่ 1/2564
สาระการเรียนรู้ที่ 4 ประวัติศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 วิเคราะห์ประเด็นสำคัญทางประวัติศาสตร์ไทย	เวลา 10 ชั่วโมง
เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยก่อนการปฏิรูปการปกครองในสมัยรัชกาลที่ 5	เวลา 1 ชั่วโมง
ผู้สอน นางสาวธิดาภา แสนจันทร์	ครุประjawิชา ครุลัดดาวัลย์ มหาโชติ
โรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม	สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

1. สาระสำคัญ

การปรับปรุงประเทศโดยเฉพาะในด้านการเมืองการปกครองในสมัยรัชกาลที่ 5 ทำให้สยาม มีฐานะเป็นรัฐชาติ และรอดพ้นจากการคุกคามของจักรวรรดินิยมตะวันตก

2. มาตรฐานการเรียนรู้

ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและ สำรองความเป็นไทย

3. ตัวชี้วัด

ส 4.3 ม.4-6/1 วิเคราะห์ประเด็นสำคัญของประวัติศาสตร์ไทย

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายประเด็นสำคัญของประวัติศาสตร์ไทย
2. จำแนกประเด็นสำคัญของประวัติศาสตร์ไทยได้
3. ตระหนักและเห็นความสำคัญของประวัติศาสตร์ไทย

5. สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้แกนกลาง

ประเด็นสำคัญของประวัติศาสตร์ไทย เช่น แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นมาของชนชาติไทย

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดสร้างสรรค์
- ทักษะการคิดวิเคราะห์

ความสามารถในการแก้ปัญหา

- กระบวนการสืบค้นข้อมูล

ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการทำงานกลุ่ม

7. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ไฟเบอร์
2. มุ่งมั่นในการทำงาน
3. รักความเป็นไทย

8. กิจกรรมการเรียนรู้ (วิธีสอนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบบีดหยุ่น) Onsite หรือ Online ขึ้นอยู่กับสถานการณ์โควิด 19

ขั้นแรก

1. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ การมีส่วนร่วมในการกำหนดเงื่อนไขในการเรียนการวางแผนและกำหนดหัวข้อในการเรียน การมอบหมายงาน

- นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

ขั้นก่อนการเรียนรู้ (กระบวนการเรียนรู้แบบบีดหยุ่น) ผู้เรียนทำการเรียนรู้ด้วยวิธีที่หลากหลาย เช่น การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ผ่านออนไลน์ การเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียน เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ผ่านอิเล็กทรอนิกส์

2. ครูให้นักเรียนไปศึกษาด้วยตนเอง ดูแผนที่เส้นทางการอยพของคนไทย ก่อนเป็นประเทศไทย ศึกษาจากสื่อออนไลน์ จากหนังสือเรียน จาก Power Point โดยครูตั้งคำถาม ดังนี้

- นักเรียนรู้หรือไม่ว่าชนชาติไทยมีถิ่นกำเนิดมาจากที่ใด

- นักเรียนจะได้ประโยชน์อะไรจากการศึกษาเกี่ยวกับถิ่นเดิมของชนชาติไทย

ขั้นการเรียนรู้ในขั้นเรียน

3. ครูให้นักเรียนศึกษาเรื่อง ความเป็นมาของชนชาติไทย จากหนังสือเรียน จากนั้นให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็น แล้วนำมารายงานหน้าชั้น โดยใช้หัวข้อที่กำหนดให้ ดังนี้

แนวคิดที่ 1 ถิ่นเดิมของชนชาติไทยอยู่บริเวณเทือกเขาอัลไต

แนวคิดที่ 2 ถิ่นเดิมของชนชาติไทยอยู่บริเวณตอนใต้ของจีน

แนวคิดที่ 3 ถิ่นเดิมของชนชาติไทยอยู่บริเวณประเทศไทยในปัจจุบัน

แนวคิดที่ 4 ถิ่นกำเนิดของชนชาติไทยอยู่บริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย

คาดสมุทรมลายู หมู่เกาะในอินโดนีเซีย

4. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ 1.1 เรื่อง ย้อนรอยอดีต

5. ตัวแทนของแต่ละกลุ่มน้ำเสนอประเด็นสำคัญตามแนวความคิดเกี่ยวกับถิ่นกำเนิดของชนชาติไทยที่กลุ่มตนได้ศึกษาในแต่ละบริเวณตามกระบวนการทางประวัติศาสตร์

6. ครูสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนระหว่างนำเสนอผลงาน

ขั้นหลังการเรียนรู้ ผู้เรียนทำการบททวนความรู้ด้วยตนเองด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ผ่านออนไลน์ การเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การเรียนรู้ผ่านอิเล็กทรอนิกส์

7. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย

8. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปองค์ความรู้

9. การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผล/ จุดประสงค์	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัด	เกณฑ์ ในการประเมิน
1. ความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายประเด็น สำคัญของ ประวัติศาสตร์ไทย	- นักเรียนทำ แบบทดสอบ ก่อนเรียน - นักเรียนทำ ใบงานที่ 1.1	- แบบทดสอบก่อน เรียน - ใบงานที่ 1.1	- ร้อยละ 60 ผ่าน เกณฑ์
2. ทักษะปฏิบัติ(P) - จำแนกประเด็น สำคัญของ ประวัติศาสตร์ไทย ได้	- ประเมินการนำเสนอ ผลงาน - สังเกตพฤติกรรม การทำงาน - สังเกตการณ์เข้าร่วม กิจกรรมกลุ่ม	- แบบประเมินการ นำเสนอผลงาน - แบบสังเกต พฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	- ร้อยละ 60 ผ่าน เกณฑ์
3. คุณลักษณะนิสัย (A) - ตระหนักและเห็น ความสำคัญของ ประวัติศาสตร์ไทย	- สังเกตความมีวินัย ไฟเรียนรู้ และมุ่งมั่น ในการทำงาน	- แบบประเมิน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	- ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

10. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

- หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์ไทย ม.4-ม.6
- PowerPoint
- ใบงานที่ 1.1 เรื่อง ย้อนรอยอดีต

แหล่งการเรียนรู้

- ห้องสมุด
- แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

ข้อเสนอแนะ

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

1. ผลการจัดการเรียนรู้

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. แนวทางการแก้ไข

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวจิตาภา แสนจันทร์)

ครูผู้สอน

แบบทดสอบก่อนเรียน ประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 3

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ทฤษฎีที่ว่าคนไทยมาจากตอนได้และตะวันออกเฉียงใต้ของจีนใช้หลักฐานอะไรสนับสนุน
  - ก. โครงกระดูกมนุษย์สมัยโบราณ
  - ข. เอกสารทางประวัติศาสตร์
  - ค. ฮีโนโกบิน อี ในเลือด
  - ง. หนังสือหลักไทย
2. เหตุใดทฤษฎีที่ว่าชนชาติไทยอยู่ในประเทศไทยมาตั้งแต่อดีตจึงยังไม่เป็นที่ยอมรับทั้งที่มีการพบໂຄງกระดูกและเครื่องใช้ของมนุษย์โบราณในไทย
  - ก. บริเวณที่พบอยู่ห่างไกลจากแหล่งที่ตั้งของชนในปัจจุบัน
  - ข. เครื่องใช้ที่พบไม่เหมือนกับเครื่องใช้ของคนไทยในปัจจุบัน
  - ค. โครงกระดูกที่พบไม่มีลักษณะที่เหมือนกับคนไทยในปัจจุบัน
  - ง. ไม่มีหลักฐานชัดเจนว่าโครงกระดูกและเครื่องใช้ที่พบเป็นของชนชาติไทย
3. อาณาจักรโบราณในดินแดนประเทศไทยมีอิทธิพลต่อสังคมไทยในเรื่องใดมากที่สุด
  - ก. ศาสนา
  - ข. ศิลปกรรม
  - ค. เศรษฐกิจ
  - ง. การปกครอง
4. ปัจจัยทางการเมืองในการสถาปนากรุงธนบุรีและกรุงรัตนโกสินทร์เหมือนกันอย่างไร
  - ก. สร้างเมืองหลวงที่มีแม่น้ำผ่านกลาง
  - ข. การทำสงครามกับกู้อิสรภาพจากพม่า
  - ค. มีไฟพลจำนวนมากทำให้สร้างเมืองได้รวดเร็ว
  - ง. เกิดปัญหาทางการเมืองภายในและความวุ่นวายขึ้นในอาณาจักรก่อน
5. ข้อใดคือจุดประสงค์สำคัญในการปฏิรูปประเทศไทย
  - ก. เพื่อให้ได้รับการยอมรับจากชาติตะวันตก
  - ข. เพื่อสร้างความมั่นคงและพัฒนาทางเศรษฐกิจ
  - ค. เพื่อสร้างความมั่นคงและจัดระเบียบการบริหาร
  - ง. เพื่อพัฒนาทางเศรษฐกิจและความหลากหลาย
6. การปฏิรูปการปกครอง มีจุดประสงค์สำคัญในเรื่องใด
  - ก. ลดค่าใช้จ่ายของรัฐ
  - ข. การรวมอำนาจไว้ที่ศูนย์กลาง
  - ค. กระจายอำนาจการปกครอง
  - ง. ป้องกันการรุกรานของต่างชาติ

7. ข้อใดคือวิธีการเลิกทางของไทย
- ก. ให้ทางสามารถรับราชการทั่วประเทศแทน
  - ข. ให้ทางทำงานใช้หนี้ไปจนหมดค่าตัว
  - ค. ประกาศเลิกทางสพร้อมกันทั่วราชอาณาจักร
  - ง. ให้ลูกทางสมีค่าตัวลดลงไปเรื่อย ๆ ตามพระราชบัญญัติพิกัดอายุลูกทางสูญ去 พ.ศ. 2417
8. สาเหตุสำคัญที่นำไปสู่การยกเลิกระบบทั่วไป
- ก. ขัดขวางการปฏิรูปประเทศ
  - ข. เกิดความไม่เป็นธรรมในสังคม
  - ค. ไฟร์ไม่มีงานทำเพราะสังกัดมูลนิธิ
  - ง. ไฟร์หลบหนีไปเป็นคนในบังคับต่างชาติ
9. ข้อใดคือพระราชกรณียกิจสำคัญในการเสด็จประพาสยุโรปครั้งแรกของรัชกาลที่ 5
- ก. การแสวงหาพันธมิตรจากชาติในยุโรป
  - ข. การศึกษาความเจริญของชาติในยุโรป
  - ค. การเจรจาแก้ไขความขัดแย้งกับชาติในยุโรป
  - ง. การแสดงฐานะของไทยให้ชาติในยุโรปได้รู้จัก
10. ข้อใดคือประโยชน์สำคัญที่สุดที่ได้รับจากการเสด็จประพาสต้น
- ก. ประหยัดรายจ่าย
  - ข. ทราบความเป็นอยู่ของราษฎร
  - ค. ได้พูดคุยกับอย่างใกล้ชิดกับราษฎร
  - ง. ทราบการทำงานของข้าราชการห้องถิน
11. ปัจจัยใดที่ช่วยสนับสนุนการก่อการของคณะราษฎร
- ก. ปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำ
  - ข. การคุกคามของต่างชาติ
  - ค. พระมหา kaztiriy อ่อนแอก
  - ง. ได้รับความช่วยเหลือจากต่างชาติ
12. ข้อใดคือผลจากการเปลี่ยนแปลงการปกครองที่ส่งผลกระทบถึงปัจจุบัน
- ก. ทำให้บทบาทสำคัญต่อการปกครองของไทย
  - ข. พระมหา kaztiriy ไม่มีพระราชอำนาจในการปกครอง
  - ค. ประชาชนทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารประเทศ
  - ง. ผู้ที่จบการศึกษาจากต่างประเทศมีบทบาทสำคัญต่อการปกครอง
13. ภัยหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พระมหา kaztiriy มีความสำคัญต่อประเทศไทยย่างไร
- ก. เป็นผู้ให้คำปรึกษาและแนะนำการทำงานให้แก่รัฐบาล
  - ข. เป็นผู้แต่งตั้งและถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
  - ค. เป็นตัวแทนของชาติในการเจริญสัมพันธ์ไม่ต่างชาติ
  - ง. เป็นศูนย์รวมจิตใจของคนไทยในชาติและเป็นสถาบันอันศักดิ์สิทธิ์แก่การเคารพ

14. ข้อใดคือบทบาทสำคัญของท้าวเทพกษัตรี ท้าวศรีสุนทร และท้าวสุรนารี
- ก. ทำสังคมปักป้องบ้านเมือง
  - ข. แต่งตั้มารากการเรือนสำหรับสตรีไทย
  - ค. นำคนไทยหลบหนีข้าศึกกลับไปไทย
  - ง. แต่งตั้มาราสอนขนบรรรມเนียมของสตรีไทย
15. การแต่งตั้งพระบรมราชนิ涅槃ในรัชกาลที่ 5 และรัชกาลที่ 9 เป็นผู้สำเร็จราชการ สะท้อนถึง
เรื่องใด
- ก. ผู้ชายควรไว้วางใจภรรยาของตน
  - ข. พระมหากษัตริย์ไม่ไว้วางใจบุคคลอื่น
  - ค. ผู้หญิงควรช่วยเหลืองานของสามีให้มาก
  - ง. สตรีมีความสามารถในการปกครองบ้านเมือง

เฉลย แบบทดสอบก่อนและหลังเรียนประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 3

1. ข	2. ง	3. ก	4. ง	5. ค
6. ข	7. ง	8. ก	9. ค	10. ข
11. ก	12. ค	13. ง	14. ก	15. ง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ใบงานที่ 1.1 เรื่อง ย้อนรอยอดีต

คำชี้แจง: ให้นักเรียนบอกแนวคิดเกี่ยวกับถิ่นกำเนิดของชนชาติไทยและนักวิชาการที่สนับสนุนแนวคิด ให้ถูกต้อง

แนวคิดเกี่ยวกับ
ความเป็นมา
ของชนชาติไทย

เฉลย ใบงานที่ 1.1

คำชี้แจง: ให้นักเรียนบอกรายวิชาเดียวกับกันถ้ามีความต้องการที่จะแก้ไขและนักวิชาการที่สนใจต้องการร่วมเข้าร่วมในโครงการนี้

แนวคิดเกี่ยวกับ
ความเป็นมา
ของชนชาติไทย

คนไทยอยู่ແນະເກົ່າລັດໄຕ
ນັກວິທະຍາກອງທີ່ສັນສົນແນວຄົດນີ້ ອື່ອ
ບຸນວິຈິຕຣາມຕະວາ (ສ່າງ ການຈົນາຄ
ພັນຊີ)

คนໄທຍ່ອງຖ່າງຕອນໃຫ້ແລະ
ຕະວັນອອກເລີ່ມທີ່ອອກປະເທດຈີນ
ນັກວິທະຍາກອງທີ່ສັນສົນແນວຄົດນີ້ ອື່ອ
ດຣ. ວິດເລີ່ມ ຄົມພັດນ ດອດດ
ດຣ. ວິດເລີ່ມ ເຈ. ເກືດນີ່ ດຣ. ບຣັງຈນ
ພັນຊີແນຮວ. ດ.ດຣ. ປະເສົງລົງ. ນ. ນາງ

คนໄທຍ່ອງຢືນດິນແດນປະເທດໄຕຢູ່ໃນ
ປັຈຸນນ ນັກວິທະຍາກອງທີ່ສັນສົນ
ແນວຄົດນີ້ ອື່ອ ດຣ. ດົມພ. ສຸດ. ແສງວິເຂີຍຮ
ຄ. ທິນ ອູ່ຍື້ດີ ນພ. ປະເວຄ. ວິໄລ
ສຸຈິດຕີ. ມະຫຼູກທີ

คนໄທຍ່ອງບໍລິເວນທີ່ມີກະແນນແລ້ນ
ຄູນຢູ່ສູຕະຮອງກົນວິກາຄາເຊີຍຕະວັນອອກ
ເລີ່ມໃຫ້ ນັກວິທະຍາກອງທີ່ສັນສົນ
ແນວຄົດນີ້ ອື່ອ ນພ. ສມຄັກດີ. ພັນຊີສົມ
ບຸນ ດຣ. ເບແນດີກົດ

รายการแบบแผนการจัดการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

- สื่อการเรียนรู้ Power Point

- หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระประวัติศาสตร์

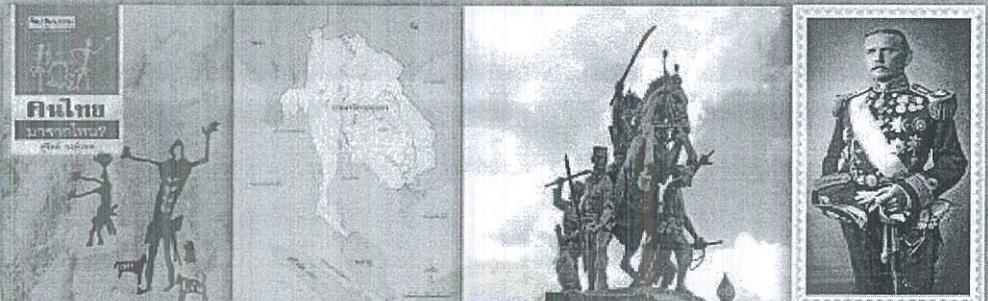
เครื่องมือการวัดผลและการประเมินผล

- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- แบบประเมินผลงาน
- แบบสังเกตพฤติกรรมด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ตัวอย่างสื่อการเรียนรู้ Power Point

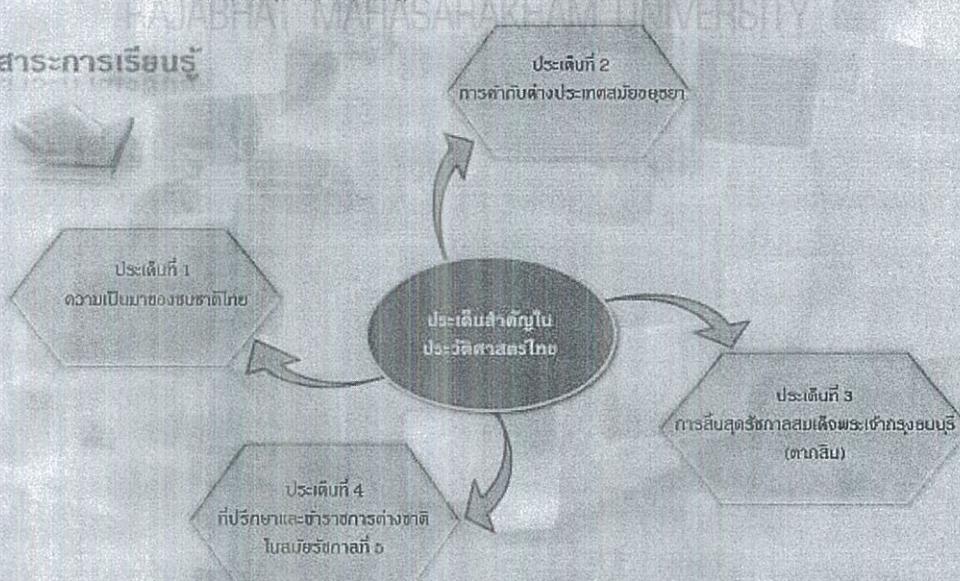
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓
ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ไทย

ตัวชี้วัด

1. วิเคราะห์ประเด็นสำคัญของประวัติศาสตร์ไทย (ส 4.3 ม.4-6/1)
2. วิเคราะห์ความสำคัญของสถานะพระมหากษัตริย์ต่อชาติไทย (ส 4.3 ม.4-6/2)
3. วิเคราะห์ผลงานของบุคคลสำคัญทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่มีส่วนสร้างสรรค์วัฒนธรรมไทย แสงประวัติศาสตร์ไทย (ส 4.3 ม.4-6/4)

ผังสาระการเรียนรู้

ประดิษฐ์ ศรีเมเป็นมาตรฐานของชนชาติไทย

ขั้นตอนการการศึกษาความเป็นมาตรฐานของชนชาติไทย

บังคับใช้การได้สรุปถึงความแตกต่างระหว่างไทยและประเทศ ไว้ดังนี้

ไทย
กษอย่าง ก่อ กลุ่มชาติพันธ์พุทธศาสนา
และ กฎไทย (ไทย-กรีก) โดยแบ่งย่อย
ตามภูมิภาค เช่น ล้านนา
อาเซียนอยู่ในเขตฝั่งด้านซ้าย
และไม่ใช้และไม่ประทัดจีบ
อาเซียนอยู่บริเวณฝั่งขวา
ของแม่น้ำเจ้าพระยา รัฐบาลของประเทศไทย
เมียนมาไปกิ่งกรุงธนบุรีสันขอนปะจะเหต
อินเดีย

ไทย
หน้าอกถึง ศบไก๊ะและ ศบเรือราดีบ
ที่เป็นผลเมืองช่องปะต๊ะ-เกตตี้ไทย
บริเวณทางใต้และภาคตะวันออกและตะวันตก
หลักกรุงเทพฯ

การศึกษาต้นต้นว่าในระยะแรกของบังคับใช้การชาวต่างด้าวมีดัง

วิลเลียม คริสตี้ ตัดต่อ → เสนอว่าตนไม่ได้มีภาระดูแลหนี้สงสัยเป็นภาระเมือง
ให้จ่าย ตนไม่จ่ายขอพหวงมาญอเรือเดินทางตัวเองได้

แพเตียง ดอ ลู ทูฟรี → เสนอว่าตัวก็เป็นคนของชนชาติไทย ภาระไม่เป็นของตนก็ต้องดูแล
ภาระภาระรากฐานของพ้องบ้องบ้าอยู่ต่อไปเดือนจันทร์และเข้าสู่ดูแลแบบ
สองงานสองหัว

วูลแพร์ จิบอนด์ชาร์ด → เสนอว่าตนชาติไทยก็ได้เดินทางไปเมียนมากล่าวว่า “จังหวัดกาลัง” และ “จังหวัดสีตองนา”
และพม่าอยู่ระหว่างของเมียนมาและเข้าสู่ดูแลแบบไทยประมาน
ทุกครั้งต่อไป 17

ตันบีรีว ใจ อาร์ บูด → เสนอว่าตนไม่ได้เดินทางไปเมียนมากล่าวว่า “จังหวัดกาลัง” และ “จังหวัดสีตองนา”
รวมทั้ง “จังหวัดกาลัง” เป็นภาระให้กับตัวเองได้ไป

บอร์ช แมเดส → เสนอว่าตนก็ต้องหนาแน่นเป็นภาระของชาติไทย เมื่อถูกจับตัวกลับ
จังหวัดพลองมาภาจได้ ตั้งแต่เดินทางกลับเนื่องชั่วเวลาระหว่างลาว
ไทย พยอนมาไปจนถึงวันอุสสานห้องอินเดีย

วิลเลียม เกรดบีช → เสนอว่าตัวก็ได้เดินทางกลับไทย คงต้องรับภาระของกษอย่างสิ้นเชิง
ต้องหนาน้อของเวียดนาม

บังคับใช้การตระบูกเบนดิกส์ → เสนอว่าตัวไทยมี “สืบสายคลายและต่อสืบทอดเจ้าตระกูล”

ผลงานในราชภัฏเริ่มของไทย

ส่วนใหญ่มาตั้งแต่ยุคแรกของสถาบันฯ ที่เป็นสถาบันฯ ที่มีชื่อเสียงและมีความสำคัญในประเทศไทย

ผลงานด้านวิชาการและการสอน

พระราชนิพนธ์ศรีวัฒน์

พระราชนิพนธ์ศรีวัฒน์ ฉบับ
พระราชนิพนธ์ศรีวัฒน์ ฉบับที่ 4

พงศ์กรกานต์

พระราชนิพนธ์

ฉบับ
ห่อส้มต์แห่งชาติ

พงศ์กรกานต์โดยมากของพระราชนิพนธ์
(ฉบับ บุบบาก)

แบบดั้งเดิมและแบบใหม่

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

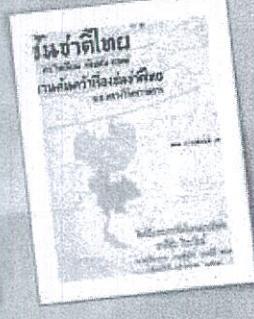
หนังสือหลักภาษาไทย
ของนายอธิบดีพิมพ์

หนังสือครุภัณฑ์ภาษาไทย
ของพระบรมราชโองค์

หนังสือเรื่องของชาติไทย
ของพระบรมราชโองค์

หนังสือเรื่องของชาติไทย
ของพระบรมราชโองค์

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้
และตัวชี้วัด สาระประวัติศาสตร์

บริษัท สำนักพิมพ์เอ็มพีบีสี จำกัด
AIMPHAN PRESS CO., LTD.

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน

ประวัติศาสตร์ไทย ๔-๖

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

เรียนรู้
◦ ดร.ประเสริฐ เอื้อกระฤกุลวิทย์

๙๙.-

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	=	ดีมากให้	4	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	=	ดีให้	3	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	=	พอใช้ให้	2	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	=	ปรับปรุง	1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
17-20	ดีมาก
13-16	ดี
9-12	พอใช้
5-8	ปรับปรุง

แบบประเมินผลงาน

- คำชี้แจง: 1. ให้ผู้สอนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่กำหนดให้ตามสัดส่วนความสามารถของนักเรียน
 2. ให้ประเมินภายนหลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั่วโมงนี้ไปแล้ว

องค์ประกอบ การประเมิน	ระดับคะแนน			คุณลักษณะ/เกณฑ์การให้คะแนน		
	3	2	1	ดีมาก (3)	พอใช้ (2)	ต้องปรับปรุง (1)
ด้านเนื้อหา						
1. เนื้อหาครอบคลุม			เนื้อหาครบสมบูรณ์		เนื้อหามีค่าอยู่สมบูรณ์	เนื้อหามีสมบูรณ์
2. เนื้อหาตรงประเด็น			เนื้อหาถูกต้อง ตรงประเด็น		เนื้อหาถูกต้อง แต่ไม่ตรงประเด็น	เนื้อหาไม่ถูกต้อง และไม่ตรงประเด็น
ด้านความสร้างสรรค์						
3. มีความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างขั้นงาน			ขั้นงานมีสีสันสวยงาม และมีรูปภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อหา		ขั้นงานมีสีสันสวยงามแต่ไม่ค่อยและมีรูปภาพ และมีความสอดคล้องกับเนื้อหาน้อย	ขั้นงานมีสีสันไม่ค่อยสวยงามและไม่มีรูปภาพประกอบ ไม่ค่อยสอดคล้องกับเนื้อหา
ด้านการคิดวิเคราะห์						
4. วิเคราะห์ความสำคัญ			แสดงข้อความที่มีลักษณะที่สำคัญอย่างชัดเจน ครบถ้วน สมบูรณ์ เช่น ข้อสรุป จุดเด่นและหรือจุดด้อย ด้วย ข้อความหลัก ชนิดของสถานการณ์ ลักษณะที่เกิดขึ้น ความจริงที่ซ่อนเร้น อุป หรือสิ่งที่สำคัญมากและหรือน้อย ที่สุดในเหตุการณ์		แสดงข้อความที่มีลักษณะที่สำคัญได้ไม่ชัดเจน และไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ เช่น ข้อสรุป จุดเด่น และหรือจุดด้อย ข้อความหลัก ชนิดของสถานการณ์ ลักษณะที่เกิดขึ้น ความจริงที่ซ่อนเร้น อุป หรือสิ่งที่สำคัญมากและหรือน้อย ที่สุดในเหตุการณ์	ไม่แสดงข้อความที่มีลักษณะที่สำคัญ เช่น ข้อสรุป จุดเด่นและหรือจุดด้อย ข้อความหลัก ชนิดของสถานการณ์ ลักษณะที่เกิดขึ้น ความจริงที่ซ่อนเร้น อุป หรือสิ่งที่สำคัญมากและหรือน้อย ที่สุดในเหตุการณ์
5. วิเคราะห์ความสัมพันธ์			แสดงข้อความที่แสดงถึงความสัมพันธ์กับขององค์ความรู้และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ได้อย่างถูกต้องชัดเจน และครบถ้วนสมบูรณ์ เช่น ชนิดของความสัมพันธ์ ขนาดของความสัมพันธ์ ขั้นตอนของความสัมพันธ์ ขั้นตอนของความสัมพันธ์		แสดงข้อความที่แสดงถึงความสัมพันธ์กับขององค์ความรู้และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ได้ไม่ถูกต้อง ไม่ชัดเจน และไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ เช่น ชนิดของความสัมพันธ์ ขนาดของความสัมพันธ์ ขั้นตอนของความสัมพันธ์	ไม่แสดงข้อความที่แสดงถึงความสัมพันธ์กับขององค์ความรู้และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เช่น ขนาดของความสัมพันธ์ ขั้นตอนของความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์ จุดประสงค์และวิธีการ สาเหตุและ

องค์ประกอบ การประเมิน	ระดับคะแนน			คุณลักษณะ/เกณฑ์การให้คะแนน		
	3	2	1	ดีมาก (3)	พอใช้ (2)	ต้องปรับปรุง (1)
				จุดประสงค์และ วิธีการ สาเหตุและ ผลลัพธ์ หรือการ อุปมาอุปมัย	ขั้นตอนของ ความสัมพันธ์ จุดประสงค์และ วิธีการ สาเหตุและ ผลลัพธ์ หรือการ อุปมาอุปมัย	ผลลัพธ์ หรือการ อุปมาอุปมัย
6. วิเคราะห์หลักการ				แสดงข้อความที่แสดง ถึงหลักการและหรือ โครงสร้างขององค์ ความรู้หรือ สถานการณ์ที่เป็นอยู่ ได้อย่างถูกต้องและ ชัดเจน เช่น โครงสร้างของระบบ วิธีการ กระบวนการ เรื่องราว ส่วนประกอบที่ทำให้ บางสิ่งหรือ สถานการณ์นี้เกิดขึ้น รวมถึงแยกแยะเพื่อ ค้นหาความจริงของ สิ่งต่าง ๆ แล้วสรุป เป็นหลักการได้	แสดงข้อความที่ แสดงถึงหลักการ และหรือโครงสร้าง ขององค์ความรู้หรือ สถานการณ์ที่ เป็นอยู่ ได้ไม่ถูกต้อง และไม่ชัดเจน เช่น โครงสร้างของระบบ วิธีการ กระบวนการ เรื่องราว ส่วนประกอบที่ทำให้ ให้บางสิ่งหรือ สถานการณ์นี้ เกิดขึ้น รวมถึงแยก แยะเพื่อค้นหาความ จริงของสิ่งต่าง ๆ แล้วสรุปเป็น หลักการได้	ไม่แสดงข้อความที่ แสดงถึงหลักการและ หรือโครงสร้างของ องค์ความรู้หรือ สถานการณ์ที่เป็นอยู่ เช่น โครงสร้างของ ระบบ วิธีการ กระบวนการ เรื่องราว ส่วนประกอบที่ทำให้ บางสิ่งหรือ สถานการณ์นี้เกิดขึ้น รวมถึงแยกแยะเพื่อ ค้นหาความจริงของ สิ่งต่าง ๆ แล้วสรุป เป็นหลักการได้
รวม						

เกณฑ์การให้คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
3 หมายถึง ดีมาก	3 ดีมาก
2 หมายถึง ดี	2 ดี
1 หมายถึง พ่อใช้	1 พ่อใช้

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน
 (.....)
 ...../...../.....

แบบสังเกตพฤติกรรมด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

- คำชี้แจง: 1. ให้ผู้สอนทำเครื่องหมาย √ ลงในช่องว่างที่กำหนดให้ตามสัดส่วนความสามารถของนักเรียน
 2. ให้ประเมินในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั่วโมง

รายการประเมิน	ระดับคะแนน			เกณฑ์การให้คะแนน	
	3	2	1	ดีมาก (3)	พอใช้ (2)

ไฟเรียนรู้

1. ตั้งใจฟังเวลา ผู้สอนอธิบาย			ตั้งใจฟังเป็นอย่างดี มีความจดจ่อ กับสิ่งที่ผู้สอนอธิบาย	ตั้งใจฟัง แต่ไม่จดจ่อ กับสิ่งที่ผู้สอนอธิบาย	ไม่ตั้งใจฟัง และ ไม่จดจ่อ กับสิ่งที่ ผู้สอนอธิบาย คุยกันขณะที่ผู้สอน อธิบาย
2. มีการซักถาม ในประเด็น ที่ตนสนใจ			เมื่อเกิดความสงสัย สามารถซักถามและ กล้าแสดงความเห็น ในเวลาและจังหวะ ที่เหมาะสม	เมื่อเกิดความสงสัย สามารถซักถามผู้สอน ได้แต่ไม่กล้าแสดง ความเห็น	ไม่กล้าซักถาม เมื่อเกิดความสงสัย และไม่กล้าแสดง ความเห็น
3. มีการตั้งตอบ สนทนา แลกเปลี่ยน เรียนรู้			มีการตอบคำถาม และสนทนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทุกครั้งเมื่อผู้สอนให้ ถ้ามาระหว่างเรียน	มีการตอบคำถามและ สนทนาแลกเปลี่ยน เรียนรู้ แต่ไม่ทุกครั้ง เมื่อผู้สอนให้ถ้า ระหว่างเรียน	ไม่มีการตอบคำถาม หรือสนทนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ใด ๆ เมื่อผู้สอน ได้ถ้ามาระหว่างเรียน

มุ่งมั่นในการทำงาน

1. ทำงานตรง เวลา			ทำงานเสร็จตรงเวลา ที่กำหนดให้	ทำงานเสร็จเลยเวลา ที่กำหนดให้แต่ ไม่มากนัก	ทำงานเสร็จเลยเวลา ที่กำหนดให้มาก
2. มีการวางแผน ในการทำงาน			วางแผนการทำงาน อย่างเป็นขั้นตอน และเป็นระบบ	วางแผนการทำงาน อย่างเป็นขั้นตอน แต่ไม่เป็นระบบ	วางแผนการทำงาน ไม่เป็นเป็นขั้นตอน และไม่เป็นระบบ
3. มีความ สามัคคี			ทุกคนในกลุ่มร่วมกัน ทำงาน	คนส่วนใหญ่ในกลุ่ม เป็นคนทำงาน	คนส่วนน้อยในกลุ่ม เป็นคนทำงาน
รวม					

เกณฑ์การให้คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน

ระดับคุณภาพ

3 หมายถึง ดีมาก	3	ดีมาก
2 หมายถึง ดี	2	ดี
1 หมายถึง พอใช้	1	พอใช้

ลงชื่อ.....
 ...../...../.....
 ผู้ประเมิน
 (.....)
 ...../...../.....

แบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพของเครื่องมือ

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบีดหยุ่น

เรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

คำชี้แจง: โปรดใส่เครื่องหมาย✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยมีเกณฑ์การประเมินดังนี้

ระดับความเหมาะสมมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
ระดับความเหมาะสมมาก	ให้ 4 คะแนน
ระดับความเหมาะสมปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
ระดับความเหมาะสมน้อย	ให้ 2 คะแนน
ระดับความเหมาะสมน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

ข้อ	รายการประเมิน	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ				
		5	4	3	2	1
1.	หน่วยการเรียนรู้ ชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหาสาระ					
2.	มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดมีความเชื่อมโยงกันอย่างเหมาะสม					
3.	ความสอดคล้องของสาระสำคัญกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด					
4.	ความครอบคลุมของสาระสำคัญกับตัวชี้วัดทั้งหมดของหน่วย การเรียนรู้					
5.	จุดประสงค์การเรียนรู้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับตัวชี้วัด					
6.	กำหนดเนื้อหาเหมาะสมกับสภาพความต้องการของผู้เรียน					
7.	กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสาระ การเรียนรู้					
8.	กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับขั้นตอน การสอน					
9.	กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมและสอดคล้องให้ผู้เรียน มีความรู้ เกิดทักษะ/กระบวนการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์					
10.	มีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์					

ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน
(.....)

..... / ..... / .....

ภาคผนวก ข

เครื่องมือประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

**แบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพของเครื่องมือ
แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบีดหยุ่น
เรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4**

คำชี้แจง: โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยมีเกณฑ์การประเมินดังนี้

ระดับความเหมาะสมมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
ระดับความเหมาะสมสมมาก	ให้ 4 คะแนน
ระดับความเหมาะสมปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
ระดับความเหมาะสมน้อย	ให้ 2 คะแนน
ระดับความเหมาะสมน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

ข้อ	รายการประเมิน	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ				
		5	4	3	2	1
1.	หน่วยการเรียนรู้ ขั้นเจน ครอบคลุมเนื้อหาสาระ					
2.	มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดมีความเข้มข้นอย่างเหมาะสม					
3.	ความสอดคล้องของสาระสำคัญกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด					
4.	ความครอบคลุมของสาระสำคัญกับตัวชี้วัดทั้งหมดของหน่วยการเรียนรู้					
5.	จุดประสงค์การเรียนรู้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับตัวชี้วัด					
6.	กำหนดเนื้อหาเหมาะสมกับสภาพความต้องการของผู้เรียน					
7.	กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้					
8.	กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับขั้นตอนการสอน					
9.	กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับผู้เรียน มีความรู้ เกิดทักษะ/กระบวนการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์					
10.	มีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์					

ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน
(.....)

..... / ..... / .....

แบบประเมินความเหมาะสมของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการวิจัย

เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบบีดหยุ่น

**เรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์สมัยก่อนสุโขทัย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
(สำหรับผู้เขียนชาวญี่ปุ่น)**

คำชี้แจง: ข้อความที่เสนอต่อไปนี้เป็นเกณฑ์พื้นฐานในการประเมินแบบทดสอบความสามารถ ในแก้ปัญหา โดยการเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นลงในแบบประเมิน และหากท่าน มีข้อเสนอแนะกรุณาระบุรายละเอียดให้เป็นแนวทางในการปรับปรุงต่อไป โดยกำหนดให้ความหมาย เกณฑ์ประเมิน ดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้น วัดจุดประสงค์ที่ระบุไว้ได้
- 0 เมื่อยังไม่แน่ใจว่าข้อสอบนั้น วัดจุดประสงค์ที่ระบุไว้ได้
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้น วัดจุดประสงค์ที่ระบุไว้ไม่ได้

วัตถุประสงค์	ข้อสอบ	ระดับ ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	1	
อธิบายประเด็นสำคัญ ของประวัติศาสตร์ไทย	<p>1. ทฤษฎีที่ว่าคนไทยมาจากตอนใต้และ ตะวันออกเฉียงใต้ของจีนใช้หลักฐาน อะไรสนับสนุน - เอกสารทางประวัติศาสตร์</p> <p>2. เหตุใดทฤษฎีที่ว่าชนชาติไทยอยู่ใน ประเทศไทยตั้งแต่อดีตจึงยังไม่เป็นที่ ยอมรับทั้งที่มีการพบโครงกระดูกและ เครื่องใช้ของมนุษย์โบราณในไทย - ไม่มีหลักฐานชัดเจนว่าโครงกระดูก และเครื่องใช้ที่พบเป็นของชนชาติไทย</p> <p>3. อาณาจักรโบราณในดินแดนประเทศไทย มีอิทธิพลต่อสังคมไทยในเรื่องใดมาก ที่สุด - ศาสนา</p>				
จำแนกประเด็นสำคัญ ของประวัติศาสตร์ไทยได้	4. ปัจจัยทางการเมืองในการสถาปนา กรุงธนบุรี และกรุงรัตนโกสินทร์ เหนืออนันต์อย่างไร - เกิดปัญหาทางการเมืองภายในและ ความรุนแรงขึ้นในอาณาจักรก่อน				

วัตถุประสงค์	ข้อสอบ	ระดับ ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	1	
	5. ข้อใดคือจุดประสงค์สำคัญในการปฏิรูป ประเทศ - เพื่อสร้างความมั่นคงและจัดระเบียบ การบริหาร				
	6. การปฏิรูปการปกครอง มีจุดประสงค์ สำคัญในเรื่องใด - การรวมอำนาจไว้ที่ศูนย์กลาง				
อธิบายสาเหตุ ของการปฏิรูป การปกครอง ในสมัยรัชกาลที่ 5 ได้	7. ข้อใดคือวิธีการเลิกทางของไทย - ให้ลูกทาสมีค่าตัวลดลงไปเรื่อยๆ ตามพระราชบัญญัติพิกัดอายุลูกทาส ลูกไทย พ.ศ. 2417				
	8. สาเหตุสำคัญที่นำไปสู่การยกเลิกระบบ ไฟร์ คือ ข้อใด - ขัดขวางการปฏิรูปประเทศ				
	9. ข้อใดคือพระราชกรณียกิจสำคัญ ในการเด็จ ประพาสยุโรปครั้งแรก ของรัชกาลที่ 5 - การเจรจาแก้ไขความขัดแย้งกับชาติ ในยุโรป				
อธิบายและจำแนก การปฏิรูป การปกครอง ในสมัยรัชกาลที่ 5 ได้	10. ข้อใดคือประโยชน์สำคัญที่สุดที่ได้รับ ¹ จากการเด็จประพาสต้น - ทราบความเป็นอยู่ของราชภูมิ				
	11. ปัจจัยใดที่ช่วยสนับสนุนการก่อการ ของคณะราษฎร - ปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำ				
	12. ข้อใดคือผลจากการเปลี่ยนแปลงการ ปกครองที่ส่งผลมาจนถึงปัจจุบัน - พระมหากรุณาธิรัชย์อ่อนแอก				
อธิบายและจำแนก การปฏิรูป การปกครอง ในสมัยรัชกาลที่ 5 ได้	13. ภายนหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พระมหากรุณาธิรัชย์มีความสำคัญต่อ ประเทศอย่างไร - เป็นศูนย์รวมจิตใจของคนในชาติ และเป็นสถาบันอันศักดิ์สิทธิ์ ควรแก่การเคารพ				

วัตถุประสงค์	ข้อสอบ	ระดับ ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	1	
	14. ข้อใดคือบทบาทสำคัญของท้าวเทพ กษัตริย์ท้าวศรีสุนทร และท้าวสุรนารี - ทำทรงครามปกป้องบ้านเมือง				
	15. การแต่งตั้งพระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ 5 และรัชกาลที่ 9 เป็นผู้สำเร็จราชการ สะท้อนถึงเรื่องใด - สตรีมีความสามารถ ในการปกครองบ้านเมือง				
	16. หลักฐานที่สำคัญที่สุดที่ใช้ในการศึกษา ประวัติศาสตร์ไทย คือข้อใด - พงศาวดาร				
	17. อาณาจักรสุโขทัยมีความ เจริญรุ่งเรืองอย่างรวดเร็ว เพราะมีปัจจัยเกื้อหนุนหลาย ประการยกเว้น ข้อใด - มีอาณาจักรขอมและอาณาจักรมอญ ให้การสนับสนุน				
	18. ชุมชนสุโขทัยก่อนการสถาปนาเมือง สุโขทัยเป็นราชธานีอยู่ที่บริเวณใด - วัดมหาธาตุ				
ตระหนักและเห็น ความสำคัญของปัจจัย ที่ส่งผลต่อการ เปลี่ยนแปลง การปกครอง ใน พ.ศ. 2475 ได้	19. แคว้นละโวเมืองบทบาทอย่างไร ต่อความมั่นคงของอาณาจักรสุโขทัย - เป็นเมืองกันชนระหว่างกรุงสุโขทัย กับขอม				
	20. การศึกษาวิถีนาการของเมืองและ อาณาจักรสุโขทัยข้อใดเป็นประเด็น ที่ควรใช้ศึกษาในเรื่องดังกล่าว - การรุกรานการครอบครองและ การก่อตั้งอาณาจักร				
	21. พระมหากษัตริย์ที่ครองราชย์ พระองค์แรกของอาณาจักรสุโขทัย คือ ใคร - พ่อขุนบางกลางหาว				

วัตถุประสงค์	ข้อสอบ	ระดับ ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	1	
วิเคราะห์และจำแนก บทบาทสตรีไทย ในสังคมไทย	22. พ่อขุนศรีอินทราราทิตย์ทรงมีพระนาม เดิมว่าอะไร - พ่อขุนบางกลางหาว				
	23. ข้อใดคือปัจจัยที่เอื้อต่อการสถาปนา อาณาจักรสุโขทัย - พม่าเริ่มเสื่อมอำนาจ				
	24. ข้อใดไม่ใช่สาเหตุที่ทำให้อาณาจักร สุโขทัยเสื่อมสลาย - การประกาศตนเป็นอิสรภาพของลาว และพม่า				
อธิบายความสำคัญ ของสถาบัน พระมหาภัตtriy ชาติไทย	25. อาณาจักรสุโขทัยถูกผนวกเข้ากับ อาณาจักรอยุธยา โดยสมบูรณ์ ในสมัยของพระมหาภัตtriy พระองค์ใดแห่งอยุธยา - พระบรมไตรโลกนารถ				
	26. ข้อมูลในข้อใดไม่สามารถนำไปใช้ ศึกษาประวัติศาสตร์ไทยได้ - สนธิสัญญาเบาไวริง				
	27. การดำเนินชีวิตของชาวสุโขทัยข้อใด ที่นักเรียนสามารถนำมาใช้ได้ ในปัจจุบันและธำรงรักษาไว้สืบไป - พึงพระธรรมเทศนาทุกวันพระ				
ตระหนักและเห็น ความสำคัญอิทธิพล ของวัฒนธรรม ตะวันตกและ ตะวันออกที่มีต่อ สังคมไทย	28. “ใครจักใครค้าซึ่งค้า....ใครจักใคร ค้าม้าค้า” ในเศรษฐกิจสุโขทัย หมายความว่าอย่างไร - สุโขทัยมีการค้าเสรี				
	29. ข้อใดไม่ใช่ผู้ที่อยู่อาศัยในอาณาจักร สุโขทัย - เป็นผู้มีศักดินา 500 ไร่				
	30. สาเหตุการเสื่อมของสุโขทัยข้อใด เป็นสาเหตุภายใน - สมัยพระมหาราชชาติสุโขทัย ต้องย้ายราชธานีไปพิษณุโลก				

**แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์กับความพึงพอใจ
การวิจัยเรื่อง การพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ
เรื่อง ประดีนสำคัญในประวัติศาสตร์สมัยก่อนสุโขทัย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)**

คำชี้แจง: ให้ท่านพิจารณาความสอดคล้องของแบบประเมินแต่ละข้อกับนิยามศัพท์เฉพาะแล้วทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
- 0 เมื่อยังไม่แน่ใจว่าข้อความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

นิยามศัพท์

ความพึงพอใจต่อการเรียนรู้แบบบูรณาการแบบเปิด (Open Approach) หมายถึง ความรู้สึกพอใจหรือชอบใจหรือสนุกของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามวิธีการแบบเปิด (Open Approach) เรื่อง ระบบการเมืองการปกครอง สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4

ข้อที่	ประเด็นคำถาม	ระดับ ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
1.	นักเรียนรู้สึกชอบเนื้อหาวิชาที่เรียน				
2.	นักเรียนรู้สึกชอบเนื้อหาวิชาที่เรียน เพราะมีความน่าสนใจทันสมัย				
3.	นักเรียนรู้สึกชอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และมีความเหมาะสมสมกับเนื้อหาวิชา				
4.	นักเรียนรู้สึกชอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้และ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น				
5.	นักเรียนรู้สึกชอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีเหตุผล และฝึกคิดแก้ปัญหา อย่างเป็นขั้นตอน				
6.	นักเรียนรู้สึกชอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ซึ่งกันและกันทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน				
7.	นักเรียนรู้สึกชอบที่ได้ฝึกทักษะต่าง ๆ จนมีความมั่นใจและกล้าแสดงออก				

ข้อที่	ประเด็นคำถาม	ระดับ ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
8.	นักเรียนรู้สึกชอบกับการจัดลำดับกิจกรรม การเรียนรู้เป็นขั้นตอนที่ทำให้สามารถเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น				
9.	นักเรียนรู้สึกชอบที่ได้เรียนรู้เนื้อหา โดยผ่านกลุ่ม LINE และเว็บไซต์ Online สื่อ Power Point ที่ครูสร้างขึ้น				
10.	นักเรียนรู้สึกพอใจที่ใบกิจกรรม มีความหมายสม ชัดเจน เข้าใจง่าย ไม่ยากเกินไป				
11.	นักเรียนรู้สึกชอบชุดใบความรู้ วิดีโอ สื่อ ต่าง ๆ มีความหมายสม ชัดเจน เข้าใจง่าย				
12.	นักเรียนรู้สึกพอใจที่ครูประเมินผล การเรียนรู้อย่างยุติธรรม				
13.	นักเรียนรู้สึกชอบที่ได้มีส่วนร่วม ในการประเมินผลการเรียนรู้				
14.	นักเรียนรู้สึกชอบการจัดกิจกรรมการสอน ของครูที่สนุกและน่าสนใจ				
15.	นักเรียนรู้สึกพอใจที่สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวัน				

ภาคผนวก ค

ผลการประเมินคุณภาพเครื่องมือการจัดการเรียนรู้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ ค.1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้
แบบบีดหยุ่น แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

	รายการประเมิน	ระดับคะแนน					$\bar{X}$	S.D.	ผล
		5	4	3	2	1			
1	หน่วยการเรียนรู้มีความสมบูรณ์ เหมาะสมและมีรายละเอียด ที่สอดคล้องสัมพันธ์กัน	3	2	-	-	-	4.60	0.55	มากที่สุด
2	แผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้อง สัมพันธ์กับหน่วยการเรียนรู้ ที่กำหนดไว้	3	2	-	-	-	4.60	0.55	มากที่สุด
3	แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบ สำคัญครบถ้วนร้อยรัดสัมพันธ์กัน	4	1	-	-	-	4.80	0.47	มากที่สุด
4	การเขียนสาระสำคัญในแผนทุกต้อง	3	2	-	-	-	4.60	0.55	มากที่สุด
5	จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหาสาระ	3	2	-	-	-	4.40	0.55	มาก
6	จุดประสงค์การเรียนรู้พัฒนานักเรียน ด้านความรู้ทักษะกระบวนการและ เจตคติ	3	2	-	-	-	4.40	0.55	มาก
7	จุดประสงค์การเรียนรู้เรียงลำดับ พอดีกรรมจากง่ายไปยาก	3	2	-	-	-	4.40	0.55	มาก
8	กำหนดเนื้อหาสาระเหมาะสม กับเวลา	3	2	-	-	-	4.60	0.55	มาก ที่สุด
9	กำหนดเนื้อหาเหมาะสมสมสอดคล้อง กับสภาพความต้องการของผู้เรียน	3	2	-	-	-	4.60	0.55	มากที่สุด
10	เนื้อหาเป็นไปตามขั้นตอนการเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรม	4	1	-	-	-	4.80	0.47	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย							4.58	0.15	มากที่สุด

ตารางที่ ค.2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้
แบบบีดหยุ่น แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

	รายการประเมิน	ระดับคะแนน					$\bar{X}$	S.D.	ผล
		5	4	3	2	1			
1	หน่วยการเรียนรู้มีความสมบูรณ์ เหมาะสมและมีรายละเอียด ที่สอดคล้องสัมพันธ์กัน	3	2	-	-	-	4.60	0.47	มากที่สุด
2	แผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้อง สัมพันธ์กับหน่วยการเรียนรู้ ที่กำหนดไว้	3	2	-	-	-	4.60	0.47	มากที่สุด
3	แผนการจัดการเรียนรู้มี องค์ประกอบสำคัญครบถ้วน ร้อยรัดสัมพันธ์กัน	3	2	-	-	-	4.60	0.47	มากที่สุด
4	การเขียนสาระสำคัญในแผน ถูกต้อง	4	1	-	-	-	4.80	0.55	มากที่สุด
5	จุดประสงค์การเรียนรู้ มีความชัดเจนครอบคลุม เนื้อหาสาระ	3	2	-	-	-	4.60	0.47	มากที่สุด
6	จุดประสงค์การเรียนรู้พัฒนา นักเรียนด้านความรู้ทักษะ กระบวนการและเจตคติ	4	1	-	-	-	4.80	0.55	มากที่สุด
7	จุดประสงค์การเรียนรู้เรียงลำดับ พฤติกรรมจากง่ายไปยาก	2	3	-	-	-	4.40	0.47	มาก
8	กำหนดเนื้อหาสาระเหมาะสม กับเวลา	2	3	-	-	-	4.40	0.47	มาก
9	กำหนดเนื้อหาเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพความต้องการ ของผู้เรียน	4	1	-	-	-	4.80	0.55	มากที่สุด
10	เนื้อหาเป็นไปตามขั้นตอน การเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัด กิจกรรม	4	1	-	-	-	4.80	0.47	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย							4.64	0.16	มากที่สุด

ตารางที่ ค.3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้
แบบบีดหยุ่น แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

รายการประเมิน	ระดับคะแนน					$\bar{X}$	S.D.	ผล
	5	4	3	2	1			
1 หน่วยการเรียนรู้มีความสมบูรณ์ เหมาะสมและมีรายละเอียด ที่สอดคล้องสัมพันธ์กัน	3	2	-	-	-	4.60	0.47	มากที่สุด
2 แผนการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องสัมพันธ์กับ หน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดได้	3	2	-	-	-	4.60	0.47	มากที่สุด
3 แผนการจัดการเรียนรู้มี องค์ประกอบสำคัญครบถ้วน ร้อยรับสัมพันธ์กัน	4	1	-	-	-	4.80	0.55	มากที่สุด
4 การเขียนสาระสำคัญในแผน ถูกต้อง	4	1	-	-	-	4.80	0.55	มากที่สุด
5 จุดประสงค์การเรียนรู้ มีความชัดเจนครอบคลุม เนื้อหาสาระ	3	2	-	-	-	4.60	0.47	มากที่สุด
6 จุดประสงค์การเรียนรู้พัฒนา นักเรียนด้านความรู้ทักษะ กระบวนการและเจตคติ	3	2	-	-	-	4.60	0.47	มากที่สุด
7 จุดประสงค์การเรียนรู้ เรียงลำดับพฤติกรรม จากง่ายไปยาก	3	2	-	-	-	4.60	0.47	มากที่สุด
8 กำหนดเนื้อหาสาระเหมาะสม กับเวลา	4	1	-	-	-	4.80	0.55	มากที่สุด
9 กำหนดเนื้อหาเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพ ความต้องการของผู้เรียน	2	3	-	-	-	4.40	0.47	มาก
10 เนื้อหาเป็นไปตามขั้นตอน การเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัด กิจกรรม	2	3	-	-	-	4.40	0.47	มาก
รวมเฉลี่ย						4.62	0.15	มากที่สุด

ตารางที่ ค.4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้
แบบยืดหยุ่น แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

รายการประเมิน	ระดับคะแนน					$\bar{X}$	S.D.	ผล
	5	4	3	2	1			
1 หน่วยการเรียนรู้มีความสมบูรณ์ เหมาะสมและมีรายละเอียด ที่สอดคล้องสัมพันธ์กัน	4	1	-	-	-	4.80	0.55	มากที่สุด
2 แผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้อง สัมพันธ์กับหน่วยการเรียนรู้ ที่กำหนดไว้	3	2	-	-	-	4.60	0.47	มากที่สุด
3 แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบ สำคัญครบถ้วนร้อยรัดสัมพันธ์กัน	4	1	-	-	-	4.80	0.55	มากที่สุด
4 การเขียนสาระสำคัญในแผนถูกต้อง	3	2	-	-	-	4.60	0.47	มากที่สุด
5 จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหาสาระ	3	2	-	-	-	4.60	0.47	มากที่สุด
6 จุดประสงค์การเรียนรู้พัฒนานักเรียน ด้านความรู้ทักษะกระบวนการและ เจตคติ	3	2	-	-	-	4.60	0.47	มากที่สุด
7 จุดประสงค์การเรียนรู้เรียงลำดับ พฤติกรรมจากง่ายไปยาก	3	2	-	-	-	4.60	0.47	มากที่สุด
8 กำหนดเนื้อหาสาระเหมาะสมกับ เวลา	3	2	-	-	-	4.60	0.47	มากที่สุด
9 กำหนดเนื้อหาเหมาะสมสมสอดคล้อง กับสภาพความต้องการของผู้เรียน	4	1	-	-	-	4.80	0.55	มากที่สุด
10 เนื้อหาเป็นไปตามขั้นตอนการเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรม	4	1	-	-	-	4.80	0.55	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย						4.68	0.10	มากที่สุด

ตารางที่ ค.5 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้
แบบบัญชีด้วยนั่น แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

รายการประเมิน	ระดับคะแนน					$\bar{X}$	S.D.	ผล
	5	4	3	2	1			
1 หน่วยการเรียนรู้มีความสมบูรณ์ เหมาะสมและมีรายละเอียด ที่สอดคล้องสัมพันธ์กัน	4	1	-	-	-	4.80	0.55	มากที่สุด
2 แผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้อง สัมพันธ์กับหน่วยการเรียนรู้ ที่กำหนดไว้	3	2	-	-	-	4.60	0.47	มากที่สุด
3 แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบ สำคัญครบถ้วนร้อยรัดสัมพันธ์กัน	3	2	-	-	-	4.60	0.47	มากที่สุด
4 การเขียนสาระสำคัญในแผนภูมิต่อง	2	3	-	-	-	4.40	0.47	มาก
5 จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหาสาระ	4	1	-	-	-	4.80	0.55	มากที่สุด
6 จุดประสงค์การเรียนรู้พัฒนา นักเรียนด้านความรู้ทักษะ กระบวนการและเจตคติ	3	2	-	-	-	4.60	0.47	มากที่สุด
7 จุดประสงค์การเรียนรู้เรียงลำดับ พอดีกรรมจากง่ายไปยาก	3	2	-	-	-	4.60	0.47	มากที่สุด
8 กำหนดเนื้อหาสาระเหมาะสมกับ เวลา	3	2	-	-	-	4.60	0.47	มากที่สุด
9 กำหนดเนื้อหาเหมาะสมกับสอดคล้อง กับสภาพความต้องการของผู้เรียน	3	2	-	-	-	4.60	0.47	มากที่สุด
10 เนื้อหาเป็นไปตามขั้นตอนการเรียนรู้ ที่อ้อต่อการจัดกิจกรรม	4	1	-	-	-	4.80	0.55	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย					4.64	0.13	มากที่สุด	

ตารางที่ ค.6 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้
แบบยึดหยุ่น แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

รายการประเมิน	ระดับคะแนน					$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
	5	4	3	2	1			
1 หน่วยการเรียนรู้มีความสมบูรณ์ เหมาะสมและมีรายละเอียด ที่สอดคล้องสัมพันธ์กัน	3	2	-	-	-	4.60	0.47	มากที่สุด
2 แผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้อง สัมพันธ์กับหน่วยการเรียนรู้ ที่กำหนดไว้	2	3	-	-	-	4.40	0.47	มาก
3 แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบ สำคัญครบถ้วนร้อยรัดสัมพันธ์กัน	4	1	-	-	-	4.80	0.55	มากที่สุด
4 การเขียนสาระสำคัญในแผนทุกต้อง	3	2	-	-	-	4.60	0.47	มากที่สุด
5 จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหาสาระ	3	2	-	-	-	4.60	0.47	มากที่สุด
6 จุดประสงค์การเรียนรู้พัฒนา นักเรียนด้านความรู้ทักษะ กระบวนการและเจตคติ	3	2	-	-	-	4.60	0.47	มากที่สุด
7 จุดประสงค์การเรียนรู้เรียงลำดับ พฤติกรรมจากง่ายไปยาก	4	1	-	-	-	4.80	0.55	มากที่สุด
8 กำหนดเนื้อหาสาระเหมาะสม กับเวลา	3	2	-	-	-	4.60	0.47	มากที่สุด
9 กำหนดเนื้อหาเหมาะสมสอดคล้อง กับสภาพความต้องการของผู้เรียน	4	1	-	-	-	4.80	0.55	มากที่สุด
10 เนื้อหาเป็นไปตามขั้นตอนการเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรม	4	1	-	-	-	4.80	0.55	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย						4.66	0.14	มากที่สุด

ตารางที่ ค.7 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้
แบบยึดหยุ่น แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7

รายการประเมิน	ระดับคะแนน					$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
	5	4	3	2	1			
1 หน่วยการเรียนรู้มีความสมบูรณ์ เหมาะสมและมีรายละเอียด ที่สอดคล้องสัมพันธ์กัน	4	1	-	-	-	4.80	0.55	มากที่สุด
2 แผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้อง สัมพันธ์กับหน่วยการเรียนรู้ ที่กำหนดไว้	3	2	-	-	-	4.60	0.47	มากที่สุด
3 แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบ สำคัญครบถ้วนร้อยละสัมพันธ์กัน	4	1	-	-	-	4.80	0.55	มากที่สุด
4 การเขียนสาระสำคัญในแผนภูมิต้อง	3	2	-	-	-	4.60	0.47	มากที่สุด
5 จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหาสาระ	4	1	-	-	-	4.80	0.55	มากที่สุด
6 จุดประสงค์การเรียนรู้พัฒนา นักเรียนด้านความรู้ทักษะ กระบวนการและเจตคติ	2	3	-	-	-	4.40	0.47	มาก
7 จุดประสงค์การเรียนรู้เรียงลำดับ พอดีกับความต้องการของนักเรียน	2	3	-	-	-	4.40	0.47	มาก
8 กำหนดเนื้อหาสาระเหมาะสม กับเวลา	3	2	-	-	-	4.60	0.47	มากที่สุด
9 กำหนดเนื้อหาเหมาะสมสมสอดคล้อง กับสภาพความต้องการของผู้เรียน	4	1	-	-	-	4.80	0.55	มากที่สุด
10 เนื้อหาเป็นไปตามขั้นตอนการเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรม	4	1	-	-	-	4.80	0.55	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย						4.66	0.17	มากที่สุด

ตารางที่ ค.8 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้
แบบยืดหยุ่น แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8

	รายการประเมิน	ระดับคะแนน					$\bar{X}$	S.D.	ผล
		5	4	3	2	1			
1	หน่วยการเรียนรู้มีความสมบูรณ์ เหมาะสมและมีรายละเอียด ที่สอดคล้องสัมพันธ์กัน	4	1	-	-	-	4.80	0.55	มากที่สุด
2	แผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้อง สัมพันธ์กับหน่วยการเรียนรู้ ที่กำหนดไว้	3	2	-	-	-	4.60	0.47	มากที่สุด
3	แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบ สำคัญครบถ้วนร้อยด้วยสัมพันธ์กัน	3	2	-	-	-	4.60	0.47	มากที่สุด
4	การเขียนสาระสำคัญในแผนทุกด้วย	4	1	-	-	-	4.80	0.55	มากที่สุด
5	จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหาสาระ	4	1	-	-	-	4.80	0.55	มากที่สุด
6	จุดประสงค์การเรียนรู้พัฒนา นักเรียนด้านความรู้ทักษะ ^{HAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY} กระบวนการและเจตคติ	2	3	-	-	-	4.40	0.47	มาก
7	จุดประสงค์การเรียนรู้เรียงลำดับ พอดีกับนักเรียน	4	1	-	-	-	4.80	0.55	มากที่สุด
8	กำหนดเนื้อหาสาระเหมาะสมกับ เวลา	3	2	-	-	-	4.60	0.47	มากที่สุด
9	กำหนดเนื้อหาเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน	3	2	-	-	-	4.60	0.47	มากที่สุด
10	เนื้อหาเป็นไปตามขั้นตอนการเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรม	3	2	-	-	-	4.60	0.47	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย							4.66	0.14	มากที่สุด

ตารางที่ ค.9 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้
แบบยึดหยุ่น แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9

	รายการประเมิน	ระดับคะแนน					$\bar{X}$	S.D.	ผล
		5	4	3	2	1			
1	หน่วยการเรียนรู้มีความสมบูรณ์ เหมาะสมและมีรายละเอียด ที่สอดคล้องสัมพันธ์กัน	3	2	-	-	-	4.60	0.47	มากที่สุด
2	แผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้อง สัมพันธ์กับหน่วยการเรียนรู้ ที่กำหนดไว้	2	3	-	-	-	4.40	0.47	มาก
3	แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบ สำคัญครบถ้วนร้อยดีสัมพันธ์กัน	4	1	-	-	-	4.80	0.55	มากที่สุด
4	การเขียนสาระสำคัญในแผนภูมิต้อง	3	2	-	-	-	4.60	0.47	มากที่สุด
5	จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหาสาระ	3	2	-	-	-	4.60	0.47	มากที่สุด
6	จุดประสงค์การเรียนรู้พัฒนา นักเรียนด้านความรู้ทักษะ กระบวนการและเจตคติ	4	1	-	-	-	4.80	0.55	มากที่สุด
7	จุดประสงค์การเรียนรู้เรียงลำดับ พฤติกรรมจากง่ายไปยาก	4	1	-	-	-	4.80	0.55	มากที่สุด
8	กำหนดเนื้อหาสาระเหมาะสมกับ เวลา	2	3	-	-	-	4.40	0.47	มาก
9	กำหนดเนื้อหาเหมาะสมกับสอดคล้อง กับสภาพความต้องการของผู้เรียน	2	3	-	-	-	4.40	0.47	มาก
10	เนื้อหาเป็นไปตามขั้นตอนการเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรม	4	1	-	-	-	4.80	0.55	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย						4.62	0.18	มากที่สุด	

ตารางที่ ค.10 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้
แบบบังคับ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10

	รายการประเมิน	ระดับคะแนน					$\bar{X}$	S.D.	ผล
		5	4	3	2	1			
1	หน่วยการเรียนรู้มีความสมบูรณ์ เหมาะสมและมีรายละเอียด ที่สอดคล้องสัมพันธ์กัน	2	3	-	-	-	4.40	0.47	มาก
2	แผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้อง สัมพันธ์กับหน่วยการเรียนรู้ ที่กำหนดไว้	3	2	-	-	-	4.60	0.47	มากที่สุด
3	แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบ สำคัญครบถ้วนร้อยดับสัมพันธ์กัน	4	1	-	-	-	4.80	0.55	มากที่สุด
4	การเขียนสาระสำคัญในแผนภูมิต้อง	3	2	-	-	-	4.60	0.47	มากที่สุด
5	จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหาสาระ	3	2	-	-	-	4.60	0.47	มากที่สุด
6	จุดประสงค์การเรียนรู้พัฒนา นักเรียนด้านความรู้ทักษะ กระบวนการและเจตคติ	4	1	-	-	-	4.80	0.55	มากที่สุด
7	จุดประสงค์การเรียนรู้เรียงลำดับ พฤติกรรมจากง่ายไปยาก	4	1	-	-	-	4.80	0.55	มากที่สุด
8	กำหนดเนื้อหาสาระเหมาะสม กับเวลา	2	3	-	-	-	4.40	0.47	มาก
9	กำหนดเนื้อหาเหมาะสมสมสอดคล้อง กับสภาพความต้องการของผู้เรียน	3	2	-	-	-	4.60	0.47	มากที่สุด
10	เนื้อหาเป็นไปตามขั้นตอนการเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรม	3	2	-	-	-	4.60	0.47	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย							4.62	0.15	มากที่สุด

ตารางที่ ค.11 ความเหมาะสมของแบบบัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เขี่ยวน้ำ					$\sum R$	IOC	ความเหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	เหมาะสม
2	+1	+1	0	+1	+1	+4	0.80	เหมาะสม
3	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	เหมาะสม
4	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	เหมาะสม
5	+1	+1	0	+1	+1	+4	0.80	เหมาะสม
6	+1	+1	0	+1	+1	+4	0.80	เหมาะสม
7	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	เหมาะสม
8	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	เหมาะสม
9	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	เหมาะสม
10	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	เหมาะสม
11	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	เหมาะสม
12	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	เหมาะสม
13	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	เหมาะสม
14	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	เหมาะสม
15	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	เหมาะสม
16	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	เหมาะสม
17	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	เหมาะสม
18	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	เหมาะสม
19	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	เหมาะสม
20	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	เหมาะสม
21	0	+1	+1	+1	+1	+4	0.0	เหมาะสม
22	0	+1	+1	+1	+1	+4	0.80	เหมาะสม
23	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	เหมาะสม
24	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	เหมาะสม
25	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	เหมาะสม
26	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	เหมาะสม
27	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	เหมาะสม
28	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	เหมาะสม
29	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	เหมาะสม
30	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	เหมาะสม
31	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	เหมาะสม

(ต่อ)

ตารางที่ ค.11 (ต่อ)

ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC	ความหมายสัม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
32	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	หมายความ
33	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	หมายความ
34	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	หมายความ
35	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	หมายความ
36	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	หมายความ
37	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	หมายความ
38	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	หมายความ
39	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	หมายความ
40	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	หมายความ
41	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	หมายความ
42	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	หมายความ
43	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	หมายความ
44	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	หมายความ
45	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	หมายความ
46	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	หมายความ
47	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	หมายความ
48	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	หมายความ
49	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	หมายความ
50	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	หมายความ

ตารางที่ ค.12 ความสอดคล้องของแบบสอบถามความพึงพอใจสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC	ความสอดคล้อง
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
2	0	+1	+1	+1	+1	+4	0.80	สอดคล้อง
3	0	+1	+1	+1	+1	+4	0.80	สอดคล้อง
4	+1	+1	0	+1	+1	+4	0.80	สอดคล้อง
5	+1	+1	+1	0	+1	+5	0.80	สอดคล้อง
6	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
7	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
8	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง

(ต่อ)

ตารางที่ ค.12 (ต่อ)

ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					$\sum R$	IOC	ความสอดคล้อง
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
9	+1	+1	+1	+1	0	+4	0.80	สอดคล้อง
10	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
11	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
12	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
13	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
14	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
15	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง

ภาคผนวก ง

คะแนนจากการจัดการเรียนรู้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ ง.1 คะแนนของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและหลังเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4
ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการแบบบีดหยุ่น

คนที่	คะแนนก่อนเรียน (30 คะแนน)	คะแนนหลังเรียน (30 คะแนน)
1	13	25
2	17	27
3	12	24
4	19	29
5	15	25
6	10	23
7	14	27
8	13	26
9	14	24
10	17	27
11	16	24
12	18	28
13	12	24
14	15	26
รวม	175	39
$\bar{X}$	14.64	25.64
S.D.	2.56	1.78
%	48.80	85.46

ตารางที่ ง.2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียน

ข้อ	รายการประเมิน	ความถี่					$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด			
1	นักเรียนรู้สึกชอบ เนื้อหาวิชาที่เรียน	-	-	-	7	7	4.50	.51	มากที่สุด
2	นักเรียนรู้สึกชอบ เนื้อหาวิชาที่เรียน เพราะมีความ น่าสนใจทันสมัย	-	-	-	9	5	4.36	.49	มากที่สุด
3	นักเรียนรู้สึกชอบ การจัดกิจกรรม การเรียนรู้และ มีความเหมาะสมกับ เนื้อหาวิชา	-	-	1	6	7	4.43	.64	มากที่สุด
4	นักเรียนรู้สึกชอบ การจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ที่ให้นักเรียน ได้แลกเปลี่ยนความรู้ และยอมรับฟัง ความคิดเห็นของผู้อื่น	-	1	1	6	5	4.21	.89	มากที่สุด
5	นักเรียนรู้สึกชอบ การจัดกิจกรรม การเรียนรู้ที่ส่งเสริม ให้ผู้เรียนเกิดการคิด วิเคราะห์ คิดอย่างมี เหตุผล และฝึกคิด แก้ปัญหาอย่างเป็น ขั้นตอน	1	1	2	5	5	4.07	.91	มาก
6	นักเรียนรู้สึกชอบ การจัดกิจกรรม การเรียนรู้ส่งเสริม ให้เกิดการแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นซึ่งกัน และกัน ทั้งที่บ้าน และที่โรงเรียน	1	-	2	7	4	3.86	1.23	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ ง.2 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	ความถี่					$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด			
7	นักเรียนรู้สึกชอบ ที่ได้ฝึกทักษะต่าง ๆ จนมีความมั่นใจและ กล้าแสดงออก	1	1	3	4	5	3.79	1.25	มาก
8	นักเรียนรู้สึกชอบกับ การจัดลำดับกิจกรรม การเรียนรู้ เป็นขั้นตอนที่ทำให้ ฉันสามารถเข้าใจ เนื้อหาได้ง่ายขึ้น	1	-	2	7	4	3.93	1.07	มาก
9	นักเรียนรู้สึกชอบ ที่ได้เรียนรู้เนื้อหา โดยผ่านกลุ่ม LINE และแบบชีท์ Online สื่อ Power Point ที่ครูสร้างขึ้น	1	2	-	5	6	3.93	1.32	มาก
10.	นักเรียนรู้สึกพอใจ ที่เบิกกิจกรรม มีความเหมาะสม ชัดเจน เข้าใจง่าย ไม่ยากเกินไป	1	1	-	5	7	4.14	1.23	มาก
11.	นักเรียนรู้สึกชอบ ชุดใบความรู้ วิดีโอ สื่อต่าง ๆ มีความเหมาะสม ชัดเจน เข้าใจง่าย	1	-	4	4	5	3.86	1.16	มาก
12.	นักเรียนรู้สึกพอใจ ที่ครูประเมินผล การเรียนรู้ อย่างยุติธรรม	-	-	4	5	5	4.07	.82	มาก
13.	นักเรียนรู้สึกชอบ ที่ได้มีส่วนร่วมในการ ประเมินผลการเรียนรู้	-	-	1	8	5	4.29	.61	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ ง.2 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	ความถี่					$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด			
14.	นักเรียนรู้สึกชอบ การจัดกิจกรรม การสอนของครู ที่สนุกและน่าสนใจ	-	1	1	4	8	4.36	.92	มากที่สุด
15.	นักเรียนรู้สึกพอใจ ที่สามารถนำความรู้ ไปประยุกต์ใช้ได้ ในชีวิตประจำวัน	-	1	-	8	5	4.21	.80	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย					4.13	.75	มาก	

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ที่ อา ๐๖๑๙.๐๒/๑๗๔๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๐

๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอนถายให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม

ด้วย นางสาวฐิตาภา แสนเจันทร์ รหัสประจำตัว ๖๓๘๐๑๐๓๕๐๑๓ นักศึกษาปริญญาโทสาขาวิชาสังคมศึกษา รูปแบบการศึกษาในเอกสารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้แบบบีดหยุ่น เรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ไทยสมัยสุโขทัย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมาก ณ โอกาสนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

(นางสาวจีระนัน เสนเจริญ)

รองคณบดีคณบดีคณะครุศาสตร์ รักษาการแทนคณบดี
ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สาขาวิชาสังคมศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์
ที่ ศคบ. ๐๖๐/๒๕๖๘ วันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๘
เรื่อง เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน อาจารย์ทัชชวัฒน์ เหล่าสุวรรณ

ด้วย นางสาวธิดาภา แสนจันทร์ รหัสประจำตัว ๖๓๘๐๑๐๓๕๐๑๗ นักศึกษาปริญญาโทสาขาวิชาสังคมศึกษา รูปแบบการศึกษาในภาระการศึกษาที่ต้องมีการพัฒนาทักษะทางภาษาและภาษาอังกฤษ สำหรับการเข้าสู่สังคมโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ได้ขอรับรองการเข้าร่วมโครงการวิจัยที่ดำเนินการโดย อาจารย์ทัชชวัฒน์ เหล่าสุวรรณ หัวหน้าโครงการ ซึ่งให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ในการนำเสนอผลการวิจัย ที่มีความน่าสนใจและมีประโยชน์ต่อสังคมโลก ดังนี้

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษาการวิจัย
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ .....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีขอขอบคุณมาก ณ โอกาสนี้

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

(นางสาวธิดาภา เสนานันน์ เสนานันน์)

รองคณบดีคณบดีคณบดี รักษาการแทนคณบดี

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สาขาวิชาสังคมศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์
ที่ ศกบ. ๐๖๐/๒๕๖๘ วันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๘
เรื่อง เรียนเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี อรัญ ชัยกรະเต่อง

ด้วย นางสาวฐิตาภา แสนจันทร์ รหัสประจำตัว ๖๓๔๐๑๐๗๕๐๑๐๓ นักศึกษาปริญญาโท
สาขาวิชาสังคมศึกษา รูปแบบการศึกษาในเวลาทำการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบยึดหยุ่น เรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ไทยสมัยสุโขทัย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง
ของเครื่องมือการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษาการวิจัย
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ .....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

(นางสาวจีระนัน เสน่ห์จังก์)

รองคณบดีคณบดี รักษาการแทนคณบดี

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สาขาวิชาสังคมศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์
ที่ ศกบ. ๐๖๐/๒๕๖๔ วันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๔
เรื่อง เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ประพงษุ ฤทธิเดช

ด้วย นางสาวฐิตาภา แสนจันทร์ รหัสประจำตัว ๖๓๘๐๑๐๓๕๐๑๓ นักศึกษาปริญญาโท
สาขาวิชาสังคมศึกษา รูปแบบการศึกษาในเวลาทำการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำการนิพนธ์
เรื่อง “การพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้แบบบีบทยุ่น เรื่อง ประเด็นสำคัญในประวัติศาสตร์ไทยสมัยสุโขทัย
ขั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงได้ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง
ของเครื่องมือการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษาการวิจัย
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ .....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

(นางสาวจีระนัน เสนจักร)

รองคณบดีคณะครุศาสตร์ รักษาการแทนคณบดี

ที่ ว่า ๐๖๑๙.๐๒/ว๖๗๕๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง เซลฟ์เป็นผู้เขียนรายงานตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย
เรียน นางสาววิภาณนท์ ป่วงปะชั่ง

ด้วย นางสาวธิดาภา แสนจันทร์ รหัสประจำตัว ๖๓๘๐๑๐๑๕๐๑๐๓ นักศึกษาปริญญาโท
สาขาวิชาสังคมศึกษา รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ก้าวสู่การทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบบีบทบุน เรื่อง ประเดินสำคัญในประวัติศาสตร์ไทยสมัยสุโขทัย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะกรรมการคุรุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงได้ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เขียนรายงาน
ตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการรัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวจิราณัน พนิจกุล)

รองคณบดีคณบดีคุรุศาสตร์ รักษาการแทนคณบดี
ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

สาขาวิชาสังคมศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา
โทรศัพท์. ๐๘๖-๐๒๗-๖๒๖๘ (อาจารย์ ดร.ทัชชัชวน์ เหล่าสุวรรณ)

ที่ ยา ๐๖๑๙.๐๒/ว๖๗๕๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง เซญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย
เรียน นางสาวลัดดาวัลย์ มหาโชค

ด้วย นางสาวฐิตาภา แสงจันทร์ รหัสประจำตัว ๖๓๘๐๑๐๓๕๐๑๓ นักศึกษาปริญญาโท
สาขาวิชาสังคมศึกษา รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบอิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง ประเทินสำคัญในประวัติศาสตร์ไทยสมัยสุโขทัย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะกรรมการคุรุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงไดร่ขอเรียนเชญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่น ๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวจิระนัน เสนาจักร)

รองคณบดีคณะครุศาสตร์ รักษาราชการแทนคณบดี

ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ สกุล	นางสาวธิตาภา แสนจันทร์
วันเกิด	20 กรกฎาคม 2533
ที่อยู่	63 หมู่ที่ 7 ตำบลเลิงແแก อำเภอกรุดรัง จังหวัดมหาสารคาม 44130
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2557	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยกรุงเทพนบุรี
พ.ศ. 2565	ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาสังคมศึกษา (แผนวิชาชีพครู) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY